

ÎNCEPUTUL ANTICOMUNISMULUI MIȘCĂRII LEGIONARE

Hera STEIMBERG

Am putea afirma fără să greșim că Legiunea s'a născut în vâltoarea luptei anticomuniste, ca singurul stăvilor al bolșevismului în România.

Îmbinând dragostea de țară și de Dumnezeu, Corneliu Zelea Codreanu a reușit să oprească înaintarea comunismului în România.

În toamna anului 1919, la Iași, în rândurile profesorilor, studenților și ale muncitorilor pătrundeau din ce în ce mai mult ideile socialiste. Propagandiști, bine instruiți, urmăreau ca prin cuvinte abile să înșele buna credință a poporului și să distrugă orânduirea de stat, pentru a înrobi țara comunismului.

Foarte puțini, atunci, își dădeau seama de realitate. În rândul studenției se organizau numeroase întruniri în care se propaga pe față bolșevismul, se ataca ar-

mată, justiția, biserica, coroana. Tablourile istorice românești erau date jos și sfărâmate, iar în locul lor au fost așezate fotografiile lui Karl Marx, Troțki și Racowski. Singura societate studențească din acel timp care mai păstra un caracter românesc era societatea "Avram Iancu" a bucovinenilor și a ardelenilor, de sub conducerea studentului Vasile Iașinschi.

Dar această situație de resemnare cuprindea nu numai studențimea, ci și celelalte categorii sociale: muncitori, țărani, intelectuali. Dela lupta pentru unitate națională, dusă de înaintașii Vasile Alecsandri, C. Negruzzi, M. Kogălniceanu, A.I. Cuza, Nicolae Bălcescu, Ion Eliade Rădulescu, Ion Ghica, Iuliu Maniu și mulți alții, se ajunsese la o stare de trădare națională, de antiromânism.

Situația cea mai gravă era însă în rândul

muncitorimii. Influența revoluției din Rusia era imensă. Muncitorii erau convinși, aproape toți, de bolșevism. Ei voiau să organizeze o grevă generală, pentru ca apoi să o transforme în revoluție. Centrul acestei mișcări era în orașul Iași. Autoritățile erau neputincioase, deoarece mișcarea comunistă cuprinsese zeci de mii de oameni.

Atunci, doi oameni s'au ridicat împotriva mișcării comuniste: Constantin Păncu și Corneliu Zelea Codreanu.

Constantin Păncu era muncitor. În fruntea unui grup restrâns de luptători dărji, el a constituit "Garda Conștiinței Naționale". Corneliu Zelea Codreanu era conducătorul mișcării studențești anticomuniste din Iași. Un spirit elevat, care având în sânge dreptatea neamului, împletea dragostea de țară cu aceea față de Dumnezeu.

Lupta lor a salvat România de comunism. Corneliu Zelea Codreanu a dat un nou curs și un nou scop "Gărzii Conștiinței Naționale".

"Nu-i deajuns să învingem comunismul. Trebuie să luptăm și pentru dreptatea muncitorilor. Au dreptul la pâine și dreptul la onoare. Trebuie să luptăm împotriva partidelor oligarhice, să creem organizații muncitorești naționale care să-și poată câștiga dreptatea în cadrul statului și nu în contra statului.

Nu admitem nimănui ca să caute și să ridice pe pământul românesc alt steag decât cel al istoriei noastre naționale. Oricâtă dreptate ar putea avea clasa muncitoare nu-i admitem ca să se ridice peste și împotriva hotarelor țării. Nu va admite nimeni ca pentru pâinea ta să pustiiești și să dai pe

Continuare în pag.4

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
25\$/50DM

THE ROMANIAN VOICE THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 207 - IULIE-AUGUST 1993

PUBlicație LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

"MODELUL ROMÂNESC"

Eugen BÂRSAN

De acum este destul de cunoscut cum Elțin, care se luptă pentru reforme și democrație, cu metode nedemocratice, este înfruntat de un parlament ce folosește sloganuri democratice pentru a întoarce Rusia la totalitarismul comunist. Careva dintre gazetarii străini, dorind să pătrundă mai adânc în ce vor adversarii lui Elțin, le-a pus o întrebare în legătură cu acest lucru și a primit răspunsul că ei doresc "modelul românesc".

De ce "modelul românesc"? Pentru că România este singurul stat din fostul lagăr comunisto-sovietic, care a realizat extraordinara performanță de a menține nomenclatura la putere. În cea prezidențială, în cea legislativă, în cea executivă, și în cea judecătorească. Aceasta, în timp ce în țara fostă vatră a imperialismului comunist rusesc, comunismul a fost desființat. O desființare de sub care el încearcă să se recupereze.

Modelul românesc, după care se jinduiește în Rusia, este democrația "originală" a D-lui Iliescu. O democrație pe care tovarășii ruși o văd nu numai cu jindire, ci și cu pizmă. Pentru că ea a luat o imagine de stafie vie a lui Stalin purtând plete dacice. Și ce-i rusesc nu poate vedea pe Stalin decât cu plete cremlinene.

Dar "modelul românesc" mai este văzut și invers. Căci dacă roșii din colosul rusesc se uită la el admirativ și cu jind, țărișoara Albă, catalogată în chip obișnuit urmă la toate, când aude că ea este comparată cu "modelul românesc" protestează prin afirmația că "Albania nu este România!", rostită prin gura scriitorului Ismail Kadare, un național albanez care face parte din cultura europeană. O asemenea afirmație detestă, în chip indirect, "modelul românesc" ca pe un lucru de rușine. Iar dacă sub raportul demnității naționale și Albania a luat-o înaintea României, nu putem decât să vedem că ne găsim în fața a ceva nemaipomenit.

Din păcate rușinea cu democrația originală "model românesc" este amprenta României postdecembriste. O amprentă care trebuie să mascheze interesele nomenclaturii. O amprentă întinsecă din eposul românesc care se opune instalării unei democrații neoriginale. Legat de această opunere, D-l Iliescu este cel mai controversat președinte în ochii Occidentului.

Continuare în pag.3

VISUL UNEI NOPTI DE SÂNZIENE

Valeriu C. NEȘTIAN

La câteva aruncături de băț de loc în care pun acumă tocul pe hârtie, într-o seară de Sânziene, se infiripa, sub forma unei îndrăznețe mișcări spirituale, visul de izbăvitoare înnoire a Nației noastre creștine. Era în Iași, pe strada Florilor, anno Domini 1927... Cercul de penumbră însoțea, cu răsăriteană exuberanță, un focar senin, care, verbalizat, în absența conjugării pasive, se afla în perpetuă căutare a timpului viitor. Alcătuit, inefabil, aurifer, tainic, din te miri ce. Din te miri ce? Nu! Din ce e mai durabil și mereu actual, adică din credință în Dumnezeu, din încrederea în misiunea făuririi unei societăți libere și morale - prin formarea unui tip superior de Român - din dragoste jertfelnică, din comuniune în cântec. Și din irecuzabilul drept al fapturii de a visa. Drept fără de care însăși realitatea este amenințată în dănuirea, prefăcerea și mântuirea ei.

Românismul creștin - înșălat atunci - nu e și el o splendidă exemplificare a legăturii acesteia iremediabile dintre vis și real? Deși poznaș intrupat apoi într'un perpetuum mobile poematic, cuturelat de concordante și stridente, victorii și nereușite, iubiri pierdute, sacrificii și speranțe. Altfel zis, un cuib de năzuințe, vrednic să pretindă a fi din lumea vitejește ancorată în imposibi-

lul posibil: "Am fost cinci, suntem un milion, vom fi Țara toată!" (formidabilă premonițiune!)

Și pentru a nu umbla pe ocolișuri - mai ales când ușor lucru e să arunci, cu acreală, calificative ca "extremism" ori "șovinism" - acest vis a rămas până astăzi, și va rămâne mereu și mereu, legionar. Naționalist, hristic, tradiționalist, moralist - bineînțeles, să nu ne speriem de cuvinte; luminând, în diverse regiuni ritmice, în ce are mai sincer și mai autentic, nu mai puțin decât ceea ce giuvaergii numesc reflexul bleu-blanc al diamantului pur. Asta-i: aripa unui ideal care, lovindu-te, îndeamnă la dragoste aplicată. Și la trăinicie. Și la parcurgerea unui drum, în spatele căruia punțile toate îți sunt tăiate...

Imaginea visului zămisitor de roduri, cuprinzând virtual o întreagă eflorescență viitoare în permanență devenire, ne duce cu gândul la viziunea metaforică a lui Lucian Blaga, de o actualitate năvalnică: "Palpită în visul semintelor / un foșnet de câmp și amiezii de grădină, / un veac pădureț, / popoare de frunze / și-un murmur de neam cântăreț". Splendidă viziune, nu?

Și actuală, stringent actuală. Chiar dacă sunt încă destul de puțini cei care au puterea să urce sus, spre soare, și să-și scalde sufletul în turetele adevărului.

Căci, de obicei, "oamenii comuni", de-aici din Țară, pe semne și din diasporă, fac tot ce pot ca să nu privească în fântâna vieții și ca să ignore profunzimea ei. Unii - cei slabi cu duhul - se ameteșc cu treburile, cu interesele și cu searbedele desfătări lumești și politicești. Alții - câteodată inteligenți - vor să pogoare Cerul în regiunea simbolului și a convențiilor oarecari. Răi și materialisti cum suntem, porniți spre lăco-

mie și nedreptate, uităm că, în analiză ultimă, naționalismul de obârșie hristologică, caută să ne disciplineză, să ne umanizeze. Și zăvorășim visul în carapacea egoismului și a orgoliilor de doi bani bucata.

Într'adevăr, parcă nicidecum Românii nu s'au frământat și nu s'au bătut înfrățita pentru bunuri și averi materiale. Acest zburcun febril și anormal, nu ascunde, în adâncime, setea

Continuare în pag.5

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii
colaboratori din România

Prof. Hera STEIMBERG	pagina 1
Prof. Valeriu C. NEȘTIAN	pagina 1
Octavian TUDOR	pagina 2
Ghe. Ionescu OLBOJAN	pagina 6
Dan Emilian ROȘCA	pagina 6
Prof. Traian BĂDULESCU	pagina 7
Adrian GRIGOROPOL	pagina 9
Petre PASCU	pagina 11
Arhim. Cleopa NANU	pagina 14
Prof. Ghe. BODNARIU	pagina 14
Prof. Matei ILIE	pagina 14
Prof. Ion SACHE	pagina 15
Vadim PIROGAN	pagina 16
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 17
Dr. Nicolae NICOLAU	pagina 18
Ing. Sergiu MISCHIE	pagina 18

EDITORIAL

SABIA LUI DAMOCLES

Revenim la problema guvernării D-lui Iliescu, care deși îndeplinește funcția de președinte, el, personal, conduce treburile țării și nu guvernul. Guvernul este o simplă păpușă în mâinile sale și nu are nici un fel de autoritate, decât cea investită de Dl. Iliescu, în toate activitățile cotidiene. Guvernul din România nu a reușit să creeze o platformă serioasă și solidă pentru refacerea țării. Asta din lipsa unei structuri ideologice pe temeiul unei viziuni generale asupra fenomenului românesc, după căderea dictaturii lui Ceaușescu. Totul s'a făcut prin guvernările de până acum, după viziunea anapoda a Președintelui Iliescu, care s'a autoerijat în fauritorul unui regim plin de aberații și contradicții.

Relațiile pe plan internațional au fost subrezite, din cauza suspiciunilor generale față de politica alambicată a D-lui Iliescu. În fața acestei situații penibile și nefirești, bietul Iliescu, care a pierdut toate șansele, a luat decizia să încerce o cale nouă: prin "forțele oculte" internaționale, pentru a avea acces la masivele ajutoare americane. Aceste "forțe" sunt politice, economice, ideologice, și mai ales, nu au interese românești, decât în măsura în care obțin beneficii pe linia preocupărilor lor "internaționaliste", beneficii condiționate de anularea valorilor specifice entităților naționale.

Nicăieri nu se vede mai bine acest lucru decât în noua tentativă a D-lui Iliescu de a obține Clauza Națiunii celei mai Favorizate din partea guvernului american. Până acum, în cadrul structurilor de guvernare americane existau păreri opuse față de acordarea acestei Clauze și se cerea cu insistență respectarea punctelor unui program prin care să se pornească la dezvoltarea unor forme democratice în România, înainte de a i se oferi Clauza. Astăzi, a dispărut opoziția față de acordarea Clauzei nu numai în Congresul American, dar și la Casa Albă. Insuși celebrul congressman din California, Dl. Lantos, ar fi de acord, după unele zvonuri, cu acordarea Clauzei României. Dar Dl. Lantos nu are putere proprie, ci una care i-a fost împrumutată de către aceleași "forțe oculte" internaționale.

Opoziția din țară trăiește sub teroarea demagogiei Președintelui Iliescu, care a mers până acolo încât l-a acuzat pe Dl. Coposu, șeful Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat, că nu este un "bun Român", pentru că se opune acordării Clauzei. Dar atât Dl. Coposu, cât și alții au fost intimidăți și împotriva voinței lor au ajuns să susțină acordarea Clauzei.

Atitudinea favorabilă acordării Clauzei guvernului român este susținută de toate forțele anti-românești, adică de toți aceia care nu au nimic de-a face cu interesele adevărate ale poporului român. Pentru că, dacă se va acorda Clauza, aceasta se va acorda lui Iliescu și nu poporului român, care nu va beneficia aproape de loc de pe urma ei.

Totuși, în cazul că această Clauză se acordă, când se va ajunge la votarea ei în Congres, ea va juca rolul de sabie a lui Damocles și îl va ține pe Dl. Iliescu pe tronul permanent, trebuind să dea socoteală de toate acțiunile sale pentru a menține Clauza în operațiune continuă.

Nu mai așa va putea să iasă din încurcături cu guvernul american, care-i va stabili condițiile privind desfășurarea operațiunilor pe care le implică aplicarea Clauzei în sectorul român. Dl. Iliescu va fi constrâns să dea seama de toate devierile dela prevederile înscrise în Clauză.

Acest lucru arată caracterul de complexitate a problemelor legate de nevoile României și fragilitatea activităților Președintelui Iliescu, el fiind omul nechemat să conducă destinele acestui popor.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Scrisori din țară

PARTIDUL EXCESIVILOR

Octavian TUDOR

Activitatea parlamentară rămâne, dela constituirea celor două Camere, subiectul numărului unu al presei, chiar și în timpul vacanțelor. Una din cauze e aceea că viața parlamentară e compusă mai ales din vacanțe, pauze și activități conjuncturale. Atât de multe, încât muncile pentru care e conceput - în toate țările democratice - parlamentul, trec adeseori în al doilea plan. Cu alte cuvinte, deputații și senatorii sunt prinși în prea multe treburi neimportante, ca să-i mai preocupe și cele realmente importante.

Aici, la nivelul importantelor lucrurilor, al modului în care aleșii își consideră prezența în parlament, trebuie căutată explicația celor mai multe din bizariile vieții lor publice, dar și ale celei private.

Ciudad e și faptul că tot ce poate să-i pară ciudat unui Român din America, de exemplu, îi pare firesc unui alegător din România.

Iată un exemplu: foarte multe din ședințele Camerelor sunt dedicate stabilirii salariilor parlamentarelor, al guvernului și al președintelui.

Aici, majoritarii și Opoziția află întotdeauna un limbaj comun. Niciodată n'a fost înregistrată o certă parlamentară, nici la nivel de principii, nici la stabilirea cuantumulului propriu-zis.

Salariile sunt votate cu entuziasm, în unanimitate, exact ca la congresele PCR. Dezbaterile privind diurna, sporurile de câștig pentru activități în comisie, marca și gradul de confort al mașinilor de serviciu, calitatea serviciilor în parlament și o multime de alte chestiuni, care contribuie la "imaginea parlamentului în lume", se poartă, așa cum îi place președintelui, civilizat, fără tensiune și incidente sentimentale, într'un deplin consens.

Totul pe fondul pauperizării grăbite a masei de electori, duce la alterarea imaginii publice a parlamentarului. Dacă mai era ceva de stricat, în ce privește credibilitatea plat-

formei morale a parlamentarului român, s'a stricat în ultima vreme, odată cu accelerarea inflației. Alegătorii, indiferent de credințele lor publice, au ajuns la convingerea că au ales prost, că oricând și orice ar vota, tot pe cine nu trebuie votează.

Nu vreau să spun că în parlament nu există minți luminate și oameni cinstiti, care pun interesul general deasupra celui personal. Numărul demnitarilor de treabă e mai mare ca al lichelelor. Numai că lichelele fac figură publică, dau tonul în toate, pun amprenta nimicișiei lor pe tot ce ating. Ele au discreditat, cu consecința greu de apreciat, portretul venerabilului instrument al democrației, care e pretutindeni în lumea civilizată, parlamentul.

Eu însumi nu-i scriu niciodată numele cu majuscule. Dacă dorea cineva să semene neîncrederea în popor în ce privește utilitatea și eficiența reală a parlamentului, nimeni n'o putea face mai bine decât însuși parlamentarul.

Parlamentul, conform cu numele, e un loc unde se vorbește. Se mai vorbește, de dimineață până seara și în alte instituții publice, numai că vorbirea din parlament e cunoscută prin presă, radio și televiziune în toată țara și, de multe ori, în alte țări. E foarte important ca omul să gândească mult și bine înainte de a deschide gura. Pe numeroși parlamentari îi ia gura pe dinainte - cum zice o vorbă din vechime. Ei nu sunt neapărat niște neisprăviți. Atâta doar că poți fi pitoresc într'o discuție cu amicii și profund neadecvat - exact cu aceleși cuvinte și argumente cu care te-ai făcut simpatic - la tribuna Camerei sau a Senatului.

Un astfel de parlamentar, care suferă de neadecvare, e senatorul de Constanța Ghe. Dumitrașcu. Nu-l cunosc personal, nici nu-i nevoie să-l cunoști îndeaproape ca să ai o părere proastă despre el.

Ca parlamentar - vreau

să zic - deoarece în viața de toate zilele e un personaj pitoresc, un partener de pahar agreabil, un om de partid plin de temperament și, în mai toate privințele, un convins, adică un tip care face totul din convingere. Se spune că oamenii cu adevărat deștepti cultivă mai ales îndoileli. Dacă senatorul Dumitrașcu ar avea și câteva îndoileli, poate că ar fi un om politic stabil. El însă nu are nici o îndoială, niciodată. Și ce-i mai grav, exprimă tot ce-i trece prin cap. De pildă, a scris cuiva o misivă semi-oficială, în care își manifestă credința că economia națională s'ar redresa, dacă oamenii în loc să fie înmormântați în hainele lor cele mai bune și în sicrie de lemn, ar fi încredințați. Ce-i mai lipsea acestor scrisori, ca să-l umple definitiv de ridicol pe Domnul Dumitrașcu era un calcul economic nuanțat, pe tipuri de încinerare și o socoteală a beneficiilor totale la buget.

În gramatica creatorilor de gafe se arată că "o prostie spusă sau scrisă se numește propozițiune." Dumitrașcu e autorul a nenumărate astfel de propozițiuni, spuse sau scrise. Recent, el a înfierat, într'o frază comentată timp de două săptămâni, Opoziția zicând că "atăta vreme cât există Opoziție, țara e în primejdie de a fi vândută."

O frază a senatorului Dumitrașcu are mai multe propozițiuni. Și toate merita să fie ținute minte. Într'un repertoriu al celor mai remarcabile tămpenii rostite de un politician, gândirile spuse sau scrise ale senatorului Dumitrașcu constituie un capitol unic.

Spuneam că nu-l cunosc personal. Am participat la câteva întruniri și recepții unde era prezent și dumealui. Prezența dumsale în locurile unde se servesc băuturi e marcată de amănuntul că pe când toți invitații se află la primul pahar, el se găsește deja la al treilea. Omul pur și simplu nu știe să poarte cravată. Sau când o poartă, are de regulă o cravată maro la cămașă albastră și costum

închis boțit. Senatorul Dumitrașcu e excesiv de pitoresc, excesiv de temperamental, excesiv de partinic și excesiv de guraliv într'un parlament plin de indivizi excesivi. Ca și cum tot ce e exces în caracterul Românului s'a adunat sub cupola Camerelor. Rezultatul e că parlamentul e cea mai puțin eficientă, dintre toate noile instituții ale democrației. Pachete de legi așteaptă de luni de zile să intre în dezbateri și... baba se chiaptână.

Una din cele mai populare anecdote care pare a se referi indirect la munca parlamentarilor, e aceea "cu tunelul". Un Neamț povestește că în Germania se începe construcția unui tunel de două părți și că datorită aparatelor cu laser, săpătorii se întâlnesc cu o eroare de câțiva zeci de centimetri. Un American povestește că în S.U.A. nu se utilizează laserul, ci un aparat de curând inventat datorită căruia, cele două echipaje de săpători se întâlnesc cu o eroare și mai mică. Vine, bineînțeles și Rusul care, spune că în Rusia totul e pe bază de entuziasm, de lozinci și de ședințe și că nu se folosește nici un aparat. Dacă cele două echipe de săpători se întâlnesc, atunci se face un tunel. Dacă nu se întâlnesc, se fac două tuneluri...

Cam așa lucrează acum parlamentul României. Majoritarii și Opoziția pornesc, în același timp, cu dorința de a se întâlni undeva, unde să fie bine țării. De regulă, ies două tuneluri, sau chiar mai multe, deoarece parlamentul e plin de Dumitraști. Singurul lucru care-i deosebește e numele. Și nici numele nu mai e un element îndeajuns de deosebitor întrucât, printr'una din acele stranii potriviri din natură, excesivii vieții noastre, parlamentarii, sunt toți supraponderali, au ceva excesiv în statură, în glas, în maniere. Ar fi logic să existe și un partid al excesivilor. Dacă n'ar fi trist și disperat, ar putea fi comic.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR DIN ROMÂNIA

Vă rugăm să confirmați primirea ziarului "Cuvântul Românesc" prin expedierea pe adresa redacției, a unei cărți poștale ilustrate, specifice regiunii (orașului) Dvs.
Vă mulțumim, REDACȚIA

CĂTRE CORESPONDENȚI

Rugăm pe toți corespondenții noștri să trimită articolele spre publicare până la data de 10 a lunii precedente editării ziarului. Redacția ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la redacție până la această dată.

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".
Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDAȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurarilor, texte supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

ROMÂNIA ÎN ARENA CIRCULUI

— Mihaela MOISIN —

Se răsucesc morții în morminte, se cutremură munții și ies apele din matca lor, de indignare. Om și natură, vii și morți - tot și toate - sunt numai o indignare: pe ale cui mâini a încăput țara noastră. Și revenim mereu la versurile lui Eminescu: "Unde ești tu, Tepeș Doamne, ca punând mâna pe ei să-i împărți în două cete: în smintiiți și în mișei; și în două taberi, large cu de-a sila să-i aduni, să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni..."

Care sunt azi smintiiți și care sunt mișei, la conducerea țării noastre, în Parlament, în Guvern, care ar trebui să fie trimiși la casa de nebuni și care la închisoare, este mai puțin important; după cum nu trebuie dată importanță prea mare scandalului din Parlament, în sine; nu trebuie să ne preocupăm prea mult de cine pe cine a bătut, cine

pe cine a jignit, cine a început primul, a cui e vina.

Preocuparea noastră trebuie să fie: cum să scăpăm de ei? De toți: și de smintiiți și de mișei.

Ce ar spune marii oameni de stat pe care i-a avut România, atunci când au făcut din ea "micul Paris", "grătarul Europei" etc., să vadă ce a ajuns Parlamentul României, astăzi? Un loc în care se injură niște birjari, un câmp de luptă mafiot, în care fiecare "naș" își aduce gorilele cu el, la întâlnire, și scapă care trage primul.

Iar presa, întotdeauna ahtiată după cancanuri, scandaluri, își pierde și ea vremea cu anchete, interviuri ca să afle cine este vinovat: Vadim Tudor sau Aristide Dragomir? Amândoi - doi nișeni care - în timpuri normale nu ar fi deschis nici ușa Parlamentului sau Guvernului, unui Brătianu sau Maniu. Nu ar fi avut

nici cinstea de a le lustrui ghetetele înaintea unei sesiuni de Parlament.

Se pierde timp și energie ca să aflăm cine este pe "lista neagră" a lui Vadim Tudor, sau să decidem dacă este mahala în Parlament sau Parlament în mahalaua jignită de asocierea cu Parlamentul.

Circul sau bătaia la propriu, sau la figurat pentru ciolan, nu este numai în Parlament, Guvern, ci începe dela președintele țării și se întinde la toate nivelele. Dl. Roman acuză actualul guvern de fascism, Generalul Gheorghe Florescu acuză parte din guvern, plus nevestele respective, de corupție.

Cine pe cine acuză și injură, cine pe cine bate, cine descoperă corupția în guvern, cine a furat mai mult și a investit și mai mult - devin preocupările de bază ale conducătorilor țării.

De fapt tot circul acesta are un substrat: cu cât dau poporului tot mai multe cancanuri și scandaluri, liste negre și bătaii în Parlament, violuri, crime pentru a simți dulceața democrației presei occidentale, cu atât i se lasă mai puțin timp pentru a-și da seama că e prost de toți: foști comuniști, fesenști, fedeseniști, peremiști, pueriști și alți "iști", toți născuți din aceeași sămânță comunistă. Iar curând, cloșca mamă - Iliescu - va scoate o serie de noi pui "iști".

Poporul român a avut posibilitatea de a-și alege conducătorii - și i-a ales. A greșit în alegerea sa.

Dezinformat, indus în eroare de sloganuri și promisiuni comuniste, speriat de "vânzarea țării capitaliștilor occidentali", de legionarii care vor să pună mâna pe conducerea țării, poporul român s'a mai înrobit pentru patru ani. Orbit de democrația obținută - citești în presă ce vrei și mai ales ce nu vrei, vezi sesiunile Parlamentului la televizor, de nici nu mai trebuie să mergi la cinematograf - poporul asistă pasiv la distanțarea tot mai mare a celor două clase - săraci și bogați - și așteaptă în continuare salvarea ce va veni dela Americani. Și o tot așteaptă de 40 de ani.

Cu tot circul actual, România va primi probabil, în final și "salvarea americană" - Clauza mult dorită. Dar o va primi poporul român? Nu, nicidecum. Va profita omul muncitor de avantajele Clauzei? Nu, va profita aceeași șleahță de derbedei ajunși la conducerea țării, care va exploata poporul român, în continuare, mai rău ca în feudalism.

A greși e omenesc. Dar a persevera în greșeală este diabolic. Este acum momentul critic, la care greșelile poporului român să se oprească; poate acum, în ceasul al doispzecelea, și-a dat seama de tot acest circ și îngelăciune și să întoarcă spatele la tot ceea ce este comunist. Căci de același spectacol de circ, indiferent cât de bun ar fi, te sature și vrei să participi - sau chiar să asisti, dacă ești mai pasiv din naștere - și la un lucru serios.

României l'a decernat:

STATUTUL DE NAȚIUNE JEFUITĂ

Nici un sfert de sută n'a răspuns la apelul din ziarul D-lui V. C. Tudor, "Politica", adresat comuniștilor ca să galopeze în ziua de 8 Mai cu batiste în buzunar, la cimitirul Ghencea pentru a sărbători 72 de ani dela înființarea Partidului Comunist și a uda cu lacrimi mormântul stăpânului împușcat.

Ca recunoștință, ateistului care a dărâmat satele, cimitirele, bisericile, i s'a pus cruce la cap cu aghiazmă și lumânări; s'au ținut discursuri cu regrete; s'a intonat Internaționala și n'a fost dată uitării glorioasa "Epocă de Aur" când pe Dâmbovița curgea miere.

De asemenea, n'au fost uitați nici "capitaliștii rechini" care ademenesc lumea cu promisiunile unei economii de piață, tocmai când "Raiful Socialist" bătea la ușa.

Cel orizontal din groapă a fost înlocuit "unanim" cu tocul Valentin Burciu, un vertical din solemna adunătură despre care cel mai bun lucru ce putem scrie e că nu-l cunoaștem.

Falimentul calculat al "reînvierii" comunismului în frunte cu un nimeni, însemna succes pentru planurile Iliescu-FDSN & Co. (inclusiv Dl. Vadim Tudor).

Dl. Iliescu va putea repeta declarațiile că în țară nu mai există pericolul comunist, pentru că pe comuniști îi poți număra pe degetele dela patru picioare și rămâi cu degete goale.

Dl. Iliescu mai poate repeta că odată pericolul comunist înlăturat, singurele amenințări pentru Democrația originală rămân mișcările de dreapta, în frunte cu legionarii care năvăliseră cu parașuta ca să răstoarne guvernul revoluționar; "Golaniți" care au protestat că li s'a fu-

rat Revoluția și au avut îndrăzneala să pretindă "Jos comuniștii!"; "Animalele" care includ pe toți care au alte idei decât cele sui-generis ale d-lui președinte etc.

În rezumat, Dl. Iliescu poate spune: nu mai avem comuniști, deci acordăți-ne Statutul de Națiune Favorizată pentru a scăpa țara de naziști, golani și animale.

Dar, recent, a apărut la orizont un alt dușman, identificat în persoana fostului Comisar Șef al Gărzii Financiare, Generalul Gheorghe Florică, cel care a acuzat de "corupție și trafic de influență" 18 vârfuri ale vieții politice românești.

Persoanele acuzate nu s'au de calibrul lui Chiță Pristanda care număra de două ori steagurile dela primărie, ci sunt acuzați tocmai aceia care țin de pe capră hăturile țării. (Vezi lista pe care am inserat-o în numărul trecut al ziarului, N.R.)

Dl. Iliescu și Dl. Văcăroiu nu sunt implicați, dar ei rămân totuși responsabili de oamenii pe care și i-au ales și de faptul că până când scriem aceste rânduri, nici unul din cei acuzați n'a demisionat pentru a face loc unei anchete imparțiale.

În schimb, Generalul Gheorghe Florică a fost amenințat cu moartea. Nu mai e nevoie să ghicim cine-i dorește dispariția.

Pe timpul lui Ceaușescu jaful și benchetualia erau monopolul familiei și al unui pumn de tovi prieteni.

În regimul original de azi, nu se fură rar, dar se fură mult și am ajuns pe timpul piratilor.

În România, nu glumim, s'au furat va-poare!

Stroe MOLDOVAN

"MODELUL ROMÂNESC"

Urmare din pag.1

Ultimele și penultimele alegeri electorale au fost propice "modelului românesc" al democrației "originale". Acest lucru ne amintește de proverbul: "Fă bine diavolului și el îți va da drept recompensă iadul". Este ceea ce se întâmplă în România sub FDSNPRMPSM. Căci "modelul românesc" e un fel de stat în stat. Cu parlamentul lui, cu justiția lui, cu toate ale lui. Totul decurge pe sprâncena activității din "epoca de aur". Restul nu mai contează. Dreptul la viață al Neamului e suprasus de dreptul la viațuire al regimului nomenclaturist. Iată, deci, de ce Rușii doresc "modelul românesc". Ei vor să-și reia sistemul, care este al lor.

În fapt, toată democrația din "modelul românesc" este limitată doar la libertatea presei. Tot ce este mai departe e o finere cu dinții de pragmatismul mecanismelor de viziune comunistă. Iar pentru acest fel de democrație, tot ce vine nou e ceva hibrid. Ceva ce vine, după cum ea zice, dela niște specimene intoxicate ideologic anticomunistice. Și atunci, una din două: dacă nu cedează "modelul românesc" al democrației nomenclaturiste trebuie să cedeze democrația anticomunistilor. Așa se pune pentru Dl. Iliescu problema situației politice din țară.

"Modelul românesc" este cel mai convenabil substitut pentru stalinism și ceașism. Fond de pe care, el hrănește în chip speculativ afișul unei libertăți, spectrul unei democrații cu surogate și cu control de "minerade". În spectrul acestei speculații se fac chiar și cruci teatrale. În ciuda faptului că oficialitatea nu crede în Dumnezeu. În cel mai bun caz ea vorbește de Dumnezeu doar ca de un mister acceptat de popoare. Prin eliminarea lui Dumnezeu se caută să se înlăture reperele de conștiință. Lucru important, pentru că conștiința este cel mai mare dușman al democrației "originale" model românesc. Ea, conștiința, vrea să scoată țara de sub păcăleala politicii crypto-comuniste de stat, de pe drumul de deturnare al istoriei care a fost înlocuit cu o demonizare.

Este, deci, clar că "modelul românesc" nu este nimic altceva decât locul unde se strânge comunismul în cântecul poezilor doctrinarzi Păunescu și Vadim. Locul în care Dl. Iliescu se exprimă potrivit tezei comuniste: un glas, un popor, un lider. Locul de unde României cei mai buni sunt defăimați ca fiind oia neagră.

Astfel, democrația "originală" n'a schimbat decât carosiera, căci motorul tot cel comunist a rămas. De aceea în ea, fiecare om al puterii se comportă ca un responsabil al Republicii Socialiste. Iată de ce Alabaniei îi repugnă să fie asemănată cu România.

În democrația "model românesc", întocmai ca în vremea lui Ceaușescu, una se gândește, alte se spune și cu totul altceva se face. Dacă se face. Pentru că totul se învârtă într-o strategie de înaltă școală socialistă, care trebuie să dea sentimentul că se face ceva fără a se face mare lucru.

Modelul democrației "originale" exclude conducători cu minte fertilă. El favorizează mintea de partid care n'a fost niciodată fertilă și de aceea ea va fi mereu falimentară.

În "modelul românesc", parlament este și nu este. Guvern este și nu este. Pentru că factor hotărâtor este un singur om. Ieri îl chema Ceaușescu, azi îl cheamă Iliescu.

Eugen BÂRSAN

Centrul Cultural "NAE IONESCU" Câmpul Românesc

Aranjați să fiți la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON, ONTARIO CANADA-
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
1 AUGUST - 8 AUGUST
TIMP DE O SĂPTĂMÂNĂ
PETRECEȚI VACANȚA
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Aduceți cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
și cele necesare gătitului

Pentru informații scrieți pe adresa:
Asociația Culturală Română
P.O. BOX 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada

CAD PUNCTELE DE REAZEM

Ovidiu VASILESCU

Cu totul altceva se pare că și-au propus Statele Unite în convorbirile dela Malta, cu Sovietele, prin reprezentanții lor de atunci, privind noua sferă de influență din Răsăritul Europei și mai ales cu privire la România - și cu totul altceva s'a realizat după mult controversată Revoluție românească. În fond, un scenariu destul de prost regizat, adică o imixtiune brutală, armată, din afară, ponderea serioasă deținând-o Sovietele prin elementele KGB-ului, și nu într-o măsură de neglijat, intervenția vecinilor noștri, Ungurii. Că așa stau lucrurile, avea s'o dovedească însăși Secretarul de Stat de

atunci al Statelor Unite, Dl. James Backer care, pe data de 23 Decembrie 1989, a spus limpede și răspicat la televiziunea americană că S.U.A. nu ar avea nimic împotriva unei intervenții armate sovietice pentru a opri conflictul. Săptămăna română a luat în serios prodoria celor două supraputeri din acel moment și cu mâinile și piepturile goale, puțin i-a mai trebuit să încurce complet planurile celor doi "strategi".

Căzând în picioare după aceea busculată fierbinte, comuniștii din eșaloanele inferioare ale vechii nomenclaturi vor veni la putere printr'un simulacru de alegeri libere, în 1990. Co-

muniștii făcuți disidenți peste noapte, atât de către Americani cât și de Soviete, aveau să-și consolideze poziția la 27 Septembrie 1992, când au fost "realeși", în plus ajutându-se din nule, alegeri la care Statele Unite vor închide din nou ochii! De ce? Pentru că interesele lor n'au fost niciodată prea mari cu privire la România, lucru pe care nu-l înțelegeau noii "aleși" - fapt pentru care, ei, comuniștii români, vor face tot felul de echilibristici pentru a se infiltra în mediul de bunăvoință al Americii. Această, deși nu pierduse nimic, este convinsă că România rămăsese în continuare o forță centripetă a Sovietetilor.

Altul era experimentul ce se dorea, așa încât guvernele D-lui Iliescu au strigat în pustiu atunci, când printr'un mimetism democratic încercau să câștige bunăvoința americană.

Resemnându-se și reorientându-se, ei și-au dat seama că aveau un protector destul de reliefat în Europa, Franța D-lui Mitterrand. N'au gândit rău; mai ales, într'un moment când aveau nevoie de o cât de câtă credibilitate în opinia publică românească. Domnul Mitterrand - acest gaffeur aburit - s'a grăbit să le sară în ajutor, printr'o vizită pe care a făcut-o la București. Vrem sau nu vrem, era totuși un gir dat comuniștilor.

Dl. Iliescu & Co. își frecău mâinile. Franța era câștigată și în mod subtil, puterea dela București începuse să-și trimită emisari la Madrid. Era și acolo o rețedă de cucerit. Aveau nevoie de credit moral ca de aer. Spania era socialistă.

Alegerile din Franța aveau să alinieze Franța la dreapta evantaiului politic, cum nu se mai întâmplase dela 1789. Evenimentul a venit ca un duș rece peste guvernul dela București.

Ceea ce dorise să facă Le Pen, făcând acum conservatorii Giscard d'Estaing și Jacques Chirac, Francezul trebuie să se dovedească Francez prin paternitate. Adică, prin sânge! Socialiștii au fost trimiși într'o vacanță din care cu greu se vor mai întoarce la conducerea Franței, iar comuniștii au fost pulverizați.

Așadar, tovarășul Mitterrand și mitul socialist care dădea o cât de câtă credibilitate comuniștilor români,

s'a spulberat ca o cută de zăpadă. Visul devenise coșmar.

Gândul că Spania i-ar mai putea salva cât de cât, nu este decât o himeră. Felipe Gonzales și socialiștii lui, s'ar putea - este încă posibil - să mai câștige o victorie la limită, ceea ce-i va pune în situația "ingrătă" de a forma un guvern de coaliție cu adversarul cel mai temut, dreapta spaniolă, care la rândul ei ar putea să termine alegerile cu un avans minim și atunci își va alege tovarășii de drum. Avem credința fermă că Spania nu va trăi sub un guvern de coaliție și că dreapta câștigând ascendent, va remania guvernul, punându-i pe linie de somaj pe socialiști, ori alte forme de democrație ascunsă.

Al doilea punct de reazem al guvernului dela București se va prăbuși.

Pe fundalul unor astfel de pierderi, cu capital moral, susținător al intrării României în Comunitatea Europeană - deziderat ce încă se va îndepărta - și busculat de eroziuni interioare, FDSN-ul se va destrăma în cel puțin două grupări.

a) Gruparea monolit, anchilozată în dogmă și pragmatism, de sub conducerea D-lui Iliescu, Ioan Solcanu ș.a., care, va nădăjdui noi alianțe cu partide obscure, dar gata să guste din beția puterii, alianțe din care ar putea rezulta chiar o schimbare de nume al partidului lor.

b) Gruparea așa-zis liberală, de sorginte comunistă și ea, dar cum spuneam, cu un orizont ceva mai larg, flexibilă, mai bine adaptată conjuncturii politice din

zilele noastre, dispusă să lase jos steagul pe care l-a purtat fără să-i fi aparținut în întregime și desigur, gata și ea de noi înțelegeri și alianțe politice, dintre care prima formațiune intervăzută să fie F.S.N.-ul D-lui Roman.

Este pentru prima dată - cel puțin aceasta este convingerea noastră - când F.D.S.N.-ul, slăbit de ambuscadele interne, dă semne de oboseală, arată că se va rupe, dând astfel o libertate de manevră mai mare Opoziției care, dacă este condusă de oameni onesti și destoinici, ar avea prilejul să adune mult capital moral din partea opiniei publice românești. Ar fi păcat, dacă nu de neierat, dacă Opoziția nu ar profita de pe urma deselor grave disensiuni din rândul F.D.S.N.-ului care, odată spart, s'ar mai putea, deci o altă alternativă, să încerce formarea unui nou guvern format numai din membrii săi activi, disciplinați și subordonați ideii partizane și nu intereselor națiunii, renunțând complet în felul acesta la toate elementele "independente" cu funcții de conducere.

Oricum, ei sunt pregătiți să-și îndeplinească "mandatul" de patru ani. Ori de încă doi ani, după care să vină din nou cu cacealmă unui guvern de largă coaliție, în ideea insidioasă de a trece o bună parte din responsabilități pe seama unor oameni ai Opoziției, care vor avea neînspiratul gând de a se angaja la o asemenea treabă.

Așadar, căzând punctele de reazem din afară, F.D.S.N.-ul se surpă pe dinauntru. A pornit pe viitură.

Popoare către apogeu:

Petre PREDESCU

Calea spre apogeu este pleacătoare în primul rând dela șansa de "Liniste". Urmează desigur calitatea de specific în seriozitatea de a se organiza un popor și de a munci, jalonate de un echilibru social din punct de vedere economic; creșterea resurselor materiale, culturale, de păstrarea sănătății, înlesnirea mijloacelor de circulație și informare etc. Acestea, ca obiective principale, cărora le urmează ceea ce devine ca o cheie de boltă, "orizontul politic".

În esență nimic nu este nou în evoluția popoarelor și ele și-au dus și își duc o existență de genul: trăiește, crește, atinge o culme și apoi cunoaște cedarea locului.

Din interes profesional

economico-social și de origine română, urmăresc zugrăvirea României în informații: vizuale, scrise sau declarate, ale acelor care conduc vremelnice în calitate de Elite, popoarele lor către apogeu.

În orientarea politicii lor guvernamentale constat lipsa de recunoaștere a calităților și aportului adus de poporul român patrimoniului universal și în primul rând al celui european: deși în decursul istoriei, România n'a avut parte de "Liniste".

Poporul român a fost bun numai de santinelă de sacrificiu a năvălirilor asiatică pentru a asigura în Europa... "Liniste" necesară creșterii altora....

Cu privire la o Europă visată mai mult partinic de unele popoare, nu mergem

pe aluzii, nici pe reproșuri; exemplificăm elocvent: sunt programe TV în care nu numai că nu se arată "nimic" despre România, dar când s'aduce vorba, evidența scoate în relief ceea ce este negativ.

Europa nu poate ființa pe conservatorism gratuit și separatist, în care popoarele dornice de "Apogeu" nu pot nici atinge, nici păstra fără Elite cu un orizont politic aplicat cinstit.

România, în deriva unor moșteniri impuse acum 45-50 de ani de aceleași popoare, pe căi rușinoase, este necorect și necinstit ținută la distanță, când orizontul ei politic a fost totdeauna lupta contra marilor și micilor vecini puși pe cuceriri teritoriale dela noi.

VISUL UNEI NOPTI DE SÂNZIENE

Urmare din pag.1
după apa cea viu făcătoare? Când strigăm sus și tare că nu ne mai ajung pâinea, straiete, podina casei ș.c.l., oare nu dovedim în chip tainic că sărăcia noastră merge și mai departe? Iar în toate marile probleme la ordinea zilei, omenescă - și îndreptățită - vijelie a glasului, a deznădejdilor și a plânselor nu proclamă ea însăși că Stăpânul păcii noastre e plecat din suflute, că visul înălțării ca Neam a murit demult? Drept aceea, în aceste zile triste, de ne tânguim că bunătațile pă-mântești sunt neîndestulătoare sau scumpe, înainte de toate ne plângem că am pierdut un anume ideal: "Nu ești înfrânt atunci când sângeri, / Nici când în lacrimi ochii ți-s, / Adevăratele înfrângeri sunt renunțările la vis" - grăiește poetic o strofă nemuritoare a veșnicului viu între noi Radu Gyr. Iarmarocul enervării generale prezente face lumea bolnavă de friguri centrifugale și de hipertrofia individualismului cancerogen. Aproape că nu există în jurul nostru ins multumit cu standardul de viață din societatea actuală. Vrand o urgență - și prea necesară - primenire, mai toți căutăm pricinile decaderii și solu-

țiile tămăduirii. Unii apreciază că la originea răului stă aplecarea omului spre cele strict materiale. Alții pun totul pe socoteala inegalităților și conflictelor existente. Nu puțin învinuiesc Statul și instituțiile sale, inclusiv biserica, familia și școala, precum și slujitorii lor. Ușor mai e să găsești pricină - nicidecum raportul obiectiv dintre cauză și efect - și soluții "salvatoare".

Nu mai că sursa neajunsurilor, după cum s'a afirmat încă în urmă cu 66 de ani, nu pornește dela cauze exterioare lesne identificabile, deși în fiecare din ele zace măcar un sâmbure de adevăr. Fenomenul negativ major care ne primejduiește existența firească este înstrăinarea noastră de adevăratul izvor de viață care e Dumnezeu și Neamul, ateizarea camuflată, o "mondializare" inconștient și irresponsabil asumată. "Strigați în toate părțile - parcă auzim spunându-ni-se iarăși și iarăși - că răul, mizeria, ruina ne vin dela suflute. Suflutele este punctul cardinal asupra căruia trebuie să se lucreze în momentul de față. Suflutele individului și suflutele mulțimii".

De altminteri, pornind

dela piatra unghiulară care este OMUL, NU PROGRAMUL ELECTORAL, cum nu ne trece prin minte să eradicăm conspirația neocomunistă (dispusă actualmente - întrucât așa cer "interesele revoluției" - să-și convertească activității în capitaliști sau chiar în cei mai frecvenți "practici" creștini) prin REFORMA OMULUI? Asta e realitatea: partidul secerii și ciocanului poate fi supus revizuirilor și schimbărilor, ba și "desființat"; doctrina marxistă e disponibilă înținderii ei ca o gumă; și sistemul economic este apt transformărilor; chiar structura statală și securitatea sunt susceptibile de "mutații"; comuniștii înșiși devin cameleonici, peste noapte, anticomuniști; socialism, progresism, dirijism etc. etc. de formule amăgitoare sunt și ele anticamere ale dictatorilor roșii, care au "sarcina" de a opera dezarmarea conștiințelor noastre.

Deci, renaște, Doamne, visul care să ridice cu adevărat Crucea și Tara ce încă zace la pământ. Fiindcă la câteva aruncături de băț de loc în care mă pregătesc să pun punct, prima lui prefigurare nu fu zadarnică.

Valeriu NEȘTIAN

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI	\$ 750
MONTRÉAL - BUCUREȘTI	\$ 750
VANCOUVER - BUCUREȘTI	\$ 1300
CALGARY - BUCUREȘTI	\$ 1300

TEC SPECIAL - Toronto - Viena \$ 599

TORONTO-FRANKFURT	\$ 499
TORONTO-LONDRA	\$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	\$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	\$ 350
TORONTO-NEW YORK	\$ 199

Serviciile noastre sunt disponibile și cu plata în rate (plată peste \$ 1000)

PACHETE ALCTUITE DE DVS.
25lb=\$59.33
peste 25lb \$2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

- NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
- * O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
- * ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
- * PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
- * CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
- * TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8

TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990

KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

TALCIOUCUL - PĂMÂNT ROMÂNESC

— Gh. Ionescu OLBOJAN —

Duminică de Duminică, Românii nediasporeni sau diasporeni, prin statele învecinate țării, se reunesc în ceea ce se cheamă TALCIOUCUL din Văcărești, mai precis în perimetrul cuprins între Șoseaua Mihai Bravu și Calea Vitan-Bărzești, adică porțiunea de chei din stânga Dâmboviței. Mii de suflete vin aici cu ceva de vânzare sau pentru a cumpăra te-miri-ce din bazarul ce măsoară peste 7 km lungime și aproape 100 hectare suprafață comercială.

Participarea la marelă târg bucureștean se pregătește din cursul săptămânii. Impresia pe care o produce Talciocul celui care vine aici prima oară, este cea de brambureală, de dezordine, de ceva fără cap și fără coadă, amestecul chiar. Lucrurile, însă, nu stau așa. Talciocul Văcărești a apărut pe hărțile Capitalei în anul 1987, odată cu terminarea lucrărilor de canalizare a Dâmboviței și asfaltarea Splaiului Unirii în acest perimetru. La început, aici era organizat Târgul de mașini și piese auto-moto. Cifra de afaceri era mică, fapt pentru care târgul nu se bucura de atenția Primăriei și a Poliției.

Începând cu 1989, în vară, târgul se transformă în bazar, ponderea mașinilor în volumul mărfurilor aduse spre vânzare fiind de acum, neglijabilă. Mașinile vin aici, în general, pentru a aduce mărfurile și pe proprietarii lor, iar unele dintre ele, servesc și ca postament pentru expunerea obiectelor destinate vânzării. Metamorfizarea târgului de mașini în Talcioc, a fost imediat speculată de Primăria sectorului 4 și cea generală, a Capitalei, după Decembrie 1989, când în zonă nu se mai putea intra decât achitând o taxă, la început de 3 lei, astăzi de 10. Baniți recoltați din aceste taxe sunt motiv de dispută între Primăria Mare a Capitalei și cea de sector, ambele considerând că sunt îndreptățite să exploreze taxele asupra Talciocului așa cum cred ele de cuviință.

Sâmbătă după-amiază, începe forfota în zonă; apar autoturismele popoarelor sovietice, poloneze, ungare, cehe și slovace, precum și cele ale Românilor de dincolo de Prut, de dincolo de celelalte linii de frontieră. Vin ticșite cu mărfuri și turiști cunosători în ale Talciocului. Spre seară apar și autocarele din Chisinau, Erevan, Tbilisi și alte metropole racordate sentimental și mercantil la marelă târg după cheul Dâmboviței. Din ele, din autocare, coboară mărfuri de tot felul, ambalate în bătoți sau geamantane și cărate cu greu de perechile dornice de capătulă într-o zi de târg. La lăsarea nopții, apar și căruțele țiganilor aurari, spoiții și de alte profesii inrudite cu cele două, pline cu tuciuri dar și cu obiecte artizanale produse de șatră.

Având de pe acum o oarecare vechime, Talciocul și-a creat anumite reguli de conduită pentru cei mai asidui clienți ai săi, fie ei vânzători sau cumpărători. În virtutea acestei legi nescrie, cei care sosesc de

Sâmbătă seara în târg, nu parchează mașinile oricum, ci după o anumită strategie: în zona de Nord a Talciocului se masează lumea bună, iar spre Sud, țigănimăea. Din acest motiv, cele două compartimente ale Talciocului au și primit numele de Zona Albă și Zona de Culoare sau Zona Neagră. Așa stând lucrurile, turiștii sovietici și de alte naționalități, precum și Românii, își așează mașinile una lângă alta și stabilesc ce anume să facă în cazul în care unul dintre ei este atacat în noapte de bande de țigani care bântuie prin zonă. Această prevedere nu este întâmplătoare: primii turiști-vânzători, veniți altădată în Talcioc, au fost prădați de țiganii din cartierul Vitan-Bărzești, unii bătuți bine, ca să nu mai pomenim de violurile suferite de multe dintre turiste. Pe timpul nopții se aprind focurile în jurul cărora se bea vodcă, ceai, cafea și se pun la cale politicele de prețuri pentru a doua zi. Discuțiile sunt întrerupte numai de inspecțiile efectuate de poliția clăre a Bucureștilor. Sub pretextul verificării documentelor de identitate și proprietate a mașinilor, polițiștii vin în zonă pentru a-și lua "darul": un pachet de țigări dela unul, o sticlă de vodcă dela altul, o bujie, o jucărie din plastic etc. Disciplinați, caii poliției, după primirea darurilor de stăpâni, dispar în noapte, iar Rusnaci și vecinii lor se feliță ca au scăpat ușor cu Poliția, fiindcă la Vamă...

La ivirea zorilor, Talciocul este invadat de alte autoturisme, încărcate la refuz, de camioanele cu mărfuri aduse de societățile de stat și unele particulare, de căruțele țigănești, venite după aramă și plumb. Tot acum, autobuzele Poliției descarcă în zonă agenți de circulație și inspecții dela serviciile de cercetare și urmărire penală. Cei dela "circulație" verifică documentele autoturismelor în speranța că vor găsi vreuna dintre mașinile furate sau dispărute atât din România cât și din alte state, Poliția română fiind și ea racordată la Interpol, calitate în care trebuie să dea o mână de ajutor omologilor de peste hotare. Clientela celorlalți polițiști o reprezintă marea deiași (cei care fură de pe tarabă), șuții de buzunare (specialiști în subtilizarea portmoneelor din buzunarele sau poșetele victimelor), șmecherii (țiganii care se ocupă cu schimbarea valutei străine în lei și care sunt depozitarii valutei falsificate, pe care o lansează pe piață prin naivii care apelează la serviciile lor), evadații din pușcărie și alte categorii de certăți cu legea - "fartele penale" - ca să folosim jargonul de specialitate al poliției. Dintre toți aceștia, polițiștii "saltă" în fiecare Duminică numai atâta cât să încapă în arestul Secției 14, unitate a Poliției bucureștene care se ocupă de "sănătatea" Talciocului.

Calitatea vânzătorilor din "zona albă" a Talciocului își pune amprenta asupra calității și cantității mărfurilor expuse aici, spre a fi valorificate. Dela ace

pentru mașinile de cusut, ceasuri electronice, fitinguri pentru orice instalație domestică de pe lângă casa omului și până la camioanele dezafectate de Armata a 14-a nu este decât un pas, adică atât cât să poți să te strecorei printre tarabele improvizate, mărunțișurile fiind expuse pe foi de ziar, iar mastodontii ex-militari stând foarte bine pe roțile lor. Zonă a intelectualilor falimentari de dincolo și dincoace de Prut, porțiunea aceasta de Talcioc îți oferă în variate limbi și vârste diverse, instrumentar medical scos din uz, decorații civile și militare, colecții de nimicuri și lucruri importante, tablouri și tapiserii de autori al căror nume nu spune nimic cumpărătorului, medicamente și anticonceptive fabricate de industria sponsorizată de K.G.B., aspiratoare cu alură de tanc, tacâmuri și instrumente de bucătărie din plastic colorat în stil rusesc, iconițe și obiecte de cult. De vreo nouă luni, Talciocul este și locul în care se valorifică efectele militare ale armatelor sovietice trecute pe loc repaus, după fărâmițarea colosului din Răsărit. Așa se face că "răd în soare, dimineța", pe cheul dâmbovițean, cizme, bocanci, uniforme de soldați și ofițeri, caschete, decorații, medalii, însemne de armă, măști de gaze, lăpți pentru infanteriști, autoturisme militare etc. Toate se vând la prețuri derizorii.

Să trecem acum în "zona de culoare", zona țigănească. Dacă în "zona albă" negocierile se fac cu glas scăzut, civilizat, în schimb cum treci "dincolo" totul e întors pe dos. "Atmosfera de lucru" este încărcată. Prin fumul și mirosul de mititei și fleici, răzbate reclama în registru acut a vânzătorilor ciocolatii. "Conform principiului "tot țiganu' își taudă ciocanu!", fiecare mare negustor de nimicuri trambitează calitățile mărfurilor, dar și pe ale sale, personale, ca și cum marfa s'ar vinde cu țigan cu tot. Reclama sonoră a negustorilor intră în concurența neloială cu decibelii emanați de radio-casetofoanele date la maxim și din care distingem vocele actorilor-țigani Jean Constantin și Nae Lăzărescu în monologuri satirice de calitate indoielnică. Zonă de culoare nu irită numai timpanele, ci și ochii și nasurile. Segmentul acesta de Talcioc este îmbăscit de grătare cu cărbuni aprinși, pe care se perpelesc în mare viteză fripturi de porc (vitele sunt prohibite pentru țigani, probabil) și mici destul de mari și al dracului de ademenitori prin mirosul degajat cu insolentă și trezind poftă numai pentru grăvidă, ci și pentru orice gurmând de rând, rătit de Dumnezeu prin această parte a târgului.

La apodăusul perdelelor de fum și al infernului sonor, șuții de buzunare, șmecherii și prestidigitatorii cu "alba-neagră" își fac temeinic datoria, ba lăsând pe unul cu buzunarele goale, ba păcălindu-l pe altul cu dolari și mărci germane false, ba făcându-i pe alții

să piardă pariul cu "alba-neagră", prin iuțea de mână și nebagărea de seamă a victimei.

Monopolizată de țigani, zona de culoare este evitată de vânzătorii serioși, atât de cei din țară cât și de cei veniți de afară. Aici se adună cine se aseamănă. Barosani peste zonă sunt țiganii din Șoseaua Vitan-Bărzești, cartierul Dudești și strada Laboratorului. Ei sunt prezenți Duminică de Duminică și se pregătesc peste săptămână pentru a demonstra că sunt negustori serioși. Se "străduiesc" o săptămână pentru a face rost de vin, bere, carne pentru fripturi, mici, porumb pentru floricele, pepsi, coca-cola, mezeluri și brânzeturi ieftine, fructe și legume proaspete. Multe din toate acestea sunt sustrate din depozitele statului prin căi numai de țigani știute. Cum în jurul Talciocului sunt foarte multe blocuri de locuințe lăsate de izbeliște, țiganii le-au devalizat de tot ceea ce se putea valorifica din ele: uși, ferestre, feronerie, instalații sanitare și electrice, materiale de construcție etc.

La ora când soarele calcă lenes linia imaginărilor meridian, cozile din fața grătarelor cu mici și a navetelor cu bere sau vin se lungesc, se pierd printre negustori și clienți. Este ora la care țiganii beau alda-mașul cu cei care au realizat oarecare afaceri în zonă. Totul este udat cu multă bere rece și platouri cu cel puțin o sută de mici pe ele, plata fiind atribuitul țiganului-cumpărător.

În jurul orei 14, Talciocul începe să-și strângă cațrafusele. Este momentul în care micii, fripturile, coca-cola și berea se termină, copiii devin nervoși și vor acasă, femeile constată că nu au cumpărat mai nimic, iar bărbații se uită chiorăș prin portmonee să vadă dacă le-au mai rămas bani de "una-mică" la cârciumile dinspre casă. Lumea se revărsa pe străzile adiacente cheului dâmbovițean. Ultimii pleacă cei din urmă: cei veniți cu o seară înainte sau dis-de-dimineață. Autocarele popoarelor ex-sovietice își adună turiștii, iar șoferii lor își adună "darul" dela fiecare din pasagerii săi: una sută de persoană pentru rotunjirea profitului celor care organizează excursiile săptămânale la Talciocul bucureștean.

La orele 16, Talciocul este pustiu. Carosabilul, trotuarele și câmpul ce mărginește cheul sunt marcate de febrila activitate comercială de peste zi: capace de sticle imprăștiate peste tot, mormane de cărbuni dela grătarele pentru mici, cartoane și ziare purtate de vânt, anvelope rupte, ambalaje goale, bălți de apă și blocuri de gheață nefolosite etc.

Pentru cele trei milioane de lei incasate Duminică în Talcioc, cu titlu de taxă-intrare, în ziua de Luni se lucrează în zonă cu vreo sută de măturoși și trei camioane pentru colectat gunoii. Abia în zorii zilei de Marți șoseaua este redată circulației. Până Sâmbătă seara, când vin din nou Rușii.

VA FI ÎNLOCUITĂ SCABIA CU... RÂIA?

Zvonuri "emanate" din S.R.I. afirmă că Generalul Corneliu Diamandescu, atașat militar la Ambasada României din Coreea de Sud, va fi propus ca director al Serviciului Român de Informații, în vederea înlocuirii "Domnului" Virgil Măgureanu.

Să ne amintim: Generalul Diamandescu a fost implicat în evenimente din 13-15 Iunie 1990, când era șeful Inspectoratului General al Poliției. Fiul său, Claudiu Diamandescu, în vârstă de 26 de ani, este, la rândul său, implicat în procesul filierei mașinilor furate din Germania și de aproape un an și jumătate se află în arest preventiv la Direcția de Cercetări Penale din Calea Rahovei.

ȘOVINISMUL

După revoluțiile (catifelte sau sângeroase) ce au zdruncinat și chiar năruit regimurile comuniste din Estul european, în mod firesc, odată ce recordarea "strunelor" în vederea intrării în "marea orchestră a Europei", în fiecare țară a fost întărită și flacăra naționalismului; reacție firească la egalitarismul comunist, la acțiunile de "nivelare" ale Cominternului asupra popoarelor subjugate. După Babel, Celestul Tată a dorit existența Neamurilor, într-o smerie față de El și emulație, unul față de altul, în cursa pentru măntuire.

Dar forțe subterane, profitând de faptul că megura sângerie încă nu s'a împrăștiat de tot, că deceniile de îndobitocire spirituală au rănit milioane de suflete și cicatricele sunt, deocamdată, proaspete, împrăstie acidul intoleranței, al urii. Nu mai este văzută bărna din ochii proprii, cauza propriilor neîmpliniri este căutată numai în persoana de alături, dacă ne privim în oglindă, o facem precum Narcis. Astfel, naționalismul este pervertit și se numește ȘOVINISM.

Când spui comunist, spui trădător de Neam, de Țară, de Hristos. Comuniștii de ieri sunt "patrioții" de azi. Foști (?) lachei ai Moscovei, foști (?) cominterniști sunt acum lătrători "naționaliști". Se "crucesc" pe la toate parastasele, comemorările, festivitățile.

...

"România", "românism", "creștinism", vai, aceste cuvinte, pur și simplu MIROS URAT alături sau în gurile unor Corneliu Vadim Tudor, Adrian Păunescu, Ilie Verdeț, George Funar, Ioan Gavra, Dinu Sărau, Dan Zamfirescu, Paul Anghel și alții, din aceeași făină "însămânțată" cu fariseic alaut.

...

UN VIITOR PENTRU ROMÂNIA?

Grupul fed(de)senist "Un viitor pentru România" (alternativă constând într-o mixtură de new-age și neo-comunism, catalizată masonic) pregătește o variantă guvernamentală, pentru cazul în care greva generală pentru 5 Mai, ar fi luat ampolare și ar fi determinat căderea cabinetului Văcăroiu. Noul guvern, care ar fi fost susținut de F.D.S.N., urma să fie condus de D.L. ... Radu Câmpeanu, fostul președinte al Partidului Liberal. Ar fi urmat să facă parte din cabinet și alți oameni politici care se află, într'un fel sau altul, pe o poziție disidentă față de propriile partide și unele personalități (mai mult sau mai puțin) independente. A fost avută în vedere și participarea la guvern a Partidului Alianței Civice, condiționată de "debarcarea" dela conducerea formațiunii a D-lui Nicolae Manolescu.

Personalități ale Convenției Democratice au atenționat pe liderii sindicali, asupra posibilității ca preconizata grevă generală să aducă la putere un guvern care ar fi adus prejudicii grave Opoziției și acest argument a avut, pare-se, o pondere majoră în decizia sindicatelor de a adopta soluția negociată cu cabinetul Văcăroiu.

...

NICI UN VINOVAȚI!

Cu ocazia Zilei Eroilor Neamului, Fundația Națională a Revoluției din Decembrie 1989 a trimis spre publicare ziarului "Timișoara" un comunicat prin care își invită toți membrii să participe, pe 27 Mai a.c., la solemnitățile dela Catedrală, Parcul Central, Cimitirul Săracilor și Parcul Crucii.

În comunicat se menționează: "Azi, sărăcia și ignoranța noastră sunt exploatate de aceiași închinători ai zeului de ieri: de cei care, confesând aceeași religie, oportunistul, ne fac să trăim în lăntuții în tot mai multe nevoi și griji zilnice, în timp ce ai acaparează economia. Dar noi trebuie să vedem, din nou, ca în Decembrie 1989, lucrurile cele adevărate: TIMIȘOARA ARE 119 MORȚI, 485 RĂNIȚI, 559 ARESTAȚI-MALTRATAȚI ȘI... NICI UN VINOVAȚI!"

...

O CHEMARE FĂRĂ RĂSPUNS

Din balconul Operei din Timișoara, pe 20 Decembrie 1989, zi de instabilă cumpănă, s'a lansat o chemare către niște nume din învățământ, artă, cultură, nume ce prin ele inele ar fi chemat alte nume în miezul Revoluției. Nu s'a primit un răspuns atunci. Abia după 23 Decembrie au început să apară... viteji, puhoi de "disidenți" și "rezidenți!"

Azi știm că mulți au pactizat cu neo-comuniștii.

Dan Emilian ROȘCA

Instantanee

VACANȚĂ FĂRĂ DE SFÂRȘIT

Tralan BĂDULESCU

Școala elementară 199 e aci, jos, în spatele blocului, sub ochii mei. Are curte mare, cam de-un hectar, dar gardurile se împuținează de plasa de sârmă. În parcul din față au apărut mormane de gunoi iar partea în care ar fi trebuit să fie lotul de grădină pământul e bătut de atâta "volei" și "fotbal"

cât joacă fetele și băieții. Partea din spate - complet asfaltată - e pentru "mecuri" interminabile ale băieților din cartier. Mă uit cu atenție la copiii care se duc și se întorc dela școală - gest reflex de când imi urmăream băiatul și fata care au învățat aici - și-mi dau seama din mișcările și ex-

presiile lor de ce se întâmplă înăuntru, la clasă.

Văd permanent elevi, uneori părinți sau bunici, (care-i duc și-i aduc pe cei din clasa întâia), uneori portarul, seara, și mai mereu femeile de servici (ce se duc și se întorc de mai multe ori dela complexul alimentar din fața blo-

cului). Nu văd deloc învățătorii, profesorii. (Probabil că intră repede prin față și se întorc tot așa de repede să se suie în autoturismele ce parchează în fața școlii, direct pe alea de asfalt).

Nu-i văd pe învățători și profesori, pe diriginte, și mai ales pe directori. Nu se văd deloc, adică nu se vede deloc munca lor. Copiii intră în fugă, ca vandali. Se

strigă și se apostrofează cu expresii de care roșești auzindu-le. Își bagă și-și fac toate minunile din vocabularul de periferie. Sunt gălăgioși și agresivi, gata de-a sări la bătaie. Îi întreb pe câte unii pe cine au profesor la română sau la matematică. În general nu știu numele profesorilor. E "ăla" de română, e "ăia" de chimie, e "strâmba ăia" de științele naturale. "Fir-ar mama ei a dracu", o iau cu pietre", aud o fetiță de-a șasea zicând de profesoara care i-a dat numai 5 la botanică. "Ia uite, nene, imi zice mie "prof" de "mate" că nu cunosc regula semnelor de algebră. Ete nate!

Tata a avut numai 4 și 5 la mate și-i acum în parlament. Că-i cu Domnul Ilescu pă care io nu pot să-l

sufăr". "Ai văzut, tu, ce le zice nebunu' ăla de Vadim Tudor și cu Păunescu în parlament? Îi face terci pe boierașii ăia din Opoziție care-și aleg cuvintele"... rade colega ei, o târtoșică cu fustiță cât un abajur de c..., cu buzele și sprâncenele făcute la clasa a șasea. O opresc și-o întreb ce zice în manualul de istorie despre perioada 1947-1989. "Ete, nate, imi răspunde peste umăr, ce întrebare la tatie. Ce să zică - nimic!" "Ceva acolo despre rege, despre partidele istorice?" "Regele?! se întoarce la mine târtoșica congestionată.

Care a adus pă comuniști în țară și l-a omorât pă Generalul Antonescu?" "De unde știi tu asta?" "Dela tata". "Ce este tatăl tău?" "Patron... Are magazin pă Calea Victoriei." "Și ce-a fost?" "Activist la comitetul central".

Cum te dau copiii de gol! Opresc un profesor și-l întreb dacă se mai face de serviciu pe școală. Se uită la mine contrariat. "De ce întrebați?" "Am fost profesor și știu că se făcea zilnic de serviciu pe școală. Cât am fost elev de liceu, aveam pedagog de serviciu care urmărea comportarea

noastră la venire, la plecare și în recreații. Cât am funcționat, am suplinit noi profesorii rolul pedagogului în ziua când eram de serviciu." Nu mi-a răspuns pe loc. După ce a aranjat cu un coleg unde să se vadă peste o jumătate de oră, "la cineva la video", mi-a trimis peste umăr câteva cuvinte, suindu-se în mașina aceea. "Nu mai e ce știți Dvs., domnule profesor. Acum e democrație și copiii au toată libertatea de mișcare..."

În urma lor copiii se îndreaptă spre casă, în grupuri dezlanțuite, strigându-se cu porecle, injurând și lovind fetele.

Una din cele două femei de serviciu a scos gunoiul sub scară, fără să se teamă cu nimic de ochii directorului, "simțind" că ele reprezintă oamenii muncii încă la putere, în fața cărora directorii nu suflă, care, ca și noii poliștiști (din foștii milițieni) nu vor să se pună rău cu... răii ce domină încă societatea. Neintervenind spre educație totul se menține într-o vacanță fără de sfârșit, sub mentalitatea: "de ce mi-aș lua eu răspunderea când dela președinte până la ultimul ministru și director nimeni n'o face?"

GARANȚIA UNUI VIITOR MAI BUN

Alexandru NEMOIANU

În România, în momentul de față, se desfășoară o luptă crâncenă între epavele comuniste și ceea ce poate fi definit ca suflul viu și etern al Neamului Românesc.

Dincolo de ceea ce este o administrație rea, ineptă, fățarnică și perversă, sau cine este conducătorul acestei administrații, un om lipsit de reflexe morale, trebuie desluite forțele negre ce fac cu puțință încă dăinuirea acestei administrații și a acestui președinte. Este nevoie să înțelegem că actuala situație rea din România nu se datorează în exclusivitate actualei administrații neo-comuniste (deși evident ea are principala vină), ci și tuturor acelor care fac cu puțință, mai pe față și mai pe ascuns, conștient și inconștient, existența stărilor de lucruri prezente.

Responsabilitatea pentru actuala situație cade asupra tuturor acelor care la 20 Mai 1990 au votat pentru activiști comunisti, ignorând toate avertismentele și sfidând, în fond, bunul simț. Această alegere s'a dovedit catastrofală, căci acei activiști de partid, conform obiceiului deprins prin tot felul de școli de partid, au promis marea cu sarea, iar de făcut nu au făcut nimic. Ori mai bine zis nu au făcut nimic pozitiv, căci în cealaltă direcție a răului, au făcut peste măsură de mult.

De fapt, a sosit vremea ca noi, Românii, să avem o mai clară viziune a ceea ce înseamnă responsabilitate istorică și, în contextul ei, ce înseamnă propria responsabilitate, adică responsabilitatea individuală.

Noi Românii suntem, poate, prea mult obsedați de nevoia de a afirma că soarta a fost nedreaptă cu noi. Această obsesie pornește din convingerea că nu noi am stat în calea unui destin mai bun, ci istoria ne-a nedreptățit mereu și cu cruzime.

Această convingere, care în multe și foarte semnificative aspecte este ade-vărată, ne creează însă un blocaj psihologic, ne face să ignorăm detaliile concrete ce fac posibilă repetarea, din nou și din nou, a ne-

dreptăților istorice și încă, mai grav, această convingere ne face să privim cu ușurință și ca ne semnificative propriile responsabilități ce revin fiecărui individ în fața istoriei și a propriei conștiințe.

Este cazul să ne reamintim că neamurile au un rol de implinit, că istoria nu se desfășoară la întâmplare și la voia oricui și că destinul neamurilor se împlinește sau nu prin indivizi, prin oameni. Este, de asemenea, cazul să ne amintim că timpul istoric nu este, în ultimă instanță, decât tărâmul pe care se confruntă binele și răul.

Dacă vom avea în minte clare aceste lucruri, atunci nu am mai avea nici o îndoială privind rolul și responsabilitatea proprie.

Ceea ce deosebește pe om de animal este puterea omului de a alege printr'un act de voință între bine și rău. Încă mai mult, exercitarea acestei opțiuni, a acestei puteri de alegere, este condiția esențială a devenirii umane. Refuzul de a exercita cu responsabilitate această trăsătură esențială, sau mai exact definitivă, a condiției umane este mai mult decât o greșală, este un păcat.

Din această perspectivă, în România este nevoie să fie create câteva condiții elementare de organizare a vieții de obște: o administrație cinstită, alcătuită din oameni cu bune intenții; refuzul de a mai accepta nelegiuiri și complicitatea la nelegiuiri; punerea în afara vieții publice a tuturor acelor care au fost parte activă a unui trecut bestial.

Dar mai ales, este nevoie ca oamenii, fiecare individ, să-și reconsidere comportamentul și să revină sub starea morală în care binele și răul sunt din nou clar delimitate și devin din nou puncte de referință obligatorii.

Trebuie înțeles că cei peste patruzeci de ani de coșmar au distrus în mulți oameni reflexele morale.

Scopul principal al regimului comunist a fost exact acela de a distruge în oameni trăirile morale și etice. Acest lucru a fost realizat prin decenii de indoctrin-

nare; prin distrugerea cu brutalitate a societății civice și a instituțiilor ei independente; prin lagăre, teroare și exterminări. În mod deliberat oamenii au fost reduși la condiția de automate, programate dela "centru", de copii orfani fără posibilitatea de a răspunde și decide asupra propriului destin.

În ciuda tuturor acestor rele, există motive de optimism prudent.

În primul rând, nu trebuie uitat că puterile răului nu pot distruge binele și nu pot atinge sursa primară a binelui.

În al doilea rând, cu toate eforturile făcute spre rău, comunismul nu a putut elimina din toți oamenii trăirile etice și morale.

În al treilea rând, nu trebuie uitată uluitoarea putere de "contaminare" a binelui.

În cursul vizitei ce am făcut-o în August 1992 în România, cu mare tristețe am văzut că mulți oameni sunt confuzi, că mulți oameni au pierdut dreapta măsură și că mulți oameni s'au îndepărtat de legile omeniei și ale lui Dumnezeu.

Am văzut mame care își urăsc și își nedreptătesc copiii; am văzut frați care se luptă între ei; am văzut rude care pe față și fără rușine caută să jefuiască și să dezmoștenească pe cei cu care sunt de un sânge și au copilărit împreună.

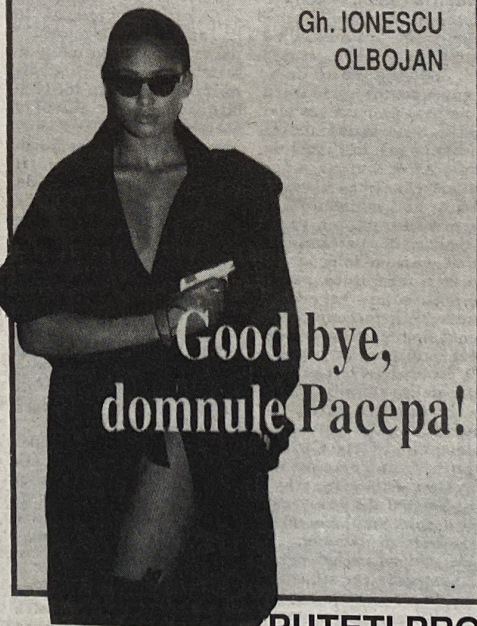
Dar în același timp, cu emoție și uluire, am văzut mulți oameni, mai ales mulți tineri care se reîntorc cu smerenie și hotărâre către valorile eterne și salvatoare ale Neamului nostru: dragostea de Dumnezeu și de țară; respectul față de valorile familiei; respectul pentru proprietate. I-am văzut pe acești oameni care în liniște și fără ostentație se întorc spre bine și am înțeles că ei sunt cei care generează azi garanția unui viitor mai bun.

Acești oameni, mulți tineri și câțiva bătrâni încercați, sunt cei care dau încrederea că România nu este o țară pierdută, ci o țară și un Neam care se redescoperă și sunt gata să dovedească din nou ceea ce pot.

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN ȚARĂ DUPĂ FUGA LUI PACEPA?

Dosarele roșii

Gh. IONESCU
OLBOJAN

PUTEȚI PROCURA CARTEA

SCRIIND PE ADRESA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC"
P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE POSTAL OUTLET,
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
LBC 7N5

Trimiteți cecul pe numele ziarului "Cuvântul Românesc"

CARTEA COSTĂ: \$10.00, plus expediția

CANADA: \$10.00 plus 1.35
U.S.A.: \$10.00 plus 2.10
EUROPA: \$10.00 plus 2.40

Fuga generalului Pacepa a însemnat pentru Securitatea lui Ceaușescu un cutremur distrugător: liniile de spionaj extern au fost schimbate, spionii români rechemati în țară, Direcția de Informații Externe restructurată, conducătorii schimbați.

Amănunte despre toate acestea, precum și divulgarea celor mai importante activități externe ale Securității: acțiunile Dunărea, Brâmbușă, celebrele cazuri Goma, Cană, Horodincă și multe altele, le veți afla citind, cu suflul la gură, "raipurile necruțătoare" ale lui Gheorghe Ionescu Olbojan.

DIN SUFERINȚELE DEȚINUȚILOR POLITICI

LAUDA BOZIEI

Dr. Nicolae NICOLAU

Jocul capricios al ideilor ca expresie a cine știe căror procese din subconștient face ca nu odată să simțim apărând "în față" date, chipuri, peisaje ori obiecte anodine sau evenimente care ne-au ocupat cândva câmpul conștiinței și pe care le uitam sau le credeam uitate.

Universul detenției, oricât ar părea de rudimentar, de monoton, ca orice univers "închis", era totuși compus din o infinitate de piese mici care se angrenau, realizau raporturi reciproce și care dădeau ansamblului o coloratură pe care o cunoșteam bine numai foștii deținuți.

Orice problematizare făcută de către psihologi, moraliști sau sociologi care nu au experiat fenomenul reclusiunii rămâne - tocmai prin lipsa ei de "persoană I" - un efort prezumțios, oricât ar fi de ispititor.

Acolo se suferea mult și încă în chip destul de variat. Iadul are și el etajele lui și colțoarele lui, așa cum dincolo "multe lăcașuri sunt". Se suferea mult și în diverse forme și intensități. Era o stare de fapt.

Dar tot acolo se și verificau și se formau caractere și conștiințe, se confruntau adeviziuni confesionale și politice, se construiau perspective de evoluție pentru "după", se realizau convergențe și apostazieri spectaculoase, se structuraseră sisteme prețioase de gândire proprie, în sfârșit, se crea literatura.

Și toate acestea sub presiunea de fiecare clipă din afară și dinăuntru ("dinăuntru" adică dela ceilalți deținuți ori din tine însuși) presiune dură și prelungită pe ani și zeci de ani.

Iată dar o lume, o viață nebanuit de complexă în aparență ei uniformitate.

Tern pe dinafară ori văzut mai de departe, micul mare univers de după gratii nu era mai puțin divers și dinamic.

În acest complex proces evolutiv, o întâlnire întâmplătoare pe un același meridian biografic, intelectual ori spiritual era suficientă pentru a ne crea un moment de respiro, un reviriment pe care torționarii noștri nu-l puteau reprimă, iar evenimentul se amplifica expozițional, luând amploarea unei clipe rare, unice, cu semnificații deosebite în viața fiecăruia dintre prizonieri.

Ne aducem aminte - povestind colegilor de celulă - că undeva pe un perete dela izolator desciserasem hieroglifele vreunui text evanghelic ori ale vreunei poezii, ori crâmpie de dicționar. Se întâmpla ca din cei doi-trei audienți unul să fi realizat, la distanță de ani, uneori, aceeași întâlnire. Poate învățasem greșit câte un cuvânt mai greu de descifrat și acum amândoi îl aveau fixat așa, de ani și ani. Îl dădusem și altora. Acum cineva ne corecta, vai! Noi însă, care avuseserăm aceeași sursă, aveam o bucurie imensă că trecuserăm amândoi pe acolo, că ne îmbogățisem amândoi dela același izvor, amândoi foarte repede, ca o unică înghițitură de viață,

apoi fuseserăm mutați în altă celulă. Dar revelația acelei comune împărțiri din aceleași umil potir dădea celor două momente o dimensiune și o semnificație aparte, colorând, umplând de lumină pentru un timp viața noastră de atunci.

Și nu cred că "exercițiul" acesta de a exploata fără-mele aurifere dintr'un morman de steril s'ar plasa undeva la periferia valențelor spirituale.

Cu nimic nu era mai prejos momentul - ba poate dimpotrivă - decât scena în care azi în jurul unei mese festive doi convivi și-ar aminti că au citit aceleași versuri ale lui... înscrise pe o placă de bronz de pe fațada canadiană a Niagarei.

Nu există fost deținut politic în amintirea căruia să nu se aprindă și azi luminile ori luminile unor atari momente de întâlnire pe același meridian de aur. Pentru cei care n'au văzut încă, sfântul Mormânt, ori n'au călătorit singuri pe drumul Damascului, ca și pentru cei ce n'au cunoscut zarca, zărcile diferitelor închisori comuniste, nici o prezentare oricât de măiestră a vreunei fărâme de diamant chiar de un karat găsit acolo, nici o prezentare nu va izbui să-i trezească aceiași fior pe care l-au trăit și-l cunosc încă martirii acelor experiențe...

Și iată-ne pe noi cei 100, dintre multele sute care făcuserăm greva foamei la sfârșitul iernii lui '57 și fuseserăm depuși în zarca închisorii Gherla. Regim de zărcă. Între corpur clădirii "noastre" și cel învecinat se afla o curte îngustă de circa 4x12 m, pavată cu pietre de râu și în care se tocmise un gard înalt care să delimiteze un spațiu de plimbare atunci când - în medie 2-3 minute pe zi - eram scoși la aer. Zidurile înalte de aproape zece metri. Dacă milițianul de pază era mai vigilent, ne interzicea să privim în sus, într'acolo de unde așteptam să vină Americanii să ne elibereze și să ne facă miniștri. Dacă nu, primeam spre cer, văzută ca o fereastră pătrată, albastre, de o nuanță intensă, nefirească pentru noi, poate cel mai frumos cer văzut vreodată. Cunoșteam fenomenul fizic, optic, prin care cerul zărit printr'un tub sau din fundul unei fântăni apare de un albastru puternic ultramarin încât, în anumite condiții pot fi văzute chiar și stelele, ca în Cronin. Gigi Tomagiu ne povestise despre superbul cer albastru de Botoșani, alții despre cerul Vorcuței unde fuseseră prizonieri.

Dar noi aveam aici petelul nostru de cer albastru pe unde evadam spre înălțimi, mai pur și mai dorit decât cerul Canarelor ori al nu știu căruia oraș american.

Și, dintr'o parte a zidului, acolo sus, unde dacă primeam mai mult, aproape că ne dureau ochii, acolo sus se apleca într'o legănare ușoară o ramură de un verde închis cu marginile zdrențuite. Cum eram atât de rar scoși la aer, nu o zărissem crescând, ci doar acum,

în toată splendoarea ei, întreținută de ploile de vară.

I-am asociat toate imaginile din lume, unele gratuite, altele prețioase, ne întrecem în metafore și evocări biblice; nu a lipsit nici semnificația de bun augur al unei apropiate eliberări... Imaginația noastră stimulată de apariția aceea începuse să lucreze febril. Reîntorși în celula noastră, a constituit în chip firesc subiectul central.

Dar ce plantă era? După ce au fost evocate câteva dintre cele mai cunoscute și posibile, cu argumente și trimiteri erudite la manuale și enciclopedii, am admis cu toții originea modestă, chiar prea modestă, a minunatei apariții. Nu! Nu era busuioc sfânt, sau isop curățitor, nici trandafir, nici rug de zmeură sau măcar o buruiănă de toată ziua, știută de oricine.

Era o bozie! Revelația faptului, de acum indubitabil, ne-a șocat pentru o clipă. Am tăcut și ne-am considerat din nou condiția sub-liminară a existenței noastre de acolo, de atunci, în care un fir de bozie ne luminase, ne întrecuse, ne încălzește atata. Ne-am adus aminte de povestea din Paternic în care la fântâna spre care se îndreptau șiruri nesfârșite de insecte, căușul cu apă dătoare de viață se afla în mână unui leproș alături de care seșea ingerul. Și, de unde fiecare pleca fericit.

Bozia fusese pentru fiecare din noi, pentru câteva clipe, paza de reconfort spiritual; pe ea o alesese Grădinarul, pe ea o învrednicise El, în economia mântuirii noastre, să joace rolul aripii aceleia de nădejde ce se legăna acolo. Și ea răspunsese prezent...

Și iată, după aproape 35 de ani - o viață de om, nu? după 35 de ani în minunatele pagini din "Jurnalul fericirii" ale intru tot fericitul monah Nicolae Steinhardt cel dela Rohia, în paginile acelea am descoperit o reluare uluitoare: "...în țărcul în care eram dus, se vedea un capăt de ramură cu două-trei frunze. Dincolo de beton și sârmă ghimpată rezumau tot neașteptatul lumii lui Dumnezeu" (pag.253). Contextul indică zarca dela Gerla în primăvara - vara lui '64, iar ramura cu cele două-trei frunze, de dincolo de beton, este desigur urmașa ramurii văzute de noi în vara lui '57 tot acolo.

Aceiași funcție își îndeplinea modesta buruiănă pentru noi și pentru Evreul care lăcătase pe Hristos și L-aflase în temniță, cu toate binefacerile, cu toată fericirea pe care El o conferă celor care-L caută.

Și astfel arcul celor 7 ani ce separau trecerea noastră și cea a lui N. Steinhardt era împlinit de neînmormată bozie ce atinsese aceeași coardă a inimii și care ne reunise pe aceleași meridiane. Fuseserăm, noi și viitorul monah, beneficiarii aceluiași fior declanșat de aceeași neașteptată apariție.

Nu! Ar fi împietate de neiertat ca după ce dela Sf.

Francisc, la Radu Gyr, nenumărați mari poeți au binecuvântat lucrurile simple și bucuriile printre ele - găsind acolo purtarea de grijă și măreția lui Dumnezeu, ar fi o împietate să mai încercăm noi, acum, o laudă a ierbiilor aceleia osândite. Dar dacă ea a constituit o odihnă a ochiului și inimii noastre, (atunci la Gherla) și mai târziu ca ales al lui

Christos, ca N.Steinhardt, care tot acolo, tot acolo, pe ea ori pe urmașa ei, a văzut-o și L-a zărit prin ea pe Mântuitorul, atunci binecuvântată fie ea, bozia aceea, care și-a realizat finalitatea.

N'au smuls-o găzii noștri dela zarca Gherlei, căci nu era vreun trandafir ori măcar un mușetel; au lăsat-o așa, acolo sus, proiectată pe cer, ignorându-i în igno-

ranța lor, valențele extraordinare, care ne-au însemnat nouă câteva clipe acolo pe meridianul de aur pe care ei, găzii noștri, nu l-au cunoscut, pe care ni l-au putut distruge și pe care ei n'au stat niciodată.

Pentru aceasta îi plângem: ei n'au avut niciodată o bozie pe frunzele căreia să se întâlnească și pe care acum să o binecuvănte.

ȚĂRÂNIMEA - HRANA ȚĂRII

Sergiu MISCHIE

Sunt fiu de țaran; m'am născut pe o dulce gîle dela poalele Carpaților, pe meleagurile pandurului Tudor Vladimirescu. Cu inimă și suflet de țaran strig și spun: Țărâtimea - hrana țării. Țărâtimea dă țării hrana, munca și apărarea. România este o țară de agricultori și de secole țărani își muncneau pământul cum știau din moși-strămoși, cu plugul și cu sapa și aveau hambarul plin, iar țara în anii 1938 era grănarul Europei și i se spunea "Belgia Orientului". În timpul dictaturii comuniste, țărâtimea își țara (și încă își mai țărătește) zilele. Mălăful îi obține cu gramul, iar pâinea nu mai era pâine, nu mai avea și nu mai are, nici vite și nici plug. Avea în schimb legi, decretate, dări, clacă și un nebul "Știetot" care îi dădea indicații și o hrănă (el și complicității lui de ieri și de astăzi) cu țărătește vorbălor goale și cu nouă formă, la infinitiv, a verbului "a da", multilateral dezvoltat: "A da dări".

Țăranilor li s'a răpit orice posibilitate de organizare liberă și de apărare. Țărâtimea nu poate admite în sânul ei decât oamenii și intelectualii care se identifică cu interesele ei și care pot să-i dea statul major de care are nevoie orice masă în acțiune. Altfel spus: să ai inimă și suflet de țaran. Ce a însemnat să fii țaran în timpul dictaturii comuniste? Să fii țaran în România, țara grăului și a porumbului și să fii desțelenit, desțărănit! Să fii țaran și să nu ai mălai pentru mămăligă și făină pentru pâine! Să fii țaran și să cumperi produse alimentare dela oraș, dacă poți și dacă le găsești, pentru a achita cotele (achizițiile) impuse și pentru hrana necesară supraviețuirii! Să fii țaran și să aștepti la Cooperativa din sat, ca să primești pâinea neagră și acral! Să fii țaran și să mergi la oraș să te rogi să-ți dea

cineva o pâine, că nu mai ai acasă nici mălai, nici făină și nimeni să nu-ți dea, pentru că pâinea se distribuie pe cartela! Să fii țaran și să nu mai ai vite și păsări în curte pentru că nu mai ai cu ce le crește! Să fii țaran și să nu ai voie să-ți sacrifici animalele pentru hrana ta, în cazul că le ai! Să fii țaran și dacă cineva îți aduce dela oraș pâine, mălai, făină și unt, îl pui în pomelnic pentru aceste "daruri"!

Să fii țaran și să dai pâinea, mămăliga, carnea și untul și tot ce trebuie țării să-și hrănească fiii, și să achiti și datorile făcute de dictator și complicității lui, și să nu ai parte aproape de nimic din acestea... Toate acestea, adică înlăturarea, subjugarea și exploatarea categoriei sociale cea mai unitară profesională și cea mai puternică din toate punctele de vedere - țărâtimea - au constituit crime împotriva țărânimii și a națiunii; o dictatură care a exploatat la maxim pe țărani; o neoclavie și neofeudalism de tip comunist, care s'au sprijinit pe factori economici și politici de apartheid ai regimului comunist în problema țărânimii, căreia i-a luat tot, a depersonalizat-o și dețărănit-o și a vrut să-i distrugă... ființa, satul, casa, școala, biserica.

Nu mai atunci este asigurat progresul unei țări, când cei mai mulți și cei mai harnici au toate șansele valorificării muncii lor.

În România, înaintea tuturor intereselor, trebuie să predomină interesele agriculturii. Regimul comunist a făcut imitații sterile după modelul URSS și rezultatul, după decenii, este că agricultura țării este primitivă și nerentabilă. S'a făcut o industrie parazită - falimentară în timp ce agricultura a rămas mereu în faza primară, iar țărânul și orașeanul nu aveau pâinea cea de toate zilele. Consumatorul nu mai găsea aproape nimic și era

exploatat, iar țărânul era lipsit și furat de produsele alimentare și de valoarea reală a muncii sale. Așa zisele produse care se mai găseau, foarte rar, pe piață erau neigienice și putregaiuri foarte scumpe.

Este nevoie ca din agricultură să facem un instrument economic superior și pentru aceasta trebuie o politică agricolă certă, concretă, bine studiată și bine definită. Nu putem merge înainte fără a limpezi dela început drumul. Toată rugina vechilor tipare trebuie aruncată, tot ce este fals trebuie înlăturat cu curaj. Este deci nevoie de o reformă radicală în sistemul nostru de producție agricolă. Este prima condiție ce se cere pentru organizarea agriculturii românești și pentru repunerea ei în stare de rentabilitate. Să apelăm la experiența țărilor occidentale, care au o puternică și rentabilă producție agricolă. Sunt probleme majore în agricultură: pământul trebuie redat pe veșnicie țăranilor cu tot ce este necesar muncii agricole (utilajele moderne, animale), libertatea de a munci cât mai bine.

Țăranul fără pământ nici nu se socotește țaran. Fără pământ îi lipsește partea lui de țară, pământul fiind pentru el componenta palpabilă a sufletului său. Părintele nostru, al tuturor, țărânul român, așteaptă să i se dea pământ. Țăranul, dacă are pământ în posesie le va face pe toate cele necesare. Știe asta și tocmai din acest motiv își vrea pământul înapoi. Fără condiții, fără clacă, fără corvezi. Pentru că dela proprietatea asupra pământului începe alfabetul democrației noastre care s'a născut pe pământul românesc acum un secol.

Țăranii dau țării hrana, munca și apărarea.

Țărâtimea este hrana țării!

PARALELE INEGALE

A patra împărțire a Poloniei și Noaptea cea mai scurtă - 22 Iunie 1941

Partea a II-a

Adrian GRIGOROPOL

Operațiunea Barbarossa sau noaptea cea mai scurtă: 22 Iunie 1941.

Despre deteriorarea relațiilor nu s'a transpirat nimic, în vreme ce Stalin în bărlugul lui, estima că Germania nu se mai înfățișa așa de puternică. Războiul pe mare și în aer inclina din ce în ce în favoarea Englezilor, despre invazia Angliei nu se prea mai vorbea, Italienii erau înfrânți în Albania, Grecia și Nordul Africii.

În celălalt bărlug dela Berghof, Hitler resimțea cuiul înfipt de Englezi în Balcani, cu bazele din Grecia și Insula Creta, de unde puteau bombarda câmpurile petrolifere din România, precum și situația gravă din Nordul Africii, un eșec tot al Italienilor. Măsuri imediate: convocarea Regelui Boris, filogerman, care l-a asigurat că nu va accepta garanții sovietice și va permite pasajul de trupe prin Bulgaria; întâlnirea la Viena cu premierul ungur, Contele Teleki, pentru reconfirmarea alianței, la 22 Noembrie la Berlin, cu Generalul Ion Antonescu, a cărui ireproșabilă ținută militară i-a făcut o excelentă impresie, s'a declarat atașat cauzei Germaniei și a doua zi au semnat un tratat prin care adăuga România aliaților săi oficiali. După două zile a adăugat Slovacia și Iugoslavia, cu care treburile s'au incurcat mai grav decât se putea închipui, cum n'a întârziat mult să explodeze.

La 28 Noembrie, a venit răspunsul lui Stalin la invitația de a se alătura Pactului Tripartit. Propunerea era acceptată cu o listă de condiții, care la prima vedere au consternat, ca imediat să scoată din fire. Finlanda s'a predat URSS-ului, Bulgaria, cu pact de asistență mutuală, să permită baze aéro-navale pentru protecția Bosforului, Dardanelelor și în general a Mării Negre, Turcia constrânsă să acorde baze militare pe teritoriul său, zona Golfului Persic de interes sovietic și Japonia să îndeplinească o serie de pretenții. Șeful de Stat Major, G-ral Hadler, Hitler i-a calificat răspunsul "un șantaj cu sânge rece", iar lui Ribbentrop i-a recomandat să nu aibă până în Iunie nici o conversație politică importantă cu URSS continuându-se normal schimburile economice.

Mai de mult, într'un loc secret din Franța, se desfășurau jocuri de război germano-sovietice. La 5 Decembrie, s'a trecut la concluzii. După ascultarea celor două planuri propuse de militari, Hitler a respins ideea cuceririi frontale a Moscovei, deși aceasta era linia politico-organizatorică a statului și a comunicațiilor, obiectivul cuceririi capitalelor fiind perimat din secolul trecut. Scopul era mult mai înalt și important, distrugerea bolșevismului pe două direcții, anume: a orașelor care îl reprezentau, Leningradul și Stalingradul. Moscova venea ulterior.

La 18 Decembrie urma să

i se prezinte planul definitiv al invaziei URSS-ului pentru care a dat directiva nr.21, ca pregătirile să fie gata la 15 Mai 1941. Rolul României și al Finlandei erau clar definite. Cu forțe selecte, România va sprijini aripa de Sud, pentru a fixa inamicul acolo unde armata germană nu operează, va trece apoi Prutul, formând brațul unui clește prin Ucraina și oricum va îndeplini servicii de spate. Pentru secret - măsuri de precauție extraordinare.

Hitler avea trei rațiuni să grăbească atacul URSS-ului. 1. Amânarea în 1942, poate aduce intervenția în război a Statelor Unite, pentru care erau indicii. 2. Anglia spera să fie salvată de URSS. 3. O lovitură preemtivă putea convinge poporul german că nu este o agresiune, ci o luptă pentru propria lui existență. De altfel, în 1945, când Berlinul era bombardat de artileria sovietică, Hitler, în justificările sale dictate în buncăr lui Borman, a spus esențialul: "Uniunea Sovietică era un pericol mortal pentru Reich prin însăși existența ei!"

Hitler nu folosea denumirea de Uniunea Sovietică, aceasta era pentru actele oficiale, în rest spunea Rusia și o considera un colos de lut cu o armată slab echipată și cu mari dificultăți în dezvoltarea industriei de înarmare. În această apreciere, în mare parte corectă, în 1941 nu era bine informat în ce privea fabricarea tancurilor T-34, care ulterior s'au dovedit mai bune decât cele germane, precum și în ce privea prototipurile de avioane. Considera Wehrmacht-ul invincibil și că la performanțele acesteia în campania din Rusia "intreaga lume își va ține respirația". În Sud, cea mai mare importanță o avea România, din cauza petrolului, țara de care mașina de război germană rămânea nemîncată și cu toate că amputările grave suferite de aceasta, fuseseră patronate de el, o avea fără ieșire la discreția sa, deoarece vecinii ei erau gata la prima ocazie s'o sfărtece complet.

Capul de pod al Angliei în Grecia nu putea fi tolerat din nenumărate motive, printre altele că afecta războiul cu Rusia și acest abces balcanic trebuia de urgență lichidat.

La 8 Februarie 1941, se semnase cu Bulgaria în secret, alăturarea acesteia la Pactul Tripartit și la 1 Martie, un Corp de armată sub comanda Generalului v. List a intrat în Bulgaria. Stalin n'a reacționat decât cu violență verbală. Semnarea tot în secret la 15 Martie a unei înțelegeri cu Iugoslavia de a se permite trecerea trupelor spre Grecia n'a durat decât 24 de ore, căci a doua zi, la Belgrad, a fost lovitura de stat de care probabil, Stalin nu era străin. Regele Petru fiind minor, regent era Prințul Paul. Acesta și guvernul au fost răsturnați și au avut loc demonstrații uriașe anti-germane și pro-Anglia, Franța și URSS. Hitler a izbucnit în accesul cel mai

violent de până atunci și a hotărât pe loc ștergerea Iugoslaviei de pe hartă. Potrivit directivei "Mărița", invazia s'a declanșat la 6 Aprilie fără ultimatum și cu 500 de raiduri de bombardament asupra Belgradului, care au făcut 17.000 de victime, fără socoteala răniților. Această campanie pe care dictatorul o mai numea și "Pedepsa" a luat sfârșit la 17 Aprilie. La 27 Aprilie, svastica flutura pe Acropole, după care, trupe parșutate au izgonit pe Englezi din Creta, iar în Africa de Nord, un Corp Expediționar cu Rommel, trimis în ajutorul Italianilor, îi încercuise la Tobruk.

La Moscova, la 1 Mai se desfășura parada tradițională, condusă de Tomșenko, căruia i s'a acordat și onoarea de a ține cuvântarea comemorării zilei. După ce a elogiat politica pacifistă a URSS-ului, a încheiat că Partidul Bolșevic și guvernul sovietic trebuie să țină seama că situația internațională este foarte fierbinte și ascunde fel de fel de surprize. De aceea, întregul popor sovietic, Armata Roșie și Marina trebuie să fie gata să lupte.

Nu mai departe decât la 5 Mai, Stalin adresându-se guvernului și conducerii armatei, într'o cuvântare în care nu s'a permis luarea nici unei notițe, a spus că glorioasa Armata Roșie trebuie să fie gata să lupte cu Germania fascistă în orice moment și că guvernul să facă totul ca să amâne atacul până când ploile vor desfundă drumurile și va veni iarna, așa ca războiul, care în mod inevitabil va surveni în 1942, să se desfășoare în circumstanțe mai favorabile.

Grava pierdere de prestigiu în Iugoslavia, cu care semnase cu o zi înainte de invazia germană un tratat de asistență mutuală și deci

se inscria în politica de amânare a războiului, Stalin, pentru prima oară, a ieșit din falsa sa umbră politică de secretar general al partidului, devenind prim-ministru și Molotov.

La 10 Mai, altă surpriză mondială. Rudolf Hess, pilotant personal un avion, a aterizat în Anglia, pentru a o determina să încheie pace, lucru rămas până astăzi obscur, și care act a fost considerat de Hitler trădare, iar de Stalin o mutare politică de eliminare a unui front, pentru a rămâne numai cu cel contra URSS-ului. Tot atunci, Hitler a amânât "Operațiunea Barbarossa", la 22 Iunie 1941, dată aleasă special, pentru că atunci era "noaptea cea mai scurtă a anului" și operațiunile militare aveau să dispună de cea mai multă lumină a zilei.

Iată, în încheiere, câteva extrase din directiva nr.21 pentru "Barbarossa", al cărei start în zorii zilei de 22 Iunie 1941 s'a dat sub comanda codificată "Dortmund": "Campania ce urmează este mai mult decât un conflict armat simplu; este o ciocnire între două ideologii diferite. Războiul nu se va sfârși numai cu înfrângerea forțelor armate inamice. Întregul teritoriu va fi despărțit în diferite state, fiecare cu propriul guvernământ, și pacea se va încheia cu fiecare dintre ele. (Hitler n'a reușit acest lucru, ci popoarele sovietice, singure, în 1990).

Mult timp, idealul comunist nu va putea fi maturat în Rusia de azi. Se va face tot ce este posibil ca Rusia

naționalistă să apară în locul Rusiei bolșevice, deoarece istoria arată că va fi anti-germană. Cu minimum de efort militar, să construim repede mini-state socialiste care să depindă de noi. Această sarcină este atât de dificilă, încât nu poate fi încredințată armatei.

Comisari speciali și SS-ul vor fi responsabili de organizarea noilor state și de structura lor politică. Einsatzgruppen, ale lui Hitler, se vor ocupa de lideerii și comisarii bolșevici care vor fi lichidați imediat, fără judecată, ori deferiți Curții Marțiale. (Acestea au fost spuse conducătorilor militari la 30 Mai, nu s'a auzit nici un murmur, nici un cuvânt.) Generalul Hadler, ulterior a pretins că generalii "s'au simțit" ultragați să li se ceară ca războiul să fie dus fără milă și să fie lichidați politrucii, dar Hitler ar fi spus că Rusia n'a luat parte la Convenția dela Haga.

"Autoritățile politice și politrucii-comisari constituie o amenințare specială pentru securitatea trupelor și pacificarea teritoriilor ocupate. Dacă o persoană este capturată de trupe sau oricum, și va fi adusă în fața unui ofițer cu puteri de pedepsire, acesta va convoca doi martori militari (de rând NCO) cu care va stabili dacă persoana respectivă este persoană politică sau comisar. Dacă decurge dovada poziției politice, ofițerul va ordona execuția și se va asigura că s'a îndeplinit.

"Luând în considerare foametea care va surveni în teritorii, administrația germană nu trebuie să se pre-

ocupe de salvarea dela moarte a populației, căci aceasta ar însemna să se submineze aprovizionarea Germaniei și a Europei în rezistența la blocada impusă de război".

Hitler a dat trupelor o proclamație tipărită în 800.000 de exemplare, distribuite la 20 Iulie, care se încheia cu: "Destinul Europei, viitorul Reich-ului german, existența națiunii noastre, stau acum numai în mâinile voastre. Dumnezeu să ne ajute în această bătălie".

Poporului german i s'a adresat la amiaza, justificând războiul preventiv și exprimând convingerea că prăbușirea Rusiei va atrage și pe aceea a Angliei, amintind totodată comandantilor că războiul trebuie condus cu cea mai mare brutalitate și cu o teroare fără precedent.

La Moscova, ora locală 12:15, Molotov, din însărcinarea lui Stalin, care nu s'a adresat Sovieticilor decât la 3 Iulie, a anunțat că la 4 dimineața, fără vreo cerere, fără o declarație de război, trupele germane au atacat țara Sovietelor. A încheiat că inamicul va fi înfrânt, victoria va fi a Sovietelor. Prima zi a înregistrat 14.000 de morți, în final 20 de milioane de Sovietici. Alianța germano-sovietică a durat 669 de zile. Războiul - patru ani.

Cele două armate și populațiile înglobate în confruntarea lor au suferit cele mai teribile pierderi de vieți omenești și distrugerii din toate timpurile.

În numele a două ideologii extremiste, inconciliable, dar alinate pe două paralele inegale. Și a mai demonstrat că nu există armată invincibilă.

MIRCEA ELIADE

9 Martie 1907 București - 22 Aprilie 1986 Chicago

"MEMORII"

VOLUMUL II

Gheorghe RĂDULESCU

majoritate în lagăr și editat de Georgescu-Delafras, înaintea Crăciunului 1938; acest roman, cu toate că a fost retipărit de două ori, nu a atins popularitatea romanelor "Maytrei" și "Huliganii". În 1939, prin primăvară, președintele Societății Scriitorilor, Generalul Condescu, moare în urma unui atac de cord. Este ales președinte profesorul Herscu, iar postul de secretar i se încredințează lui Eliade, după dorința Generalului Condescu.

La începutul iernii 1940, lui Nae Ionescu, după ce este eliberat din Spitalul Militar din Brașov, i se admite să primească săptămânal, în vila lui dela Băneasa, tineri filosofi, ca Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu, Mihail Sebastian, Ioan Ghera, Constantin Noica și alții, având adevărate discuții creatoare socratice. Tot în acea iarnă, Eliade scrie nuvela "Secretul Doctorului Honigberger", care apare în Fundațiile Regale. La 15 Martie 1940, Nae Ionescu moare; moartea sa a lovit cu putere în colaboratorii și prietenii săi apropiați; Mircea Eliade este afectat și îndurerat profund prin dispariția omului și părintelui său spiritual, pe care l-a iubit și apreciat atât de mult. De fapt, între Nae Ionescu, Mircea Eliade și alți colaboratori ai Profesorului exista o comuniune spirituală, o atracție și o contopire între gândirea și spiritele lor înalte. Întorcându-se din nou în actualitate, la funcția lui dela legăția română din Londra, elaborează în toamna anului 1940 planul "unei

vaste sinteze de morfologie și istoria religiilor" cum spune autorul, "sinteză pe care am întrezărit-o fulgerător în timpul unei alarme într'un adăpost aerian. Voi reveni asupra acestor Prolegomene la o istorie comparată a religiilor (Traité d'Histoire des Religions)" și mai departe Eliade adaugă: "Notez deocamdată, ideea fundamentală: hierofaniile, adică manifestarea sacralului în realități cosmice (obiecte sau procese aparținând lumii profane), au o structură paradoxală, pentru că ele arată și în același timp camuflează sacralitatea. Urmărim până în consecințele ei ultime această dialectică a hierofaniilor (sacru revelat și totodată oculat în Cosmos, într-o ființă umană - exemplul suprem: intruparea -, într-o "Istorie sfântă"), s'ar putea identifica o nouă camuflee în practicile și creațiile "culturale" moderne". Timpul rezervat la Londra se sfârșea, Eliade este transferat la Lisabona (unde va rămâne până în 1945), cu atât mai mult cu cât relațiile diplomatice între România și Anglia erau pe cale să fie rupte.

Cu destule dificultăți și ofense din partea organelor de poliție și siguranță engleze, Eliade, împreună cu soția sa, Nina Mares, ajunge pe calea aerului la Lisabona. Portugalia l-a atras pe Eliade dela primele contacte cu această țară latină, cu vechi tradiții de cultură, de artă, de frumusețe naturală și de adânci semnificații creștine și naționale.

Continuare în numărul viitor

Volumul al doilea din "Memoriile" lui Mircea Eliade începe cu noaptea din 9 Septembrie 1940, într'un adăpost antiaerian din capitala Angliei, la Londra, unde ELIADE era numit la legăția română, în calitate de atașat cultural, funcție pe care el o socotea ca o "sinecură", deoarece făcea parte din cadrul serviciilor auxiliare, unde pe timp de război nu prea aveau ce face. În acele momente de bombardament "ale morții colective", cum spunea Eliade, amintirile îi reveneau fulgerător în minte și anume: Pierderea Basarabiei la 26 Iunie 1940; 30 August, în același an, arbitrajul dela Viena, prin pierderea Transilvaniei de Nord; reînălțarea dela Paris din 12-15 Aprilie cu Emil Cioran, Eugen Ionescu și cu fostul lui student M. Șora și tristul eveniment al morții lui Nae Ionescu, despre care Eliade scrie: "De un lucru eram sigur: dela intrarea mea în Universitate și în redacția "Cuvântului" (c.f. capitol VII), Nae Ionescu fusese mai mult decât profesorul meu favorit; îl consideram maestrul meu, "ghidul" care îmi fusese dăruit ca să-mi pot împlini destinul, adică, în primul rând, creația în ordinea culturii; singura creație care, în credința mea, ne fusese îngăduită de "Istorie"; Nae Ionescu, dimpotrivă, era fascinat de "misterul istoriei", de aceea din 1926 făcuse, cu pasiune, gazetărie; de aceea se lăsase antrenat în "politică". Direct sau indirect noi toți, discipolii și colaboratorii lui, eram solidarizați cu concepțiile și opțiunile politice ale Profesorului. Moartea lui Nae Ionescu mă afectase profund; îmi pierdeam maestrul, călăuză; spiritualicește, rămăsesem "orfan". Dar într'un anumit sens, moartea lui mă "eliberase" de trecutul nostru imediat; adică, de ideile, speranțele și deciziile Profesorului din ultimii ani, cu care, din devotament, mă solidarizaseam."

Dar în acele momente de tensiune nervoasă într'un adăpost antiaerian din Londra, în ziua de 9 Septembrie 1940, Eliade se gândea la cel de moarte este sortit, "o moarte colectivă" stupidă, împreună cu alții, bătrâni, femei și copii, ori la "o moarte individuală", cum a fost aceea a lui Nae Ionescu.

De fapt, moartea lui Nae Ionescu poartă pecetea unui asasinat politic ordonat de nefastul rege Carol al II-lea, din dorința metresei lui, Elena Lupescu-Urdăreanu (fostă Wolf), asasinat ce are o similitudine cu moartea Sf. Ioan, omorât din ordinul lui Irod, din dorința Irodiei și a fiicei ei. Mircea Eliade simplifică însă acest

episod al morții Profesorului, printr'o moarte datorată unui atac de cord, versiunea oficială. Apoi aducerile aminte au alunecat spre anul 1937, când a plecat la Berlin, orpindu-se în drum la Veneția, pentru expoziția Tintoretto, apoi la Berna, unde era Lucian Blaga, ca atașat cultural și care lucra la "Geneza metaforei și sensul culturii". La Berlin, Eliade își reia programul dela Stadtbibliothek, unde reelaborează unele texte despre cosmologia babiloniană, de fapt deja apărute în "Vremea", având la reîntoarcerea în țară terminat manuscrisul "Cosmologie și alchimie babiloniană". În acel timp începe să publice "Le culte de la mandragore en Roumanie", în revista de studii religioase "Zamolxis", revistă editată de Eliade cu sprijinul lui Nae Ionescu, Al. Rosetti, a Generalului Condescu, care îi oferise o subvenție, iar Paul Geuthner dorea s'o editeze, în așa fel încât multe personalități culturale ca Ananda Coomaraswamy, R. Pettzoni, C. Hentze, J. Przyluski, B. Rowland își anunțaseră participarea. Între timp, Eliade lucra "La Mandragore"; "Essai sur les origines des légendes", o monografie de folclor comparat, din care va apare doar o parte dintre volumele concepute, elaborate și redactate de autor. Eliade era destul de realist, dându-și seama că într'o eventuală tragedie națională (de altfel cum s'a și întâmplat), nu-mai marea creație poate traversa timpurile. Momentan acceptă propunerea lui Al. Rosetti să traducă romanul "The Fighting Angel" de Pearl Buck, pentru care primește o sumă importantă.

El dorea să publice cât mai repede și cât mai mult, de exemplu: "La Mandragore" și volumul I din "Zamolxis" și altele, deoarece timpul de "Creație românească" se apropie de sfârșit. Autorul se întreabă dacă nu suntem sortiți să creem o "literatură provincială", traversată de "genii solitare" ca Eminescu, Hașdeu ori Iorga, dar iată că în acel timp apare un Lucian Blaga, Vasile Pârvan, Nae Ionescu, Ion Barbu, un Mircea Eliade, cu toate că era atât de tânăr în acel timp, demonstrând pe deplin forța creatoare a poporului român. Situația politică după 1938 în țară, datorită dictaturii Regelui Carol al II-lea se înrăutățise simțitor, provocările, urmările, anchetele, arestările, asasinările, lipsa unei adevărate justiții responsabile față de țară și popor, toate acestea împingeau un neam întreg spre un dezastru național.

În această situație in-

tunecată, de coșmar, când numai mafia acționa calculat pentru distrugerea unei culturi, a unei religii, a unei istorii naționale, a marilor valori românești, nu puteau să scape neatinși un Nae Ionescu și un Mircea Eliade. Astfel Nae Ionescu este arestat ca oponent al dictaturii carliste și transportat în lagăr la o școală de Agricultură, lângă Miercurea Ciuc, iar mai târziu internat la Spitalul Militar din Brașov, din cauza unei afecțiuni cardiace.

Mircea Eliade este arestat și el în ziua de 14 Iulie 1938, tocmai când avea în apartament un student italian, care îi traducea romanul "Maytrei", este arestat sub motivul că este prieten și colaborator al lui Nae Ionescu, fiind transportat apoi în lagărul dela Miercurea Ciuc. Eliade avea dreptate când spunea că: "Nu eram pesimist, dar nu-mi făceam prea multe iluzii. Mă convinsesem de mult că în "Istorie" neamul românesc este fără noroc. "Istoria" nu-i îngăduia decât vreo 20 de ani de unitate națională și autonomie politică: 1918-1938. În acest răstimp multe lucruri bune se făcuseră în România, dar singurele creații de care eram sigur că vor supraviețui într'un cataclism erau cele de ordin spiritual. Nu-mai ele ne puteau asigura identitatea etnică și continuitatea culturală cu trecutul."

Eliade, ca și Nae Ionescu, fiind personalități de profundă și întinsă cultură își dădeau seama că un popor supraviețuiește în orice situație dramatică numai prin spiritualitate, de aici și atracția lor spre legionari, la modul ideal, unde era cea mai bună parte a elitei intelectuale românești. "Șansa de a fi bolnav", cum spunea Eliade, suferind de pleurită, l-a ajutat să nu aibă un regim atât de aspru (fiind mutat în sanatoriul dela Moreni), mai cu seamă dacă ne gândim la condițiile din timpul comunismului, în cele din urmă după nouă luni - era eliberat. În timpul detenției, Eliade observă demnitatea cu adevărat marțială pe care o avea Nae

Ionescu, chiar în condițiile de lagăr, se îmbrăca și se comporta ca la Palat ori la Universitate. Tot aici, autorul "memoriilor" își amintește de proiectele pe care le avea Profesorul în privința creației, lucrări de altfel concepute și în parte elaborate ca: "Comentariu la Epistolele Sfântului Pavel" și "Căderea în Cosmos". Nae Ionescu, considerându-l pe Sf. Apostol Pavel cel mai însemnat gânditor și interpret creștin, nu putea să nu fie mai genial decât Sf. Augustin, Origen sau Sf. Tomas d'Aquinio, ci modul de interpretare și gândire creștină după intruparea lui Cristos, era superior celorlalți. Lucrări pe care Nae Ionescu le scrisese între anii 1938-1939 și care existau încă în timpul războiului, cum declară Eliade, lucrări ale căror planuri de elaborare și editare au fost discutate de Mircea Eliade, Mircea Vulcănescu și Constantin Noica. Între timp, Eliade termina romanul "Nuntă în cer", scris în marea lui

ABONAȚI-VĂ

LA URMĂTOARELE ZIARE DIN ȚARĂ
PENTRU SUSȚINEREA CAUZEI ROMÂNEȘTI:

MIȘCAREA

ABONAMENT INDIVIDUAL: \$30.00

Completați Checque/Money Order pe numele

VERONICA RONCEA,

21-26 MENAHAN STR. # 2C, RIDGEWOOD, N.Y. 11385, U.S.A.

PUNCTE CARDINALE

ABONAMENT INDIVIDUAL: \$30.00

Completați Checque/Money Order pe adresa:

"CUVÂNTUL ROMÂNESC", P.O. BOX 78010, WESTCLIFFE
POSTAL OUTLET, HAMILTON, ONTARIO, L9C 7N5, CANADA

CRONICI

*Literare-Artistică-Culturală
din exil și din țară*

Prin apariția, în Aprilie, a revistei de cultură "DATINI", editată lunar de Ministerul Culturii, Centrul Național al Creației Populare și Fundația Culturală "ETHNOS", se umple un gol în actuala cultură românească printr-o competență publicistică de etnologie și etnografie.

Varietatea de subiecte tratate într-un orizont pur românesc dă revistei o respirație caleidoscopică, de toate pentru toți, fără a diminua propusul standard de înaltă ținută academică.

Pe lângă meritele conderierilor și prezentarea grafică de "high day" ne impresionează, în special pe cei din afara granițelor geografice ale României, duhul sau spiritul care dă viață revistei. Intenția ei este exprimată de Fundația Culturală "ETHNOS", care a fost întemeiată anul acesta și care sponsoarează revista. Articolul 3 din Statutul de funcționare și organizare al Fundației "Ethnos" arată că obiectul ei îl constituie desfășurarea unor programe de cercetare, conservare și valorificare a culturii populare românești în context european, a unor schimburi culturale pentru a favoriza

cunoașterea acestora și stabilirea unor legături permanente cu grupurile de Români din afara granițelor țării.

Titlul revistei este foarte sugestiv. Cuvântul "datini" s'a format în protoromână având înțelesul de zestre, un "datum", ceva ce e dar ca moștenire. Dar ca moștenire se lasă și lucruri spirituale și astfel s'a ajuns ca "datina" să se refere numai la partea spirituală, însemnând obicei, tradiție, continuare a unei spiritualități.

Ca să ne facem o imagine asupra revistei, în cele 50 de pagini asistăm la un maraton de 34 de colaboratori, tratând subiecte referitoare la Sfințele Sărbători ale Paștelui, starea așezămintelor culturale, dimensiunile dansului, folclorului în mass-media, sociologie, Bucureștii de altădată și alte itinerarii de cultură și spiritualitate românească.

Ne atrage atenția un text inedit al lui Radu Gyr, "Balada unui picior de plai". Poemul, se spune în introducere, merită cu prisosință să intre în circuitul public mai larg, pentru a-l reaseza pe cvasinecunoscutul poet Radu Gyr la locul ce i se cuvine într-o mai

DATINI

REVISTĂ DE CULTURĂ

Imagină realizată de MINISTRIUL CULTURII - CENTRUL NAȚIONAL AL CREAȚIEI POPULARE ȘI FUNDATIA CULTURALA "ETHNOS"

dreaptă istorie literară".

Un admirabil editorial îl semnează Victor Parhon. Titlul "Înainte de toate, să

folosesc", referindu-se ca parafrază la ceea ce spunea Eminescu despre menirea teatrului, arată sănătosul

orizont al revistei. Satul, unde s'a născut veșnicia, folosind exprimarea aforistică a lui Blaga, încă mai este un subconștient abisal al neamului. "Și mai există la sate, har Domnului, încă mai există, preotul și învățătorul, precizează Victor Parhon. Unul a fost considerat dușman de clasă și prigonit cu asupră de măsură. Celălalt a fost pus să facă de toate, dela politica la lecturi de brigadă artistică de agitație, tocmai pentru a-și compromite menirea și rolul în viața satului. Ei bine, cu toate umilintele îndurate vreme de 45 de ani, preotul și învățătorul continuă să existe și azi ca piloni de rezistență ai vieții spirituale a satelor.

Lor s'ar cuveni, poate, să ne adresăm în primul rând".

În numele revistei, autorul, arătând că scopul acestei publicații este numai și numai "cultivarea valorilor spirituale românești", întinde o mână frățască tuturor grupurilor de Români din Albania, Bulgaria, Grecia, Ucraina, Banatul sârbesc, precum și celor din America, Australia, Canada și Vestul Europei.

Revista "Datini" sfârșește editorialul ca un spor la drumul început cu rugăciunea: "Așa să ne ajute Dumnezeu!" ceea ce îmi dă certitudinea succesului de care se va bucura această revistă și Fundația "Ethnos" ce o patronează. Nihil sine Deo!

LA O CARTE

Poșta din 11.05.93 mi-a adus (din zona francofonă a Canadei) un volum de poeme numit - chiar așa! - "Poeme", volum apărut anul acesta, la Editura "Cartea Aromăni" (Syracuse, N.Y., U.S.A.) în excelente condiții (tipografice (așa simțim - cu o ușoară invidie - noi, Românii din România, cei "dedulciți" la... publicare). Autoarea cărții (biprefațate: "de suflet" - Zeno M. Câmpăneanu - și în "cuvinte potrivite" (de Dumitru Bacu) intru lămurirea "rădăcinilor" bio-bibliografice) este Poeta (cu majusculă!) Vetură Pop.

Versurile ne "plutesc" în trecut, în două trecuturi, de fapt. Într'un trecut al fiecăruia din noi, copilăria, despre care, atunci când ne părășește sau o părăsim, simțim, Poeta și noi, în același fel: am căzut a doua oară din rai. Apoi, într'un trecut în care nu toți am fost, dar oricum... l-am învățat sau l-am citit: mica Romă și întreaga Transilvanie.

Poeziile curg limpezi. Și iară trebuie (noi, "dedulciți") la scris din "mioriticul spațiu" s'o spunem: avem de ce să o învidiem pe Poetă. Asemenea versuri, poezii din țară, multă vreme nu vor putea scrie. Îndelungata și îndesată dictatură ne-a făcut să devenim (întru apărarea sufletului și a Poeziei) "labirintici" și "contorsionați". Cine știe când ne vom schimba; e la fel de greu ca și cum ai vrea să scapi de un tatuu.

Dar e bine că există poezia Veturăi Pop și fericit cel care o citește.

Dan Emilian ROȘCA

RENAȘTEREA

**Publicație religioasă editată de
Arhiepiscopia Ortodoxă Română a
Vadului Feleacului și Clujului
Seria nouă 1-3, Cluj, 1993**

Este un număr festiv dedicat, în întregime, evenimentului alegerii, hirotonirii și instalării noului Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului, I.P.S.S. Bartolomeu Anania.

În 1946, pe atunci călugărul de 25 de ani și student la medicină, organizează marea grevă a studenților, "cea prin care, cum menționează noul Arhiepiscop, s'a rostit ultima zvăcnire a demnității românești înainte de instăpânirea jugului comunist asupra poporului nostru". Prins, a fost expulzat, predat de jandarmi din post în post și cu interdicția de a nu se mai întoarce în Cluj.

Acum se întoarce în Clujul academic, din care a fost expulzat, spre a fi încoronat cu mitra sacră de Arhiepiscop. Primirea acestei sfinte misiuni a primit-o "ca pe o chemare sub drapel, o chemare căreia bătrânul oștean, chiar în rezervă, nu putea să-i răspundă decât: Prezent!... Și iată-mă aici".

Pe lângă cele 17 volume de poezie, proză, teatru, memorialistică și eseuri, Părintele Anania a diortosit Noul Testament aflat sub tipar și Vechiul Testament la care lucrează.

După evenimentele din 1989, prin FRONTAL RE-

NAȘTERII SPIRITUALE, a luptat pentru demnitatea Bisericii Ortodoxe Române, precum și pentru introducerea religiei în programa analitică a școlilor elementare și liceelor.

Am urmărit acest număr al "Renașterii" cu multă seriozitate și fără nici o idee preconcepțată. Ardealul este un punct cheie și istoric și religios. Care este atitudinea noului Arhiepiscop?

Referindu-se la Cluj și Transilvania arată că "suntem îndatorați să lucrăm și să luptăm pentru Biserică și pentru Neam. Ar fi prea puțin să spun că suntem doar oameni ai Bisericii; acolo, în inima Ardealului, în hotarele Transilvaniei, ni se cere să fim în întregime oamenii Bisericii și oamenii neamului; altfel nu ne facem datoria".

În privința relațiilor între cele două Biserici, ortodoxă și unită, nici nu se putea găsi un ierarh mai inteligent care să vină cu o ramură de măsline: "Vreau să le spun celor ce nu știu - dar și celor ce știu, din care mulți sunt de față - că cele două asociații (a studenților ortodocși și a studenților uniți, n.r.) trăiau în perfectă armonie, că ne consultam reciproc, căutam să evităm

punctele care ne separă și să le așezăm în fața pe cele ce ne unesc, și că noi, ambele asociații, în ziua de 25 Martie 1946, la Buna-vestire, am ținut în sala Colegiului Academic o "Adunare Generală a Studenților Creștini", când nu ne-am mai spus nici ortodocși, nici catolici, o adunare de suflet la care au participat, ca patroni, cei doi episcopi locali, Nicolae Colan și Iuliu Hossu".

Era în primăvara lui 1946, după Paști, când s'a anunțat că marile puteri, într-o conferință preliminară, au ajuns la concluzia că Ardealul de Nord a aparținut și va aparține întotdeauna României. Președintele-delegat al Centrului Studențesc "Petru Maior", studentul Valeriu Anania, a ieșit în stradă cu întreaga studentime și în Piața lui Matei Corvin s'au înconlonat, urmându-le mii de clujeni. O pagină de istorie și istorie este descrierea de înfrățire a studenților ortodocși și uniți: "Am îngenucheat, am cântat 'Hristos a înviat', după care am venit aici, sub balconul Episcopului Nicolae Colan, ca să-i aducem omagii tinerimii române pentru suferințele la care fusese

supus sub stăpânirea hortiștilor". Și continuăm citatul ca perspectivă ortodoxă: "Tot noi, în fața pe mine, călugărul de 25 de ani, ortodox, am plecat pe Calea Moților, la reședința Episcopului Iuliu Hossu și l-am rugat să iasă în balcon; iar eu, cu o mică delegație, am urcat și i-am spus: Prea Sfințite, studentimea noastră a venit să steargă scuipatul unguresc de pe obrazul Episcopului Hossu! Și i-am sărutat fața și i-am sărutat mâna".

Pe această tradiție de respect reciproc și înfrățire a Bisericii, noul Arhiepiscop face apel la cele două "generații academice și la inelul lor de logodnă. Dacă Dumnezeu a îngăduit și dacă istoria ne-a obligat să stăm în două străni, cuvinse cel puțin, să refacem vâzduhul duhovnicesc al uneia și al celeiași Biserici Românești. Noi, Românii, am avut și avem prea mulți dușmani pentru ca noi, Românii, să nu stăm laolaltă, începând cu Biserica".

Dorind rodnica păstorie I.P.S.S.-ului Bartolomeu ne rugăm "pentru unirea sfinților lui Dumnezeu Biserici".

Dumitru ICHIM

SCRISOARE

Către
BARTOLOMEU

Arhiepiscop ortodox român al
Vadului, Feleacului și Clujului
Scriitorului de mare prestigiu
Valeriu Anania

Acolo, în oraș frumos,
Mi-e dor de Tine, dor cumplit.
Sunt singur, ca un răstignit
Pe crucea lui Iisus Hristos.

E Biblia în fața mea
Precum în Beftem o stea.
Mănâii bat, smerit spun rugă:
Să fim tot tineri iar, în Cluj.

Alături iar să ne vedem,
Alături Tu, Papilian,
Să murmurăm ca Paul Verlaine:
"Mais ou sont les neiges d'antan?"

Petre PASCU

București, 1993,
de Sfințele Paști

Din Cerul de Lumină
Un Glas Dumnezeiesc
roști Porunca Sfântă
spre Neamul Românesc:

POPOR al lui TRAIAN
pe falnicii Carpați
înalță-ți maiestuos
RENUMELE ROMAN

Și Glasul Sfânt
la jertfe de sânge ne-a'ndemnat,
Cu Dragoș Voievodul
în frunte ne-am luptat

POPOR ALL

- O MĂRTURISIRE

Corneliu STAN

"Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este împăratul TRAIAN, creatorul și întemeietorul poporului românesc din Dacia. El este, cum l-ar fi numit Romanii, PATER INDIGES al latinității dela Dunărea de Jos...

Iată prin ce cuvinte minunate, falnicii colindători de mai jos, membri ai vestitului cor țărănesc din comuna Finteușul Mare, Maramureș, s-au și ne-au mărturisit anul trecut în Deva, cu prilejul participării lor la a patra⁽¹⁾ sărbătoare din localitate a zilei de naștere a Săditurului și Părintelui⁽²⁾ Neamului Românesc, Împăratul TRAIAN.

Aceasta, cea de a șaptea din cele treisprezece⁽³⁾ omagii ale Împăratului Traian din ultimii trei ani, a avut loc în 30 Septembrie '92, la Liceul Traian⁽⁴⁾ și a inclus următoarele momente deosebite:

1. Deschiderea prin Imnul Național "Deșteaptă-te Române!", cântat de către corul Catedralei Ortodoxe din Deva, împreună cu toți cei prezenți.

2. Un impresionant Te Deum oficial de șase preoți spre cinstirea "Săditurului și Părintelui" Neamului

Cu această ocazie s'a dat citire următorului pasaj din cel mai frumos panegiric închinat de vreun Român⁽⁵⁾ Împăratului Traian:

"Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și mai sfântă personalitate din istoria Neamului nostru este Împăratul Traian, Creatorul și Întemeietorul Poporului Român... Figura lui măreață se înalță maiestuosă privind nenumăratele generații de urmași și protejând prin secole un neam întreg..."

5. Împărțirea unor tricouri⁽⁶⁾ având imprimate pe ele chipul Împăratului Traian și texte potrivite ocaziei.

6. Prezentarea de către corul⁽⁷⁾ țărănilor din Finteuș a unui superb recital de cântece⁽⁸⁾ populare și patriotice românești, ce au răsunat în inimile celor prezenți precum un neîntrerupt îndemn la înviere românească. Îndemn care a fost apoi continuat de un

care l-a dat lumii: Marcus Ulpius Traianus.

Note:

(1) precedentele trei având loc la Deva, în 28 Septembrie '90, 18 Septembrie '91 și 18 Septembrie '92. Pentru informații suplimentare vezi nota⁽⁹⁾ de mai jos.

(2) cum l-a mărturisit, plin de filială iubire, Samuil Micu pe Împăratul Traian.

(3) adică: una în Septembrie 1990 (la Deva), trei în Septembrie 1991 (una la Deva și două în California), și nouă în Septembrie și Octombrie 1992 (patru la Deva și cinci în alte localități din Transilvania).

Despre primele patru evenimente de mai sus a informat ediția din Noiembrie 1991, a acestui ziar (la pagina 26, sub titlul "Istoria unui vis și a împlinirii lui"), iar despre cele nouă de anul trecut, își propune să informeze acest articol.

(4) nume conferit oficial liceului, exact în 30 Septembrie '92, omagierea lui Traian acolo fiind astfel menită să includă, ca un act de specială cinstire a Împăratului, și acest "botez" deosebit (prin care Liceul Traian din Deva a devenit, după omologul din Turnu Severin, al doilea din țară cu acest nume).

(5) care se află azi expus la intrarea principală a Liceului Traian.

(6) de fapt a copiei din Xanten, Germania, a statuii lui Traian, din Louvre, (Xanten se afla pe locul unde Traian a fondat prima colonie romană cu numele de Ulpia Traiana).

(7) Gh. Popa-Lisseanu (1866-1945), cunoscut lingvist și istoric, membru al Academiei Române.

(8) iată adevăratele pentru care noi, cei ce-l cinstim azi în fiecare an pe Făuritorul vieții noastre românești, am început astfel să depunem o nouă și sfântă mărturie românească.

(9) unul având imprimat sub chipul lui Traian, numele de Optimus Princeps, este purtat azi de un frate roman chiar la Roma - spre uimirea și admirația tuturor acelor care văzând tricoul, au recunoscut imediat înrudirea dintre "Tatăl" de pe el și "fiul" din lăuntrul!

(Câtă uimire și admirație ar putea însă produce nu un singur tricou sosit incognito la Roma, ci o întreagă "legiune" de tricouri mășăluind acolo de ziua lui Traian, spre Columna noastră - ori spre Colina Capitolina, de ziua numelui nostru, adică a nașterii Romei! Iată că noi ar fi mai bine să nu ne mulțumim numai a ne "închipui", ci să facem tot ce ne stă în putere spre a și împlini chiar la fața locului. Căci doar 18 Septembrie (53 d.C., ziua lui Traian) și 21 Aprilie (753 i.C., ziua fondării Romei) vin în fiecare an - iar "tri-

couri" romane și traianice avem fiecare câte două, căci "în ele" ne-am născut! Cum de altfel ne și mărturisim, ca "Români" și "Urmași ai lui Traian", atunci când cântăm... "Noi suntem Români, noi suntem urmașii lui Traian")

(10) deținător, printre altele, și al premiului I pe țară la un concurs de colinde, ținut în 5/6 Decembrie anul trecut la Catedrala din Orăștie.

(11) majoritatea evocatoare a latinității noastre și în special a personalității Împăratului Traian, ca Fondator al Poporului Român, precum au fost, spre exemplu, cântecele "Limba Noastră", "Nu uita că ești Român", "Noi suntem Români" și evident, cel mai impresionant dintre ele "Popor al lui Traian".

(12) vezi (în afară de cele deja spuse aici) II nota⁽¹⁰⁾, III notele⁽¹¹⁾ și⁽¹²⁾, și IV nota⁽¹³⁾.

(13) vezi VII și VIII în întregime.

(14) vezi în special cuvintele lui Montesquieu citate la VIII.

(15) vezi mai ales nota⁽¹⁴⁾ dela finele acestui articol.

(16) drept mărturie că așa a fost, stau un videofilm făcut cu această ocazie, precum și următoarele rânduri din presa locală, care a consemnat evenimentul astfel:

"Ultima zi a lunii Septembrie a însemnat pentru Liceul Traian din Deva un moment de o deosebită semnificație: aniversarea Împăratului Traian, Săditurului și Părintele Românilor. Acest eveniment s'a desfășurat într'un cadru cu totul aparte, făcându-i pe toți cei prezenți să trăiască emoția unui început al istoriei de mâine.

(17) într'adevăr, așa a intrat în istorie "Epoca lui Traian" (vezi spre exemplu lucrarea lui Eugen Cizek cu același nume, ori opera în două volume a lui Roberto Paribeni intitulată "Optimus Princeps").

(18) căci așa a fost aclamat Traian de către poporul și Senatul roman, atât în timpul vieții, prin titlul de Optimus Princeps care i s'a dat numai lui, cât și la două secole și jumătate mai târziu, când Senatul roman încă ura noilor împărați să fie mai fericiți ca Augustus și mai mari ca Traian (Feli-cior Augusto, melior Traiano) - iar nu... invers!

... Dar așa cum am precizat deja (nota⁽¹⁵⁾ de mai sus), Împăratul Traian a mai fost omagiat anul trecut în țară de încă opt ori, și anume:

-I- La Universitatea din Cluj⁽¹⁶⁾ - Napoca, în cadrul colocviului național "Dacia în timpul lui Traian", organizat la 29-30 Mai de catedra de Istorie Veche și Arheologie a Facultății de Istorie, ca un modest omagiu adus Împăratului cu ocazia împlinirii (în 1992) a

1939 de ani dela nașterea lui.

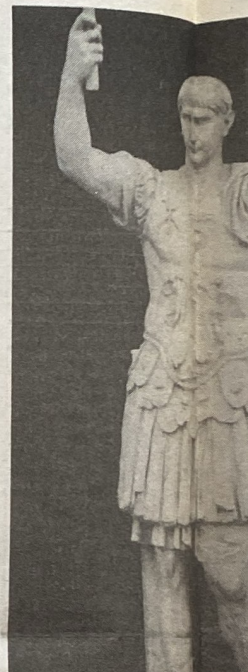
Au participat specialiști dela Universitățile din Cluj⁽¹⁷⁾, București⁽¹⁸⁾, Iași⁽¹⁹⁾, Timișoara⁽²⁰⁾ și Craiova⁽²¹⁾, cu referențe care deși au tratat probleme legate numai de primii 10 ani, adică cei mai cunoscuți din cei 165 ai istoriei Daciei Traiane, acestea s'au remarcat prin nouăte și importanță informațiilor prezentate.

Astfel analiza colonizărilor din timpul lui Traian a evidențiat printre altele că orașele Ulpia Traiana și Apulum au fost populate cu familii de origine italică⁽²²⁾ (vareni) în proporție de 30%. Un rezultat evident nou prin cifra pe care o dă dar nu și altfel, căci iată cum am putea zice că acesta a fost "anticipat" încă din secolul trecut, și anume, chiar de marele Xenopol. Care, după ce se referă ("Istoria Romanilor în Dacia Traiană", 1888, vol.I, pag. 150) la afirmația lui Eutropius că "Traian a adus în Dacia (secătuită de bărbați) nesfârșite mulțimi de oameni" spre a-i cultiva ogoarele și (popula) orașele", iată ce scrie mai departe despre originea primilor coloniști romani veniți în Dacia:

"Este invederat că ... bogăția minelor de aur ale Transilvaniei va fi atras în pământul Daciei un număr foarte însemnat de Romani (înțelesul adevărat al cuvântului, adică oameni de viță curată latină" (pag. 168).

"Cercetarea inscripțiilor (mai toate în limba latină și conținând nume patronimice latine) ne dovedește... că imensa majoritate a locuitorilor provinciei Dacia erau Romani... Într'un cuvânt întregul tablou ce reiese din inscripții este acela al unei vieți romane, reprezentată în Dacia printr-o nenumărată mulțime de Romani alergați în ea spre îmbogățire... cu deosebire din Roma" și Italia⁽²³⁾ (pag. 169).

(2) o tratare sistematică a acestui subiect oferă spre exemplu lucrarea "Italicii și veterani din Dacia" (1986) a arheologului și profesorului Nicolae Branga din Sibiu.

IMPĂRATUL TRAIAN

Românesc, Împăratul Traian, cu ocazia acordării numelui său liceului (vezi nota⁽⁴⁾).

3. O patetică evocare din perspectiva creștină a personalității Împăratului Traian prin:

- citirea de către Proto-popul Alexandru Hotaran din Deva a unor splendide rânduri scrise de Mitropolitul Nicolae Corneanu (vezi IV, nota 2) despre Împăratul Traian și Creștinism.

- recitarea de către trei elevi a memorabilelor versuri din Divina Comedie (Purgatoriul X, 70 - 96 și Paradisul XX, 43 - 48 și 106 - 117) în care Dante redă istoria mântuirii postume a sufletului lui Traian, ca urmare a rugăciunilor făcute pentru acesta de marele Sfânt și Papa Grigore cel Mare.

4. Dezvelirea unui impo-

triplu

7. Panegiric închinat lui Traian, adică de un discurs laudativ la adresa Împăratului ca:

- cel rămas veșnic viu⁽²⁴⁾ în inimile noastre, a Poporului Lui

- cel immortalizat de Roma ca OPTIMUS PRINCEPS⁽²⁵⁾, iar de lumea întreagă ca cel mai desăvârșit⁽²⁶⁾ dintre cărmuitorii ei de până acum

- cel renăscut⁽²⁷⁾ în conștiința noastră, și pe cale de a renaște și în conștiința lumii, de când noi am început, cu trei ani în urmă, să-i sărbătorim ziua de naștere.

De reținut că timp de patru ore toți cei prezenți la această cea mai lungă și mai "românească" aniversare a Împăratului Traian de până acum, au avut prilejul să-și reamintească cu adâncă pietate și întemeiată mândrie, că noi Românii suntem singurii fii ai Romei născuți din aceasta la zenitul⁽²⁸⁾ civilizației ei, și prin voința celui mai mare⁽²⁹⁾ Împărat pe

DEVA, "LICEUL TRAIAN", 30

Corul din comuna Finteușul Mare, din

AL LUI TRAIAN

URISIRE ROMÂNEASCĂ

Corneliu STAN

n putea zice cea
AN, creatorul și
romanii, PATER

La temelia Istoriei noastre naționale întâlnim deci figura măreață a împăratului TRAIAN. Ea se înalță măiestroasă privind nenumăratele generații de urmași și protejând prin secole un neam întreg... Astăzi mai ales, ...se cade să scoatem în evidență și să popularizăm personalitatea acestui mare împărat."

IMPĂRATUL TRAIAN

ca așa va fi fost atunci, o mărturisesc azi nu numai pietrele rămase dela buni, ci și genele lor ita prezente încă în sângele nostru indiferent! (1) că ne numim munteni, doveni, sau basarabeni. (2) unde e demn să ne întim că se află o copie a celui Capitoline sustinută an solu având pe el un ref al împăratului Traian, dedesubt cuvintele LA CITTA DI CLVJ - MA MADRE - XXI." (3) o tratare sistematică a unui subiect oferă spre nplu lucrarea "Italicii și rani din Dacia" (1986) eologului și profesori Nicolae Branga din u.

tre" - despre existența legendarului "El Dorado" dacic, care i-a permis lui Traian să finanțeze tocmai atâtea zile cea mai lungă perioadă de festivități din istoria Romei.

(5) după cum informează, spre exemplu, revista "Armata României", ediția 26 August - 4 Septembrie '92 în articolul "Dezvăluiri de ultimă oră" cu subtitlurile "La Iași, lovitură... genetica teoriilor de peste Nistru", "Romanii s'au retras dar... genele au rămas" și "Moldovenii și muntenii egali în fața istoriei".

(6) adevăr care denunță "teza" ridicolă (a expansionismului rus-ucrainean de azi) că Românii basarabeni (și moldovenii!) n'ar fi decât niște... Slavi romanizați!

-II-

În 18 Septembrie, la Palatul Culturii din Deva, în cadrul ediției a treia a simpozionului anual local, intitulat "XVIII SEPTEMBRIS DIE TRAIANI".

Simpozionul a fost organizat, ca și în anii 1990 și 1991, de consilierul șef al Inspectoratului pentru Cultură al Județului Hunedoara, profesorul Ioan Sicoe, cu sprijinul Muzeului de Istorie din Deva, a oficialităților locale și a Ministerului Culturii.

Au prezentat referate, Dr. Liviu Marghitan (Ministerul Culturii), Conf. Univ. Dr. Ioan Piso (Univ. Cluj), Prof. Univ. Dr. Eugen Cizek (Univ. București), Dr. Liviu Petculescu (Muzeul Național București), Lector Univ. Alexandru Diaconescu (Univ. Cluj), Prof. Maria Basarab (Muzeul Deva), Prof. Augusta Bodea Stan (Baia Mare), D-nul Nicolae Adam (Orăștie), Prof. Virgil Vug (Deva), subsemnatul (cu două referate) și alții.

Cu totul deosebit a fost anul acesta prezența la simpozion a trei reprezentanți oficiali ai orașului

Deva din Nordul⁽¹⁾ Spaniei veniți la noi spre a parafrasa, cu ocazia aniversării lui Traian, înfrățirea dintre urbea lor și Deva noastră. Prilej cu care oaspeților spanioli li s'au înmănat, ca salut de bun venit, tricouri imprimate cu chipul împăratului Traian însoțit de inscripția "El Fundador de Romania", - precum și câteva materiale cu citate din renumita Parentalia (în traducere spaniolă a Virginiei Cotruș) dedicată de Vasile Părvan împăratului Traian și din splendida (dar din păcate printre noi, foarte puțin cunoscută) lucrare "La Obra de Trajano"⁽²⁾ a poetului, scriitorului, și diplomatului spaniol, Ramon de Basterra⁽³⁾.

Și în fine, încă un fapt deosebit și demn de notat în legătură cu simpozionul DIE TRAIANI, este că acest eveniment a fost apreciat de Michael Grant, unul dintre cei mai mari istorici contemporani ai lumii antice, ca fiind "the most interesting symposium". Aprecie pe care distinsul cărturar britanic și-a manifestat-o și prin trimiteră la Deva, cu ocazia simpozionului, a unui volum din prestigioasa sa lucrare "The Roman Emperors" însoțită de următoarea dedicație: "May I have the opportunity... of conveying my warmest wishes for the success of the symposium... To the Hunedoara Inspectorate of Culture, with every good wish for the celebration on the day of Trajan."

Iată câteva (nu numai minunate, ci și foarte calificate) cuvinte, menite să-i asigure clar și pe cei mai "necredincioși" dintre noi, că drumul (lui Traian) pe care ne-am pornit în Septembrie 1990, la Deva, duce într-adevăr înainte! Și anume în toate direcțiile și peste toate frontierele!

N.B.: Simpozionul din Deva a fost urmat în 19 Septembrie de o vizită a locului fostei colonii Ulpia Traiana⁽⁴⁾ de unde a început "puieria" Neamului Românesc prin acei veterani și coloniști romani pe care inuși Traian i-a plantat acolo și cărora cu această ocazie împăratul le-a făcut înalta onoare de a-i fi înscris în tribul său de familie, Papiria. Iată deci cât de "trainic" a început... "MIRACOLUL ROMÂNESC"!

Note:

(1) primul a fost Panegiricul închinat lui Traian (deja descris mai sus la punctul 7 al programului din 30 Septembrie dela Liceul Traian din Deva), în timp ce al doilea referat, intitulat "Elemente ibero-romane în identitatea noastră", a avut ca temă prezentarea unor date ca cele dela nota⁽⁵⁾ de mai jos.

(2) Informăm că tot în Nordul Spaniei, unde se știe că Traian a recrutat ma-

siv pentru războiul din Dacia, existau: - mai multe localități Posada;

- un "plugușor" spaniol intitulat Marza(s), care vine, precum odinioară venea și "fratele lui Traianic" dela Dunăre, tot în ajunul Anului Nou Roman (la noi vestit încă din Mărtisor), adică 1 Martie și conține refrenul "transilvănean", "Ai, iu-iu, iu-iu, iu-iu";

- țărani care poartă o-pinci exact ca la noi (spre exemplu în satul Anso, districtul Huesca, provincia Aragon);

- dialecte (ca cel asturian) ori chiar limbi (catalană) remarcabil de apropiate limbii noastre.

*Iată spre exemplu un text în română:

Un vers curios

Casa... un pas rapid
un ou un port rar
un foc mort un amor nou
un bou trist tot era amic
era tot... tot.

Și "traducerea" lui în limba catalană:

Un vers curios

Casa... un pas rapid
un ou un port rar
un foc mort un amor nou
un bou trist tot era amic
era tot... tot.

(3) un referat asupra acestei lucrări va fi probabil prezentat în toamnă la simpozionul "Die Traiani" în Deva.

(4) care iată ce "descoperiri" (minunate) a făcut despre noi în timpul șederii sale ca diplomat spaniol în România Mare a anilor 1918-1921:

"En un cabo de Europa, los descendientes de un pueblo abandonado comenzaron a principios del pasado siglo a elevar su voz romance, revelando con su presencia la duración de la empresa trajana en Oriente, ahelo del que broto a la postre una nación nueva que se dice HIJA DE TRAIANO: RUMANIA."

"La memoria del FUNDADOR DE RUMANIA estaba omnipresente en su tierra. Rutas y valles, desde las mas afligidas centurias hasta nuestros dias, lucieron el nombre al que la tradición aludia como al de un heroe nebuloso: la Caledonia, la Valeda, la Valeda, el camino o el valle de Trajano. Ejemplo la que le-am putea adăuga și pe următoarele: Pratul lui Traian, Masa lui Traian, Câmpul lui Traian, Valul lui Traian - expresii ce se transcriu aproape identic în spaniolă.

"En la Rumania unificada se reincorporaba la Dacia rediviva, embargada de un amor por su fundador tan vivo, de un entusiasmo y un reconocimiento por el tan entranables, que, a pesar de casi los dos mil

POPOR al lui TRAIAN
pe falcicii Carpați
Măreț ti-ai înălțat
RENUMELE ROMAN

Din Cerul de Lumină
spre falcicii Carpați
același Glas n'edemna
uniți, la muncă frați

POPOR al lui TRAIAN
pe falcicii Carpați
în veci să-ți porți măreț
RENUMELE ROMAN

anos que nos separan de su venerable figura, no habra probablemente en el mundo iglesia que celebre el culto de su patrono con el ardor que Rumania adora a Ulpio Trajano."

"... un compatriota le oia de labios campesinos aclamar a si mismo como el PUEBLO de TRAIANO."

N.B. Am redat rândurile de mai sus în spaniolă pentru ca citindu-le în original și în această limbă soră să ne descoperim în ele și mai bine.

(5) despre care se știe (vezi nota⁽¹⁾ VI) că a fost fondată din ordinul lui Traian de către Decimus

Palatul Culturii din Baia Mare - unde, în atmosfera celei mai autentice simțiri românești, a fost evocată mai ales imaginea împăratului Traian, ca Săditor și Părinte al Neamului Românesc.

Cu urmarea minunată că un foarte inimos și distins participant la această nouă mărturisire a noastră ca popor al lui Traian, profesorul de muzică și dirijorul Valentin Băntan din Baia Mare, s'a hotărât să facă ceea ce am văzut chiar la începutul acestor rânduri, adică să vină tocmai din Maramureș cu renumitul său cor țărănesc din comuna Finteușul Mare la Deva

Terentius Scaurianus, legat pe post de praetor. Cât privește data fundării, aceasta n'ar fi exclus să fi fost 18 Septembrie (110 d.C.). O ipoteză adusă la cunoștința autorului acestor rânduri de un respectat arheolog român printr-o scrisoare în care Domnia Sa spune printre altele: "Pentru noi Românii, calitatea de întemeietor a lui Traian mi se pare cea mai semnificativă, căci prin voința sa s'a născut acest popor... (deci) cred că îți este clar cât de important ar fi să... demonstrăm că (Ulpia Traiana) a fost fondată chiar la 18 Septembrie, ziua lui Traian. ... (atunci) vom avea dela anul (adică din 1993) o dublă aniversare."

Iată un vis care i s'a prea frumos ca să nu se și împlinească!

-III-

În 26 Septembrie, la

spre a sărbători acolo ziua de naștere a împăratului Traian.

Un gest, care prin caracterul lui spontan, sincer și deosebit de generos - căci 30 de țărani și-au întrerupt pentru o zi munca câmpului (culesul porumbului) și au cheltuit bani de drum pentru a cinsti, așa cum am văzut, memoria "împăratului lor" - ne face să ne gândim imediat la acela al legendarului lor frate făgărășan, Badea Cârțan.

*) formulare ce nu-i deloc o figură de stil, ci expresia unui profund adevăr românesc pe care Iorga l-a exprimat cel mai frumos și clar când, comentând în "O viață de om" urarea Plugușorului, se referă acolo la Bădica Traian "împăratul țărănilor".

Continuare în numărul viitor

BA, "LICEUL TRAIAN", 30 SEPTEMBRIE 1992
n comuna Finteușul Mare, dirijor Prof. Valentin Băntan

POPORULUI TRAIAN

- O MĂRTURISIRE ROMÂNEASCĂ -

Comitetul STAN

"Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este împăratul TRAIAN, creatorul și întemeietorul poporului românesc din Dacia. El este, cum l-ar fi numit Romanii, PATER INDIGES al latinității dela Dunărea de Jos..."

La temelia istoriei noastre naționale întâlnim deci figura mărească a împăratului TRAIAN. Ea se înalță măiestroasă privind nenumăratele generații de urmași și protejând prin secole un neam întreg... Astăzi mai ales, ...se cade să scoatem în evidență și să popularizăm personalitatea acestui mare împărat."

Din Cerul de Lumină
un Glas Dumneziesc
roși Porțile Sfânt
spre Neamul Românesc

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i maiestuos
RENUMELE ROMAN

Și Glasul Sfânt
la țerțe de sânge ne-a îndemnat,
Cu Dragoș Voievodul
în frunte ne-am luptat

Iată prin ce cuvinte minunate, falnici cîndilor din mai jos, membri ai vestitului cor jăreș din comuna Finteușul Mare, Maramureș, s'au și ne-au mărturisit anul trecut în Deva, cu prilejul participării lor la a patra "sărbătoare din localitate a zilei de naștere a Săditului și Părintelui" Neamului Românesc, Împăratul TRAIAN.

Acastă, cea de a șaptea din cele treisprezece omagii ale împăratului Traian din ultimii trei ani, a avut loc în 30 Septembrie '92, la Liceul Traian și a inclus următoarele momente deosebite:

1. Deschiderea prin Imnul Național "Deșteaptă-te, Române!", cântat de către corul Cătrelele Ortodoxe din Deva, împreună cu toți cei prezenți.

2. Un impresionant Te Deum oficial de șase profeți spre cinstirea "Săditului și Părintelui" Neamului

Cu această ocazie s'a dat citire următorului pasăi din cel mai frumos pangeiric închinat de vreun Român împăratului Traian: "Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și mai sfântă personalitate din istoria Neamului nostru este împăratul Traian, Creatorul și întemeietorul Poporului Român. Figura lui mărească se înalță măiestroasă privind nenumăratele generații de urmași și protejând prin secole un neam întreg..."

5. Împărtășirea unor tricouri" având imprimată pe ele chipul Împăratului Traian și texte potrivite ocaziei.

6. Prezentarea de către corul "Jăreș din Finteuș a unui superb recital de cântece" populare și patriotice românești, ca un act de specială cinstire a Împăratului, și acest "botez" deosebit (prin care Liceul Traian din Deva a devenit, după omologul din Turku Severin, al doilea din țară cu acest nume).

(3) care se află azi expus la intrarea principală a Liceului Traian.

(6) de fapt a copiei din Xanten, Germania, a statuii lui Traian, din Louvre, (Xanten se afla pe locul unde Traian a fondat prima colonie romană cu numele de Ulpia Traiana).

(7) Gh. Popa-Lisseanu (1866-1945), cunoscut lingvist și istoric, membru al Academiei Române.

(8) iată adevărurile pentru care noi, cei cinstim azi în fiecare an pe Faureții vechii noastre românești, am început astfel să depunem o nouă și sfântă mărturie în fața poporului lui.

(9) anul având imprimat sub chipul lui Traian, numele de Optimus Princeps, este purtat azi de un frate nou, care este Traian - spre uimire și admirație tuturor, acela care văzând tricolorul, cu recunoscut imediat înrudirea dintre "Traian" de pe cel și "Fiu" din centrul.

(10) Că uimire și admirație ar putea însă produce nu un singur tricolor, ci o întreagă "legătură" de tricolori mărești, iar de luma întreaga ca cel mai desăvârșit și drept cărmături al de până acum.

(11) renașcut în conștiința noastră, și pe cale de a renaște și în conștiința lumii, de când noi am început, cu trei ani în urmă, să-i sărbătorim ziua de naștere.

De reținut că timp de patru ore toți cei prezenți la această cea mai lungă și mai "românească" aniversare a Împăratului Traian de până acum, au avut prilejul să se reamintescă cu adâncă pietate și înțelegătoare mândrie, că noi Românii suntem singurii fi ai Romei născuți din aceasta la zentilă!

(2) cum l-a mărturisit, plin de filială iubire, Samuil Micu pe Împăratul Traian.

(3) adică una în Septembrie 1990 (la Deva), trei în Septembrie 1991 (una la Deva și două în California), și două în Septembrie 1992 (patru la Deva și cinci în alte localități din Transilvania).

(4) nume conferit oficial liceului, exact în 30 Septembrie '92, omagierii lui Traian aceluși fond alfințiment să includă, ca un act de specială cinstire a Împăratului, și acest "botez" deosebit (prin care Liceul Traian din Deva a devenit, după omologul din Turku Severin, al doilea din țară cu acest nume).

(5) care se află azi expus la intrarea principală a Liceului Traian.

(6) de fapt a copiei din Xanten, Germania, a statuii lui Traian, din Louvre, (Xanten se afla pe locul unde Traian a fondat prima colonie romană cu numele de Ulpia Traiana).

(7) Gh. Popa-Lisseanu (1866-1945), cunoscut lingvist și istoric, membru al Academiei Române.

(8) iată adevărurile pentru care noi, cei cinstim azi în fiecare an pe Faureții vechii noastre românești, am început astfel să depunem o nouă și sfântă mărturie în fața poporului lui.

(9) anul având imprimat sub chipul lui Traian, numele de Optimus Princeps, este purtat azi de un frate nou, care este Traian - spre uimire și admirație tuturor, acela care văzând tricolorul, cu recunoscut imediat înrudirea dintre "Traian" de pe cel și "Fiu" din centrul.

(10) Că uimire și admirație ar putea însă produce nu un singur tricolor, ci o întreagă "legătură" de tricolori mărești, iar de luma întreaga ca cel mai desăvârșit și drept cărmături al de până acum.

(11) renașcut în conștiința noastră, și pe cale de a renaște și în conștiința lumii, de când noi am început, cu trei ani în urmă, să-i sărbătorim ziua de naștere.

De reținut că timp de patru ore toți cei prezenți la această cea mai lungă și mai "românească" aniversare a Împăratului Traian de până acum, au avut prilejul să se reamintescă cu adâncă pietate și înțelegătoare mândrie, că noi Românii suntem singurii fi ai Romei născuți din aceasta la zentilă!

De reținut că timp de patru ore toți cei prezenți la această cea mai lungă și mai "românească" aniversare a Împăratului Traian de până acum, au avut prilejul să se reamintescă cu adâncă pietate și înțelegătoare mândrie, că noi Românii suntem singurii fi ai Romei născuți din aceasta la zentilă!

(10) deținător, printre altele și al premiului I pe țara la un concurs de colinde, ținut în 5/6 Decembrie anul trecut la Catedrala din Oradea.

(11) majoritatea evocatoare a latinității noastre și în special a personalității împăratului Traian, a Fondator al Poporului Român, precum au fost, spre exemplu, cântecul "Limba noastră", "Nu uita că ești Român", "Noi suntem Români" și evident, cel mai impresionant dintre ele "Poporul lui Traian".

(12) vezi în afară de cele deja spuse aici II nota "III notele" și "IV nota".

(13) vezi VII și VIII în întregime.

(14) vezi în special cuvintele lui Montesquieu citate la VIII.

(15) vezi mai ales nota "de la finele acestui articol".

(16) drept mărturie că așa a fost, stă un videofilm făcut cu această ocazie, precum și următoarele rânduri din presa locală, care a consemnat evenimentul astfel:

"Ultima zi a lunii Septembrie a însemnat pentru Liceul Traian din Deva un moment de o deosebită semnificație: aniversarea împăratului Traian, Săditul și Părintele Romanilor. Acest eveniment s'a desfășurat într-un cadru de toată apartență, făcându-se pe toți cei prezenți să trăiască emoția unui început al istoriei de mâine.

(17) intrădevă, așa a intrat în istorie "Epoca lui Traian" (vezi spre exemplu lucrarea lui Eugen Ciok, cu același nume, ori opera de două volume a lui Roberto Paribeni intitulată "Optimus Princeps").

(18) căci așa a fost acela Traian de către poporul și Senatul Roman, atât în timpul vieții, prin titlul de Optimus Princeps, cât și după moarte, prin titlul de Pater Indiges al latinității dela Dunărea de Jos...

Dar așa cum am precizat deja (nota de mai sus), Împăratul Traian a mai fost omagiat anul trecut în țară de încă opt ori, și anume:

La Universitatea din Cluj! Napoca, în cadrul colului național "Dacia în timpul lui Traian", organizat la 29-30 mai de catedrala de Istorie Veche și Arheologie a Facultății de Istorie, cu un modest omagiu adus Împăratului cu ocazia împlinirii (în 1992) a

1939 de ani dela nașterea lui.

Au participat specialiști dela Universitățile din Cluj "București", Iași, Timișoara și Craiova", cu referențe care deși au tratat probleme legate numai de primii 10 ani, adică cei mai cunoscuți din cei 165 ai istoriei Daciei Traiane, acestea s'au remarcat prin nouitatea și importanța informațiilor prezentate.

Astfel analiza colonizării din timpul lui Traian a evidențiat printre altele că orașele Ulpia Traiana și Apulum au fost populate cu familii de origine italică (vareni) în proporție de 30%. Un rezultat evident nou prin care pe care o dată dar nu și altfel, căci iată cum am putea zice că acesta a fost "anticipat" încă din secolul trecut, și anume, chiar de marele Xenopod, care, după ce se referă ("Istoria Romanilor în Dacia Traiană", 1888, vol. I, pag. 150) la afirmația lui Eutropius că "Traian a dus în Dacia (secuțu de bărbat) nesfârșite mulțimi de oameni" spre a-i cultiva ogorele și (popula) ogorele, iată ce scrie mai departe despre originea primilor coloniști romani veniți în Dacia:

"Este înverdat că... boaga minelor de aur ale Transilvaniei va fi atea în timpul lui Traian, că și geniele lor, care se află azi expuse la intrarea principală a Liceului Traian din Deva un moment de o deosebită semnificație: aniversarea împăratului Traian, Săditul și Părintele Romanilor. Acest eveniment s'a desfășurat într-un cadru de toată apartență, făcându-se pe toți cei prezenți să trăiască emoția unui început al istoriei de mâine.

(17) intrădevă, așa a intrat în istorie "Epoca lui Traian" (vezi spre exemplu lucrarea lui Eugen Ciok, cu același nume, ori opera de două volume a lui Roberto Paribeni intitulată "Optimus Princeps").

(18) căci așa a fost acela Traian de către poporul și Senatul Roman, atât în timpul vieții, prin titlul de Optimus Princeps, cât și după moarte, prin titlul de Pater Indiges al latinității dela Dunărea de Jos...

Dar așa cum am precizat deja (nota de mai sus), Împăratul Traian a mai fost omagiat anul trecut în țară de încă opt ori, și anume:

La Universitatea din Cluj! Napoca, în cadrul colului național "Dacia în timpul lui Traian", organizat la 29-30 mai de catedrala de Istorie Veche și Arheologie a Facultății de Istorie, cu un modest omagiu adus Împăratului cu ocazia împlinirii (în 1992) a

ÎMPĂRĂTUL TRAIAN

Că așa va fi fost atunci, ne mărturisesc azi nu numai pietrele rămase dela străbuni, ci și geniele lor, care se află azi expuse la intrarea principală a Liceului Traian din Deva un moment de o deosebită semnificație: aniversarea împăratului Traian, Săditul și Părintele Romanilor. Acest eveniment s'a desfășurat într-un cadru de toată apartență, făcându-se pe toți cei prezenți să trăiască emoția unui început al istoriei de mâine.

(17) intrădevă, așa a intrat în istorie "Epoca lui Traian" (vezi spre exemplu lucrarea lui Eugen Ciok, cu același nume, ori opera de două volume a lui Roberto Paribeni intitulată "Optimus Princeps").

(18) căci așa a fost acela Traian de către poporul și Senatul Roman, atât în timpul vieții, prin titlul de Optimus Princeps, cât și după moarte, prin titlul de Pater Indiges al latinității dela Dunărea de Jos...

Dar așa cum am precizat deja (nota de mai sus), Împăratul Traian a mai fost omagiat anul trecut în țară de încă opt ori, și anume:

La Universitatea din Cluj! Napoca, în cadrul colului național "Dacia în timpul lui Traian", organizat la 29-30 mai de catedrala de Istorie Veche și Arheologie a Facultății de Istorie, cu un modest omagiu adus Împăratului cu ocazia împlinirii (în 1992) a

DEVA, "LICEUL TRAIAN", 30 SEPTEMBRIE 1992
Corul din comuna Finteușul Mare, dirijor Prof. Valentin Băntan

tre - despre existența legendarului "El Dorado" dăcic, care l-a permis lui Traian să finanțeze tocmai atâtea zile cea mai lungă perioadă de festivaluri din istoria Romei.

(5) după cum informația, spre exemplu, revista "Armata României", ediția 26 August - 4 Septembrie '92 în articolul "Dezvăluiri de ultimă oră" cu subtitlurile "La Iași, lovitură" în genetica teoriilor de peste Nistru, "Romani loși" sau retras dar... geniele au rămas" și "Moldovenii și muntenii: egali în fața istoriei".

"Gădăvar care denunță "Iteza" ridicată la expansiunii ruse-ucrainene de azi" că Românii basarabeni și moldovenii s'ar fi deținut niște... Slavi români!

-II- În 18 Septembrie, la Palatul Culturii din Deva, în cadrul ediției a treia a simpozionului anual local, intitulat "XVIII SIMPOZION DE ISTORIA TRAIAN".

Simpozionul a fost organizat, ca și în anii 1990 și 1991, de consilierul șef al Inspectoratului pentru Cultură al Județului Hunedoara, profesor Ioan Sico, cu sprijinul Muzeului de Istorie din Deva, a oficialităților locale și a Ministerului Culturii.

Au prezentat referate, Dr. Liviu Marghian (Ministerul Culturii), Conf. Univ. Dr. Ioan Piso (Univ. Cluj), Prof. Univ. Dr. Eugen Ciok (Univ. București), Dr. Liviu Petculescu (Muzeul Național București), Lector Univ. Alexandru Diaconescu (Univ. Cluj), Prof. Maria Basarab (Muzeul Deva), Prof. Augusta Bodea Stan (Baia Mare), D-nul Nicolae Adam (Oradea), Prof. Virgil Yug (Deva), subsemnatul (cu două referate) și alții.

Cu totul deosebită a fost anul acesta prezenta simpozionului a trei reprezentanți oficiali ai orașului

Deva din Nordul Spaniei, veniți la noi spre a parafraza, cu ocazia aniversării lui Traian, înfrățirea dintre urbea lor și Deva noastră. Prilej cu care așteptării spanioli li s'au înmănat, ca salut de bun venit, tricouri imprimate cu chipul împăratului Traian însoțit de inscripția "El Fundador de Romania" - precum și câteva materiale cu citate din renumita Parentale (în traducere spaniolă a Virginei Cotruș) dedicată de Vasile Pirvan împăratului Traian și din splendida dar din păcate printre noi, foarte puțin cunoscută lucrare "La Obra de Traiano".

-III- În fine, încă un fapt deosebit și demn de nota în legătură cu simpozionul DE TRAIAN, este că acest eveniment a fost apreciat de Michael Grant, unul dintre cei mai mari istorici contemporani ai lumii antice, ca fiind "the most interesting symposium". Apreciere pe care distinsul carturar britanic și-a manifestat-o și prin trimiterile la Deva, cu ocazia simpozionului, a unui volum din prestigioasa sa lucrare "The Roman Emperors" însoțită de următoarea dedicație: "May I have the opportunity of conveying my warmest wishes for the success of the symposium... To the Hunedoara Inspectorate of Culture, with every good wish for the celebration on the day of Traian."

Iată câteva (nu numai minunate, ci și foarte calificative) cuvinte, menite să asigure chiar și pe cei mai "necredincioși" dintre noi, că drumul (lui Traian) pe care ne-am pornit în Septembrie 1990, la Deva, duce intrădevă înaintea și anume în toate direcțiile și peste toate frontierele!

N.B.: Simpozionul din Deva a fost urmat în 19 Septembrie de o vizită la locul fetei colonii Ulpia Traiana" de unde a început "puiera" Neamului Românesc, prin acei veterani și coloniști romani pe care în suși Traian l-a plantat acolo și cărora cu această ocazie Împăratul le-a făcut înaltă onoare de a-i fi înscris în tribul său de la fetea, Papiria. Iată deci că de "traianic" a început... "MIRACOLUL ROMÂNESC".

Notă: (1) primul a fost Panegiric închinat lui Traian (deja descris mai sus la punctul al doilea) din anul 30 Septembrie dela Liceul Traian din Deva, în timpul pe al doilea referat, intitulat "Elemente bogate romane în identitatea noastră", a avut ca temă prezentarea unor date ca cele dela "moarte" de mai jos.

(2) Informații că tot în Nordul Spaniei, unde se știe că Traian a recrutat ma-

triv pentru războiul din Dacia, existau: mai multe localități posibile.

- un "plugușor" spaniol intitulat Marza(s), care vine, precum odinioară venea și "fratele lui Traianic" dela Dunare, tot în anul Anului Nou Roman (la noi vestit încă din Mărtisor), adică 1 Martie și conține refrenul "transilvănean", "Ai, iu-iu, iu-iu, iu-iu";

- jărani care poartă o opinci exact ca la noi (spre exemplu în satul Anso, districtul Huesca, provincia Aragon);

- dialecte (ca cel asturian) ori chiar limbi (catalana) deosebite de apropiate limbii noastre.

"Iată spre exemplu un text în română:

Un vers curios
Casa... un pas rapid
un ou... un port rar
un foc mort... un amor nou
un bou trist... tot era amic
era tot... tot.

Și "traducerea" lui în limba catalană:
Un vers curios
Casa... un pas rapid
un ou... un port rar
un foc mort... un amor nou
un bou trist... tot era amic
era tot... tot.

(3) un referat asupra acestei lucrări va fi probabil prezentat în toamna la simpozionul "Die Traian" în Deva.

(4) care iată ce "descoperiri" (minunate) a făcut spre noi în timpul șederii sale ca diplomat spaniol în România Mare a anilor 1918-1921:

"En un cabo de Europa, los descendientes de un pueblo abandonado comenzaron a principios del pasado siglo a elevar su voz romana, revelando como la presencia la duración de la empresa trajana en Oriente, ahero del que broto a la posteridad una nación nueva que se dice HIJA DE TRAIANO: RUMANIA."

"La memoria del FUNDADOR DE RUMANIA, la cual omnipresencia en su tierra. Rutas y valles, desde las mas afiladas centurias hasta nuestros dias, lucieron el nombre al que la tradición aludia como al de un heroe noblemente: Calesa lui Traian, Valesa lui Traian, el camino o el valle de Traiano". Exemplu la care le-am putea adăuga și pe următoarele: Pratul lui Traian, Masa lui Traian, Câmpul lui Traian, Valea lui Traian - expresii ce se transcriu aproape identice în spaniolă.

"En la Rumania unificada se reincorporaba la Dacia rediviva, embandada de un amor por su fundador tan vivo, de un entusiasmo y un reconocimiento por el tan entranables, que a pesar de casi los dos mil

anos que nos separan de su venerable figura, no habra probablemente en el mundo iglesia que celebre el culto de su patrono con el ardor que Rumania adora a Ulpio Traiano."

... un compatriota le oia de labios campesinos acorramarse a si mismo como el PUEBLO de TRAIANO."

N.B. Am redat rândurile de mai sus în spaniolă pentru ca citind-le în original și în această limbă să se descopere în ele și mai bine.

(5) despre care se știe (vezi nota "VI") că a fost fondată în ordinul lui Traian de către Decimus

Palatul Culturii din Baia Mare - unde, în atmosfera celor mai autentice simfonii sau cor jăreș din comuna Finteușul Mare la Deva

Cu urmare minunată a un foarte inimos și distins participant la această nouă mărturisire a noastră ca popor al lui Traian, profesor de muzică și dirijorul Valentin Băntan din Baia Mare, s'a hotărât să facă ceea ce am văzut chiar la începutul acestei rânduri, adică să vină tocmai din Maramureș cu renumitul sau cor jăreș din comuna Finteușul Mare la Deva

Terentius Scaurinus, legal pe post de preator. Că privește data fundării, arată că s'a fondat în 110 d.C. O ipoteză adusă la cunoștința autorului acestor rânduri de un respectabil arheolog român printre scrierile care din Domnia sa spune printre altele: "Tenau noi Români, calitatea de întemeietori a lui Traian se pare că mai semnificativă, căci prin voia sa s'a născut un popor (dec) care că iată este clar că de important ar fi să... demonstrăm că (Ulpia Traian) a fost fondată chiar la 18 Septembrie, ziua lui Traian... (atunci) vom avea dela anul (adică din 1990) o dublă aniversare."

Iată un vis care i-l preamfrum că nu se și împlinească!

-III-

In 26 Septembrie, la

Continuare în numărul viitor

Terentius Scaurinus, legal pe post de preator. Că privește data fundării, arată că s'a fondat în 110 d.C. O ipoteză adusă la cunoștința autorului acestor rânduri de un respectabil arheolog român printre scrierile care din Domnia sa spune printre altele: "Tenau noi Români, calitatea de întemeietori a lui Traian se pare că mai semnificativă, căci prin voia sa s'a născut un popor (dec) care că iată este clar că de important ar fi să... demonstrăm că (Ulpia Traian) a fost fondată chiar la 18 Septembrie, ziua lui Traian... (atunci) vom avea dela anul (adică din 1990) o dublă aniversare."

Iată un vis care i-l preamfrum că nu se și împlinească!

-III-

In 26 Septembrie, la

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

Din Cerul de Lumină
spre falnici Carpați
același Glas ne îndeamnă
uniți, la muncă frați

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
în vechi să-ți porți mare
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

POPOR al lui TRAIAN
pe falnici Carpați
înălță-i mai
RENUMELE ROMAN

BISERICA CREȘTINĂ

GRAVITATEA ERORII SAU A IGNORANȚEI

— Arhim. Cleopa NANU —

După Revoluția din Decembrie 1989 au văzut lumina tiparului o seamă de cărți cu o tematică variată, ca un recul față de anii lungi de cenzură ai regimului comunist. Astfel ne-a fost dat să vedem pe tonele din gări și metrou, în librării, cărți și bune și mai puțin bune, multe catalogate drept "literatură de gang", alături de clasici universali, orientalistici, romane de aventuri, spiritism, necromanție, cărți de talmăcire a viselor și multe, multe altele.

Dar ceea ce ne-a surprins, a fost faptul că au apărut și unele cărți cu iz creștin, cum sunt cele editate de celebra editură "ARHETIP", care se doreau pe linia doctrinei ortodoxe autentice, dar care ofereau un conținut eclectic de doctrine religioase: budism, hinduism, amalgamate cu un creștinism străin de predania de totdeauna a Sfintei noastre Biserici. Bineînțeles, nimeni nu a ridicat cuvânt spre a atrage atenția asupra netemeiniciilor sau a erorilor doctrinare cuprinse în aceste lucrări.

Și acest lucru e foarte trist. Oare, să nu ne întrebăm de ce cutare scriitori sau edituri țin cu tot dinadinsul să toarne idei străine în spiritualitatea românească, ortodoxă de totdeauna?

Mai grav este însă faptul că unele cărți cu vădite erori doctrinare apar sub girul unor teologi de marcă ai Bisericii Ortodoxe Române. Este cazul cărții "Mic dicționar biblic", alcătuit de Magdalena Timar și Constantin Olariu, având drept consultant științific pe nimeni altul decât pe Părintele Profesor Dumitru Radu dela Facultatea de Teologie din București, dicționar care la art. "Căderea în păcat", pag. 48-49, spune, nici mai mult nici mai puțin: "mit biblic ce se referă la păcatul originar, comis de Adam și Eva". Să nu fi aflat autorii unui asemenea dicționar, că păcatul strămoșesc este pentru noi dogmă și nu mit? Să nu le fi spus consultantul științific, Părintele Dumitru Radu, un eminent profesor de teologie, cu formație de dogmatist, aceasta?

Am văzut acest dicționar

vânzându-se în bisericile noastre. Poate mulți nu vor fi sesizat enormitatea semnalată. Dar o facem noi acum. Și nu ni se pare imposibilă la niște autori care au consultat orice, numai izvoare esențiale, nu. În bibliografia lor nu întâlnim citat un dicționar biblic de prestigiu, cum ar fi cel al lui D'Heilly, al lui Xavier Leon Dufour, fără să mai amintim de "Dicționarul Noului Testament" al reputatului nostru biblicist, Pr. Ioan Mircea.

Un cuvânt autorizat în privința tuturor acestor tipărituri care sunt străine de sufletul acestui neam, de spiritualitatea lui autentică, inconfundabilă, îi revine Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, "Maica Neamului Românesc", comisiei sinodale pentru doctrină și viață religioasă, cuvânt care însă se lasă mult așteptat. Poate și pentru faptul că încă nu am depășit mentalitatea de până mai ieri, de a nu "deranja" pe cineva sau ceva.

Este momentul ca "Sfântul și îndreptățitul nostru

Sinod", vâdiciei noastre, să ia atitudine în legătură cu o literatură care nu aduce nici un folos sufletesc fiilor Bisericii și ai neamului nostru, să infierze această

afacere comercială a cărții. Căci altora nu le pasă de revigorarea morală a popoului român, pe care-l vor ținut pe mai departe în ignoranță, ușor de manipu-

lat, credul și mereu capabil să "inghită" fără discernământ ceea ce i se servește cu atâta abilitate și rea credință și nu spre folosul, ci spre rătăcirea și pierzania lui.

MONUMENTE DÂMBOVITENE ÎN PARAGINĂ

BISERICA CIOFLEC

— Prof. Matei ILIE —

Din salba de biserici presărate în zona Găeștilor, privirile oricărui trecător care s'ar perinda prin orașul nostru, ar fi atrase, fără îndoială, de ruinele unui monument - Biserica Cioflec, (cuvânt de origine turcească, însemnând conac, mică fermă) cu hramul Ovideniei, aflătoare pe locurile unde odinioară se întindeau grădinile cu livezi și vii "ciftlăcuri" ale târgoveților din reședința fostului județ Vlașca. Înfruntând vitregia vremurilor se mai văd și astăzi grevate în frida de deasupra ușii dela intrare, pe fond rădăcinii, cu majuscule albe chirilice, textul cu anul zidirii, precum și ctitorii acestui sfânt lăcaș, ca o mărturie peste veacuri pentru generațiile care vor urma:

"Acesta S(fântă) și dumezeiască biserică ce să prăznuiește hramul intrării în Biserică a Prea Sf(întei) și Născătoarei de Dumnezeu fosta zidită din temelie de dumealul biv vist (ierenic) Tânase Petrescu dinpreună și cu ajutorul polcovnicului Manole la leat 1776 și rămând albă nezugrăvită și din întâmplările vremilor și cutremururile ce au urmat s'au dărăpănat ajungând în stare proastă. Acum cu ajutorul lui Dumnezeu la leat 1836 s'au prefăcut de dumealul Grigore Manolescu, fiul dumealului po(lcovnicu) Manole și nepot vistiernicului Tânase Petrescu atât meremetul

zidăriei. Și s'au înfrumusețat, cu zugrăveala și cu toată odorăle precum se vede în zilele prea luminatului domn Alexandru Dimitrie Ghica voievod și a sfinților sale Arhieriei episcopi Neofit Ramin, Ilarion Argeșiu, Chesarie Buzău ocărnuitori Sf. Mitropolii; și s'au săvârșit la leat 1837 lunie 15".

Atrage de asemenea atenția, o lespeze cenușie mormântală - 1,40m x 0,60m x 0,08m - pe care deslușim: "Supt această piatră să odihnească oasele ro (abii) lui Dumnezeu Zmaranda care s'au săvârșit întrău ferice în anul cu leat 1815 Aprilie 16". Pe cea de-a doua lespeze, situată tot în pronaos descifrăm: "Subt acest mormânt se odihnește provoslavnicul robul lui Dumnezeu Vasile Carabulea biv vel căpitan za lefegii din București, Iulie 13, 1832".

Biserica are formă treflată, măsurând în exterior o lungime de 19 metri, o lărgime de 6 metri și grosime 0,70 metri. Poartă turlă cu pat de zid, lipsindu-i pereții ce vor fi fost din lemn, precum și scaunul inviolabil, având abside poligonale, pridvor deschis, înălțat pe stâlpi rotunzi cu arcade și coarde de stejar bânduite.

Din noianul de teme prezente pe suprafața zugrăvelilor în frescă pe fond albastru și cărămiziu amintim câteva:

"Zidirea lumii", "Zidirea

strămoșilor", "Înșelăciunea", "Izgonirea din Rai", "Când s'a apucat Adam de muncă", "Când a botezat Sfântul Ioan noroadele", "Ospățul lui Irod", "Aducea pe tîpsie a capului Sfântului Ioan de către Irodiana", "Soborul Sf. Apostoli", "Intrarea în Biserică a Maicii Domnului", având dedesubt imaginea arhitecturii bisericii, precum și urme din tabloul "Votiv".

În pelegrinările sale și pe la această biserică, Nicolae Iorga, uimit de frumusețea picturii, a lăsat notat ca sarcină pentru parohie, să conserve acest monument deosebit.

Cum era și firesc, s'au zămislit și legende. Aflăm prin tradiția locală, dela preoții înaintași, Mihai Ionescu (+1984) și Lazăr Georgescu (+1931), că ar fi existat o altă biserică mai veche din lemn și că acest loc ar păstra în măruntăie sale osemintele mamei lui Vlad Tepeș. Și tot prin tradiție locală, s'au țesut multe povești, unele din ele pomind dela fapte autentice: "Pe la 1940, biserica devenind ruină, ar fi servit ascunzătoare pentru hoți și aici ar fost prins șeful unei bande, un anume Alecu, de către plutonierul Ciobanu".

Anul 1990 - an de răscruce pentru soarta acestui monument: Doi preoți temerari, Sache Ion și Dogaru Marin - Rinel, au pornit la drum pentru restaurarea

PRINTRE ALTE ORORI ALE COMUNISMULUI SE NUMĂRĂ ȘI BISERICILE DEMOLATE

— Pr. Gh. BODNARIU —

În orașul Rădăuți, jud. Suceava, fiii neamului doritori de bine pentru patria străbună, pentru cultivarea virtuților și credinței strămoșești, și-au pus în gând, ca o necesitate imperioasă la vremea ei, să ridice o biserică în noul cartier apărut în urma marii improprietății înfăptuite de Regele Ferdinand, ca o răsplătă a marii victorii din 1916-1918 - marele război de răscutire a neamului.

Astfel, un mănunchi de oameni inimoși au reușit să pună temelie acestei biserici în 1935 pe Str. Bogdan Vodă.

bine zis, până la baza turnului, după care din nou au fost oprite.

În 1937 s'a lucrat foișorul (pridvorul) dela intrarea principală a bisericii, în 1938 s'a ridicat turla centrală și s'a acoperit cu tablă galvanizată și în 1939 s'a definitivat acoperișul.

Intellectualii și oamenii de suflet, țărani și muncitorii care au lucrat efectiv și au susținut material, prin donații, ridicarea bisericii sunt următorii:

- Năhriac Dumitru, învățător
- Bodnar Mihai, cantor
- Pr. Ciojocaru Gheorghe, protoereu
- Colibaba Artemi, muncitor
- Popescu Vladimir, învățător
- Căraș Gheorghe
- Popescu Arcadie, electrician
- Cazacu Gheorghe, librar
- Sulcină Nicolae, judecător

- Populația orașului Rădăuți, inclusiv țărani români din satele din împrejurimi.

Pergamentul care purta numele ctitorilor precum și a celor din comitetul de inițiativă, cu semnăturile respective a fost închis într-o cutie cilindrică, din tablă zincată, și îngropat în temelia de beton a bisericii.

Dar dușmanii cei mai înverșunați ai credinței noastre strămoșești, au decis ștergerea de pe fața pământului a acestei biserici la data de 12 Iulie 1961, protoereu fiind Pr. Iftodie Miliade.

În urma faptului că populația orașului Rădăuți a crescut enorm și că cele două biserici ortodoxe sunt neîncăpătoare, credincioșii acestei localități au decis reconstrucția bisericii demolate. Aceasta se va clădi pe locul temeliei vechii biserici dispărute.

Construirea acestui lăcaș sfânt ar contribui mult la însănătoșirea morală a societății orașului Rădăuți.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

Biserica a fost amplasată pe pământul donat de frații Grigorie și Cristofor Rusu, care l-au donat în urma improprietății ca orfani de război din 1916-1918, cu ocazia marii improprietății din 1922.

Ceremonialul așezării pietrei fundamentale a acestui lăcaș a fost oficiat de către cucernicii Preoții Zaharia Fărțiș și Orest Gherasim, în 1935.

Lucrările nefind pe placul politicianilor de atunci, au fost oprite în mod abuziv, nu mult după terminarea fundației.

În 1936, s'au continuat lucrările ridicându-se în întregime corpul bisericii, mai

Continuare în pag-15

EVANGHELIA EXILULUI

GÂNDURILE RELE DIN INIMĂ

Sergiu GROSSU

Foarte puțini sunt oameni care știu și pot, totodată, să-și controleze, să-și trieze și să-și țină în frâu propriile lor gânduri. Creștinii autentici, angajați în lupta pentru desăvârșire, *gândesc* în vederea priceperii lucrurilor și-a evenimentelor, iar gândurile nu le sunt "decât deprețate" (Proverbe, 12,5), respectiv gânduri de totală smerenie în fața lui Dumnezeu și care poartă amprenta credinței, forța expozitivă a entuziasmului și finalitatea alergării "pentru premiul chemării cerești" (Filipeni, 3,14-15). În schimb, cei răi, cei necredincioși, cei ce alcătuiesc *poporul răzvrătit*, devin victimele unei gândiri deșarte (Psalmul 94,11), umblând "în voia gândurilor" pe o cale rea (Isaia, 65,2) și bătăcându-se "în voia minții lor blestamate, ca să facă lucruri neîngăduite" (Romani, 1,28).

"În voia gândurilor" sau "în voia minții blestamate" desemnă subordonare, determinism, sclavie. Fiindcă, invariabil, *gândul rău* - denunțat de Mântuitorul în Evanghelia Duminicii a 6-a după Rusali, când dojenește pe cărturarii iudei din cuvințele: "Pentru ce aveți gânduri rele în inimile voastre?" (Matei, 9,4) - își va afirma cu tenacitate supremația, determinând conduita noastră morală și profilul negativ al personalității, sau va compromite și va submina orice efort de auto-depășire și orice aspirație spre un ideal mare.

Gândul, prin urmare, este *mobilitat*, cauza eficientă a faptei. El se poate transforma în *faptă*, deoarece tinde spre acesta, fiind, oarecum, fapta latentă, posibilă, în așteptare. Este începutul gestului, embrionul faptei, fermentul acțiunii.

Privește belșugul de roade ale gândurilor, cititorule! Dar nu în altă, ci în tine însuși, coborând în prăpastii și săpând în roca dură a văgăzătoarelor tale ascunse, conspirative, ducând în mâini - cu credincioșie și scumpătate - Cuvântul lui Dumnezeu, ca pe o candelă pentru picioarele tale și ca pe o lumină pe cărarea ta (Psalmul 119,105).

A gândi rău, biblic vorbind, este totuna cu a acționa rău. Mai ales când gândurile sunt "impotrivite apropiuții tău" (Proverbe, 3,29), consecința imediată și precisă a acestui gând va fi impotmolirea, persecuția, asuprirea văduvelor și a orfanilor, a săracilor și a străinului, cu alte cuvinte, a fratelui tău, omul (Zaharia, 7,10). Gândind rău, îl înfruntăm: mai întâi în noi, adică pe plan mintal, prin simplul fapt că îl acceptăm și ne hrănim cu el, sporind sursa răutății care l-a declanșat sau cocloșind formarea unui climat de răutate; apoi, inevitabil, îl exte-

riorizăm, îl răsfrângem în afară, dând naștere la fapte rele, la răul social, după cum ni se atrage atenția: "Iată, voi aduce peste poporul acesta o nenorocire, care va fi rodul gândurilor lui..." (Ieremia, 6,19).

Fondul intim, structural, al ființei omenești este firea pământească, vechiul Adam, în care, conform revelației Sfintei Scripturi, nu poate locui "nimic bun" (Romani, 7,18). Ea reprezintă terenul favorabil incitării gândurilor rele, având în potență toate atributele răului nativ sau dobândit pe parcurs, pe care îl divulgă, îl vehiculează și-l amplifică prin gânduri, întocmai fașeului orgoliului din Evanghelie, ale cărui gânduri, obiectivate pe prilejul rugăciunii din Templu, se adevăresc a fi mandatarele mândriei sale lăuntrice.

În lanțul causal al vieții noastre psihice, gândul alcătuiește mișcarea primă, cheia de boltă, precedând ceea ce se "spurge pe om". Căci dinlăuntru, din inimă, "ies gândurile rele" și în urma lor, celelalte fărâdelegi, cauzate de ele, precum "preacurviile, curviile, uciderea, furtisagurile, lăcomiile, viclesugurile, înșelăciunile, faptele de rușine, ochiul rău, hula, trufia, nebulnia" (Matei, 7,21-22). Aceste gânduri ale inimii depășesc cadrul unei simple expresii biblice, cu caracter strict figurativ, semnificația lor constând în contopirea raționalului cu afectivitatea, gândurile având ca matcă zona irațională a afectelor, iar stările afective imprimând sigiliul vibrației lor, gândirii umane.

Ontogenetic vorbind, există o *vârsta specifică* a gândurilor, dependentă de stadiul dezvoltării spirituale, de vârsta morală a omului. "Când eram copil... gândeam ca un copil", scrie Ap. Pavel (1 Corinteni, 13,11). Infantilismul, pruncea gândirii este efectul unei vieți de sugaci, care nu cunoaște bucatele tari, ci exclusiv laptele duhovnicesc (1 Corinteni, 3,1-2); căci hrana tare este pentru oamenii mari, pentru aceia a căror judecată s'a deprins, prin întrebuintare, să deosebească binele și răul" (Evrei, 5,14). Pruncii în Hristos nu pot gândi decât lăuntru, "în felul celorlalți oameni". Ei nu se gândesc numai "la lucrurile de sus", ci le amestecă, neputincioși și naivi, cu "cele de pe pământ" (Coloseni, 3,2). Ei gândesc binele, dar în chip copilăresc, fără discernământul purității rătăcindu-se și, ca atare, bunătața și credincioșia rămân irealizabile. Ei cugetă la Cuvântul lui Dumnezeu, dar nu găsesc fericirea, fiindcă gândesc fără să se încreadă în

El ce-a făurit acest Cuvânt (Proverbe, 16,20). În acest fel, se ajunge la constatarea tragică, însă adevărată, că "intocmirile gândurilor din inima omului sunt rele din tinerețea lui" (Geneza, 8,21) și rămân rele, cât timp suntem și rămânem copii în gândire sau tinerei fluturatăci "plutind încoace și încolo, purtați de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în mijloacele de amăgire" (Efeseni, 4,14).

Ca să se creeze acordul necesar între Dumnezeu și om, trebuie ca gândurile noastre să fie - deci, să ajungă - asemănătoare gândurilor Celui Prea Înalt. Se impune, ultimativ, așadar, o schimbare de conținut, o descotorosire, o lepădare a întregului arsenal de gânduri nelegiuite, în conformitate cu pedagogia proorocului: "Să se lase cel rău de calea lui și omul nelegiuit să se lase de gândurile lui, să se întoarcă la Domnul care va avea milă de el, la Dumnezeul nostru, care nu obosește iertând" (Isaia, 55,7).

Lepădarea de gândurile nelegiuite, potrivit, diametral opuse gândurilor lui Dumnezeu, se face numai prin pocăință, în clipa decisivă a rușinării de propriile noastre gânduri, când, în noi înșine, ne este scârbă de tot ceea ce am gândit și gândim încă, și ne tăvălim gândurile acestei stări degradante în țărână și cenușă. Așa cum a procedat Sfântul Petru în zbuciumata noapte a tăgăduirii, când s'a rușinat, când i-a fost scârbă, probabil, de îngâmfarea gândurilor sale din ajun, materializate în lăudăroase făgăduințe nerepectate: "Chiar dacă toți ar avea un preț de poticnire, eu nu voi avea... Chiar dacă ar trebui să mor împreună cu Tine, tot nu mă voi lepăda de Tine..." (Marcu, 14,29,31); și când, aducându-și aminte de vorba pe care i-o spusese Iisus - "înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori" - , *gândindu-se la acest lucru* "a ieșit afară și a plâns cu amar" (Matei, 26,75).

Scărbindu-ne de gândurile noastre nelegiuite și lepădându-ne de ele ca de niște haine murdare, vom putea pași și noi, Românii din Exil, pe o treaptă superioară a credinței - *înnoirea minții*, ca să putem "deosebi bine voia lui Dumnezeu" (Romani, 12,2). O prefecere absolut indispensabilă subtilului proces educativ de automodelare a gândirii convertite, într-o deplină identificare cu Iisus Mântuitorul, pentru ca să putem rosti împreună cu Apostolul Neamurilor, fără să roșim: "Noi însă avem gândul lui Hristos."

Din însemnările Maicii Anastasia

Mănăstirea de fecioare "Maica Domnului", din Tudor Vladimirescu

Scrisoarea Maicii Mihaela

(Maria Iordache Marieta), scrisă în închisoarea de femei din Miercurea Ciucului în 1958, adresată soborului întreg și drag!

"Acum vă scriu cu gândul la Maicuța Veronica! Au mai rămas 5 ani de așteptat, poate mai puțin și totuși dacă Maica mică (Veronica, care era și ea închisă) va întârzia, să nu vă pierdeți răbdarea!

S'a recitat Biblia, căci vom avea o luptă mare! Învațați predicile de pe munte ale Domnului nostru și împliniți-le cu faptele în fiecare zi! Fiți înțelepte, harnice, blânde, smerite, acesea să vă fie "uniforma" monahală (interzisă pe atunci de domnia anticristică să se poarte), prin care să vă deosebiți de duhul lumii acesteia! Postul și rugăciunea să nu vi le știe nimeni, decât Stăpânul inimilor! Nu mai judecați pe nimeni, așteptați în tăcere judecata lui Dumnezeu! Fiți cuvințioase cu preoții și cu autoritățile după exemplul Mamei!

Ingrijiiți cu dragoste bisericile din sat! Cereți, de este cu putință, sfaturi Părintelui Mureșanu și tuturor celor sinceri, mai ales arme serioase din Biblie pentru "Mortorii lui Iehova", care au afirmații puternice, cu priză în popor, mai ales în apele turburii de acum! SA NU VA GALCEVITI CU EI IN ZADAR DUPA CUVANTUL GAMA LAL! Să vă pregătiți arme tari la toate afirmațiile!

Stiu că aceste sfaturi ale mele vă sunt de prisos, căci aveți o caldă și puternică povătuțioare pe Mama Mare, dar imi fac și eu motiv de vorbă cu frații mei cei călători, iar Morse se descoase ușor, merită un parastas!

Dacă din ispită sau

biruință de instinct ar vroi vreuna să se rupă din mănunchi, veți încerca tot ce va fi posibil, dacă nu, atunci lăsați-o să se căsătorească, decât să ajungă la o greșală mai mare sau la păcat împotriva firii, cari sunt o urăciune înaintea Lui Dumnezeu! Să n'o disprețuiți, că diavolul stă la poarta celor căzuți pe această cale, făcând și mai mari spărturi în zidul dragostei dintre voi și al ascultării de poruncile lui Dumnezeu... dar să nu fie așa!

Spuneți cele cuvenite Mamei Maria și lui moș Iordache, sărut pe Veronica! Fiți mereu cu grijă de bolnave și de ctitori!

Evitați coletele dela străini! Muncii toate după putere, nu exagerați cu postul decât în ispite mari! Sărut mâna tatei, care o să-l mai găsesc vreodată???? Nana, moș Nașu!!"

***

Această scrisoare a fost scrisă prin cusutul cu ață pe pânză albă, cu alfabetul Morse! Scrisoarea a fost tradusă și apoi distrusă. Ea cuprindea toate învățămintele unei gândiri desăvârșite! Noi, soborul, am primit-o ca din mâna lui Dumnezeu, trimisă prin mesajul Său!

Maică Mihaela, nu te vom uita niciodată! Si în veci te vom pomeni în mijlocul soborului tău scumpul!

Iată ce povestește Părintele Ghimnazie, Maicuța Veronica, pe când erau amândoi, într-o zi de vară (1940?!), la grădina de zarzavat:

"Eu cu 15 călugări greci,

BISERICA CIOFLEC

Urmare din pag.14

acestei biserici care a dăinuit peste veacuri și care cu ajutorul lui Dumnezeu, dacă va fi refăcută, va mai dăinui. Așa cum reiese din scrisoarea adresată Românilor din diasporă, pe care sperăm să aveți amabilitatea s'o citiți și din a-

dâncul sufletului dorința de a ne ajuta, lucrările au ajuns într'un anumit impas, fie datorită posibilităților limitate ale enoriașilor, fie imposibilității și lipsei de sprijin a conducerii locale.

Dacă vreți, un strigăt în pustiu al neajutoratului, care din dorința săvârșirii

acestui lăcaș sfânt se leagă de acest ajutor ca de un colac de salvare. Conținutul scrisorii mi se pare edificator.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Prof. Matei ILIE

Scrisoare deschisă către Românii din diasporă

Lubiți frați,

Necazurile și greutățile ne fac să trecem peste bruma de mândrie care a mai rămas în noi și să apelăm la bunăvoința și dragostea dumnezeavoastră.

Credincioșii ortodocși din orașul Găești, județul Dâmbovița, au o mare durere. Biserica lor cea mai veche din oraș, singurul monument istoric, zace încă în ruină. Este vorba despre Biserica Cioflec (cuvânt de origine turcească însemnând *conac, mică fermă*) cu hramul Intrării Maicii Domnului în Biserică.

Actuala clădire, în ruină, datează din anul 1776 și este zidită de Tânase Petrescu și Manole Polcovnicul, dar potrivit tradiției transmise de preoții înaintași Mihail Ionescu (mort în 1984) și Lazăr Georgescu (mort în 1931) a existat o altă biserică mai veche și aici ar fi fost îngropată mama lui Vlad Tepeș.

Din dragoste de Dumnezeu și respect față de valorile istorice ale neamului nostru, începând din anul 1990 am întocmit acte legale pentru restaurarea monumentului istoric. La puterea de

cumpărare a anului 1990 lucrarea ar fi costat 3 milioane, astăzi aceeași lucrare s'ar putea executa cu 10 milioane. Lucrările au început destul de greu în cursul anului 1992. Până în prezent s'au investit în această lucrare 1,2 milioane lei. În acest ritm, dar fiind posibilitățile limitate ale enoriașilor, nu se văd posibilități de terminare a lucrărilor.

De asemenea, trebuie să menționăm că din partea autorităților locale nu putem aștepta nici un sprijin, ele nefiind în stare să-și rezolve nici măcar problemele proprii.

Din aceste motive și altele pe care credem că le cunoașteți, vă rugăm ca în măsura în care dragostea și dorul de țară și de neamul din care vă trageți nu s'au stins, să ne dați o mână de ajutor.

Cu tot respectul și dragostea noastră,

Pr. paroh Ion SACHE

Parohia Cioflec, orașul Găești, județul Dâmbovița, cod 0150, România. Contul parohiei: Filiala C.E.C. Găești, 45 11 0 817

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

ÎN TÂLNIREA

Din cartea în pregătire "Te iubesc Basarabie"

Vadim PIROGAN

A fost o iarnă grea în anul 1944. Pășeam pe drumul făcut din copacii ciopliți, care ducea în adăncurile taigalei. Împrejur era o tăcere de mormânt - numai zăpada bătorită pe drугii ciopliți, scârțâia sub picioare. În stânga și în dreapta drumului, cât cuprindeai cu vederea - numai taigaua fără sfârșit, tăcută, tristă, misterioasă, înfricoșându-l pe drumeț, care se încumetă să apuce această cale. Aflându-se în acest ocean de pădure, simți cum taigaua te apasă, cum ți se strecoară fiorul fricii în această liniște fără de margini. Rareori se aude trosnetul vreunei crengi căzute, ce tulbură tăcerea plină de taină, sau zgomotul surd al aripilor vreunui cocoș de munte, care îl face pe drumeț să tresară. Dar această tăcere este înșelătoare. Alături de drumul de bărne, în adăncul taigalei, se află lagărele și coloniile, locul de muncă, de trai și de suferințe al celor osândiți, al oamenilor izolați de lumea celor liberi. Ei sunt înconjurați cu garduri înalte de sârmă ghimpată.

Ceva mai la o parte, la o anumită distanță, se înalță turlele de lemn, unde santinelele, îmbrăcate în cojoace să nu înghețe cu totul, își fac serviciul cuvenit, păzindu-i pe cei nenorociți. La kilometrul 14, pe traseul Taișet - Bratsk, într-o fundătură a taigalei, ascuns de ochii lumii, este situat selihozul 14. Aici, zi și noapte lucrează oamenii cu gândul la pâine și libertate. Au nimerit încoace diferiți oameni și buni și răi, și tineri și bătrâni, și tot atât de diferite lucruri fac. Mulți cred că s'fericiți, că au avut noroc, fiindcă au căzut să muncească în selihoz, unde își pot alina foamea fără de saț cu sfeclă, cartofi, napul furajer, morcovi, când în stare crudă, când uneori fierți. În selihoz sunt multe femei. Ele lucrează la ferme, îngrijind porci, vaci, viței, găini. O bună parte din ele se trudesc pe pământurile selihozului. Le e felurită și îmbrăcămintea: cine e proaspăt venit, umblă cu cele aduse de acasă. Cine a gustat deja fericirea zonei interzise, acela demult și-a uzat hainele și acum umblă în "uniforma" lagărului. Pentru iarnă li se dau din magazine haine vechi: pufaoice purtate, bușlaturi, pantaloni vâtuți...

Toată această îmbrăcămintă este de două culori: dacă o mănecă este verde, cealaltă e albă; dacă spatele e verde, atunci pieptul e alb la culoare. Așa că sârmanii osândiți pot fi recunoscuți foarte ușor după haine. Chiar dacă ai fugi de aici în aceste veșminte, departe n'ai să ajungi. După ele o să te găsească fără întârziere. Te vor găsi, te vor bate bine, și te vor muna din nou în lagăr. Pe deasupra, te vei alege și cu un termen nou de osândă. Ca și alții, lucrăm și eu aici în selihoz, numai că față de alții osândiți, eu eram "favorit" deoarece aveam permis de trecere liberă, fără pază. Lucram monitor la comunicațiile telefonice de pe acest traseu, făcând lucrările de reparații și la selihozul 14. Aveam, așadar o ocupație bună, eram sătul și îmbrăcat cald. Căci, de ce alta ar mai avea nevoie un biet, un nenorocit de osândit? Principalul e ca să-ți fie burta plină, să nu-ți înghețe picioarele și să nu lucrezi în viscol...

Termenul îmi era pe sfârșite și acum așteptam cu nerăbdare ieșirea la libertate. Pe teritoriul selihozului era o lăptărie, unde din lapte făceau frișcă și unt. Aici lucra Natalia Stepanovna, o femeie de vreo 40 de ani, micuță, negricioasă, cu părul deja bine insurit, tăcută, blajină la suflet. Ea mă servea uneori cu zer.

De vreo câteva ori am încercat să vorbesc cu dânsa, să află de ce și cum, pentru ce nimerise ea în lagăr, însă întotdeauna s'a abătut dela vorbă. Aveam pe atunci 20 de ani, mă consideram și eu om în vârstă - ce mai vorbă...

Și deci, bărbat fiind, o întrebam cu acea politețe, rămasă în mine din educația căpătată încă în casa părintească și din cauza căreia își păstrau joc de mine osândiții din lagăr, unde cuvântul, vorba

erau întotdeauna brutale, fără urme de politețe.

Natalia Stepanovna nu vorbea niciodată nimic despre sine. În jurul ei stăruia o taină și nimeni din femeile cu care își ducea zilnic viața nu reușise s'o descoase. Cu nimeni din bărbați nu avea legături, nu căuta să-și ușureze viața de lagăr, ca să supraviețuiască...

Într-o după amiază, într-o Duminică geroasă, cu ceață, am hotărât să mă duc la baraca femeilor s'o văd pe Iulia, o fată cunoscută, care lucra la viței. Ea îmi făcea uneori rost de făină, pe care o lua din porția vițelilor. Din făină făcea niște turte gustoase și sățioase.

Mi-aduc aminte: în baracă se aflau în acel moment multe femei; unele dormeau pe nărele sale (pături de lemn), altele broda, coseau vorbind între ele. Se lăsa amurgul. Se întunecase chiar, dar lumina nu o aprindeau. M'am așezat lângă Iulia, care stătea culcată pe patul de jos, de lângă geam. Vorbeam între noi. Era bucurioasă de venirea mea. Glumeam, râdeam. Trecuse cam o jumătate de ceas de când venisem la ea, când dinspre întinecosul ungher din dreapta, de lângă ușă, s'a auzit un țipăt de femei:

- Ajutor! Hoțul!

Toată lumea s'a alarmat, sărind din pături. Cineva a aprins o așchie de lemn dela focul ce ardea în sobă, din mijlocul bărcii, și în fața noastră a apărut următoarea priveliște:

Aproape de ușă stătea Natalia Stepanovna, ținând de gulerul cămășii pe un băiețuș, înalt și slabuț. Avea pe el o cămașă murdară, mototolită, verde-albă, pantaloni vâtuți, rupți, pe cap căciula-uașancă cu un clapăn rupt. Hoțul avea în mâna dreaptă o bluză, pe care dovedise s'o înșface.

- Mi-a furat bluza mea! - striga Natalia Stepanovna. Dă-mi bluza!

- Netrebnicule!

Băiețușul, de vreo 12 ani, încerca să scape, din mâinile ei, fără a lăsa din strânsoare bluza furată, dar Natalia Stepanovna îl ținea bine de gulerul cămășii. Toată baraca striga:

- Bate-l! Dați-i bine! Plesnește-l!

Băiețușul s'a smuls din mâinile femeii. Gulerul cămășii s'a rupt dezgolindu-i larg gâtul. Pe podeaua murdară au căzut doi nasturi. Gâtul gol, nespălat, se vede, de multe zile, se întorcea ba la dreapta, ba la stânga, căutând să se ferească de loviturile femeilor infuriate.

- Oprit!-vă muierilor! Încetați! - strident, jalnic s'a auzit glasul Nataliei Stepanovna. Stați!

Femeile, speriate s'au oprit, tăcând din gură. Natalia Stepanovna deslușise pe gâtul acela, slab, murdar, o alunică cenușie.

Mănile ei, cu care ținea încheștat gulerul cămășii, au slăbit pe loc, dând drumul celui prins. Cu ochii măriti, cu o strașnică și nesfârșită tristețe în ei, nu-și putea dezlipi privirea de obrazul băiețușului. Se uita ca vrăjită, văzând nasul, buzele, bărbia dragului și neuitatului Andrei, bărbatul său, împușcat ca dușman al poporului în acel groaznic an 1937...

- Nu! Nu! s'a auzit geamătul ei. Nu se poate! Doamne! Fă-ți milă, Doamne! - tremura glasul ei, răgușit, frânt.

- Aleoș! Tu! Tu! Copilul meu! Atâta a putut ea să mă șoptească, căzând în genunchi pe podeaua roasă de vremuri. Corpul i se zbătea, parcă avea friguri.

- Aleoș! Tu ești?

Hoțomanul, înaltuț, slab, stătea în mijlocul femeilor, ținând strâns bluza roșie în mâna dreaptă tremurândă și cu ochii măriti de mirare se uita la ea.

Da, îl chema Aleoș. Așa îl numeau toți, acolo la casa de copii, pe malul râului Ciuna, în satul Mironovca, și aici în lagăr...

Acum el se uita la această femeie și se chinuia să-și aducă aminte trăsăturile feței unei alte femei, care semăna cu asta, una pe care o văzuse cândva, demult... demult. Memoria lui se străduia să-și amintească când se întâlneau demult, cu mulți ani în

urmă, în timpul unei depărtate, uitate copilării, de care abia își mai aducea aminte.

- Aleoș! Eu... Eu... sunt mama ta; Aleoșen! Oare e adevărat că te-am găsit? Tu ești, dragul meu? Alunica! Alunica asta! O țin bine minte!

- Aleoș! Eu sunt mama ta! Copilul meu...

I-a îmbrățișat genunchii și lacrimile îi cădeau pe pantaloni lui murdari, rupți. Aleoș nu o auzea. În memoria lui, se ivea chipul tânăr, al acelei femei, al mamei sale de cândva, pe care și-o amintea cu greu, căci ea, acea femeie, era tânără, frumoasă, bronzată...

Mama stătea în genunchi și plângea amar. Aleoș și-a desfăcut în sfârșit mâna și haina furată a căzut pe podeaua neagră. În jurul lor, femeile, înmărmurite, se uita la ei. Unele plângeau, altele tăceau posomorate.

- Mamă! A rostit încet Aleoș, cu glasul tremurând, încercând s'o ridice de pe podea. Natalia Stepanovna, apucându-l convulsiv de mâini, s'a ridicat încet, cu greu de jos, podidită de lacrimi.

Aleoș, într'un avânt inflăcărat, a îmbrățișat-o.

- Mamă! A strigat el cu glasul răgușit și lacrimile, multe, fierbinți, nestăvilită au prins să se prelingă pe obraji.

Mama și fiul stăteau așa, îmbrățișați, în mijlocul acelor femei, străine pentru ei, însă care, fiecare, avea soarta sa amară și nenorocită.

Cu ochii scăldați în lacrimi ele se uita la femeia-mamă, care și-a regăsit fiul în acest depărtat, pierdut într'un fund de taigă, lagăr. Mama și fiul s'au așezat pe patul de scânduri. Îmbrățișați, înlacrimiți, mama povestea fiului trista poveste a arestării tatălui său, fost comandant de regiment de artilerie, a bunului părinte și soț, a devotatului cetățean al patriei sale...

Fiul afla acum toate chinurile, lipsurile, înjosirile suferite de mama sa, după cele ce se întâmplaseră cu tatăl lui. Ea, mama lui, nu s'a dezis de soțul ei. Nu putea să se dezică. Știa că el n'a fost vinovat. NKVD-ul a muncit mult timp, pe urmă au aruncat-o în lagăr, fără judecată, răpindu-i tot ce îi mai rămăsese mai scump pe lume după soț - pe Aleoș!

Copilul l-au dat la un orfelinat, departe de baștină, departe de neamuri, unde creștea fără mângăierea părintească. A început războiul și casa de copii a fost transferată în regiunea Ircutsk, la marginea taigalei siberiene, lângă râul Ciuna...

Peste câțiva ani, Aleoș a fugit de acolo și undeva, într'o gară, a furat un geamantan ca să-și potolească foamea. A fost prins, bătut fără milă și judecat, deși abia împlinise doisprezece ani...

Așa a nimerit în lagărul unde își ispășea osândă mama lui, Natalia Stepanovna Gladieva. Aleoș, ca și toți copiii căzuți în lagăre, nimerise între hoții recidiviști. Aceștia l-au "educat" în spiritul lor și acum băiatul umbla prin bărci și fura ce putea.

Din această clipă, pentru el începea o viață nouă. Cea mai mare parte din timp stătea cu mama-sa, în baraca ei. Arăta curat și îngrijit. Mâncau împreună și de fiecare dată mama se străduia să-i dea o bucată de

pâine în plus, sau o parte din acea sorbitură, zisă balandă. Femeile din baracă n'au scos nici o vorbă în lume despre cele întâmplate, așa că nimeni nu știa că mama și-a găsit fiul în lagăr. Încetul cu încetul, Aleoș slăbi legăturile cu hoții recidiviști, "urcii", cum erau botezați în lagăr. De câteva ori l-au amenințat, chiar l-au bătut, însă el revenea la mamică-sa. Dar puteau oare urcii să se impace cu trădarea unuia din ai lor?

Au aflat totuși că Aleoș își găsisse mama, aici în lagăr. Despre asta, după o săptămână, două, au aflat și mai marii pe lagăr. A aflat și căpitanul Bulatov, comandantul lagărului.

Puteau ei, oare, admite ca rudele să trăiască împreună în același lagăr, să aibă parte de o picătură de fericire?

Știința ticăloșiei, știința răutății, a grosolaniei și a urii și-au făcut treaba lor.

Și într'o zi liniștită, geroasă, cu ceață, pe porțile lagărului a ieșit și a pornit pe drumul cioplit de drугi, un grup de oameni, o etapă, înconjurată de santinele în cojoace albe. În rândul trei din partea dreaptă, pășea Aleoș Gladieșev, trist, cu lacrimi în ochi. La porțile lagărului o lăsase pe mama sa, pe buna sa mamă, care plângea jalnic. Soarta îi despărțea din nou. Natalia Stepanovna plângea și se uita printre crăpăturile scândurilor groase ale porții, cum se îndepărta fiul ei.

Tot mai mult și mai mult se depărta Aleoș spre necunoscut, sub țevile puștilor lungi și lătratul câinelui-lup, care încerca să se rupă din cureaua santinelei.

Corpul ei firav se zguduia în hohote de plâns, lacrimile o împiedicau să vadă cum se tot îndepărta odorul ei scump. Buzele îi tremurau de șopteau:

- Să fii cinstit! Să fii om, cum a fost tatăl tău Dumnezeu să te aibă în pază, fiule...

Militarul cu epoleții roșii, de serviciu la poartă, s'a apropiat de ea și sub ochii șefului lagărului, căpitanul Bulatov, a îmbrăncit-o pe femeia-mamă dela gardul de sârmă.

- Cară-te de aici, cățea bătrână! Acum te voi trimite la carceră!

Încet, cu pas anevoios, cu ochii înlacrimiți, se desprinsese Natalia Stepanovna Gladieva dela poarta zăbreliată a lagărului.

..

Mie atâta mi-a rămas să adaug la cele de mai sus.

Mulți acum declară: ajunge atâta vorbă despre lagăre, despre pușcării! Ajunge să vorbești despre morți, despre cei care au avut de suferit într'o țară dușmană omului, într'o țară încrâncenată și setoasă de sânge nevinovat. Mă rog, lor le e frică probabil, de aceste amintiri, pentru că ei văd în acei călăi pe foștii lor părinți și prieteni. Dar așa cum nu pot fi uitate crimele fascismului, la fel nu putem uita crimele "făuritorilor" de socialism sovietic, căci prea scump este prețul acelor milioane de vieți omenești, îngropate în câmpurile și pădurile sălbatice ale Nordului rece.

Dumnezeu e mare și vede: pe toți criminalii îi așteaptă răsplata cuvenită, pentru toate fărâdelegile săvârșite!

<< TARA >>
CUPON DE ABONAMENT

NUME	_____
ADRESA	_____
ORAȘ	_____
PROV.	_____ COD _____
TEL.	_____

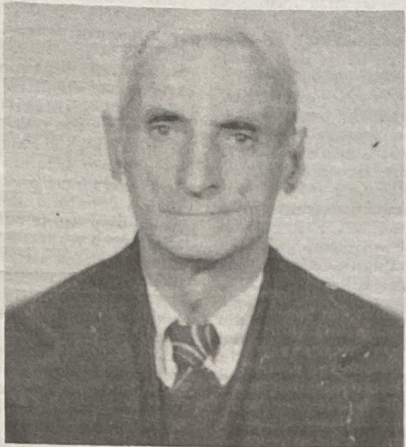
Săptămânalul "TARA" este organul de presă al Mișcării Unioniste din Basarabia și Nordul Bucovinei. Prețul unui abonament este de Can. \$40 pe an. Cheque sau Money Order se vor emite pe contul: "DEMOCRACY FOR ROMANIA" Acc. # 502 TD Bank Branch 10482 - 004

FARA ARMÂNEASCĂ

MIHALE HAGI (1921 - 1992)

— Mihai Stere DERDENA —

mereu activ, într-o perpetuă mișcare. Când pornea la drum "per pedes", ritmului alert pe care-l impunea ca

intr-o cursă contra cronometru numai unul, Reus, îi făcea față cu brio. Pe întinderile nesfârșite ale

G.A.S. Rubla - metamorfozată mai apoi în I.A.S. Insurăței - unde eram siliți să muncim ca să nu murim de inaniție, mă întreceam adesea cu el la prăsit, la culesul flozii-soarelui sau al porumbului, la tăiat coceni, însă niciodată n'a fost chip să ajung înaintea lui la capătul tarlalei.

Când l-am văzut ultima dată - în vara anului 1991, la biserica Sfântul Dumitru din cartierul bucureștean Colentina, unde se oficiază cununile mirilor macedonromâni, fiind totodată și un predilect loc de întâlnire pentru cei vârstnici - avea un facies cadaveric. O boală incurabilă îl rodea încet, pe nesimțite. Numai ochii mai aruncau ceva vâpăi din vulcanul Hagi de odinioară.

Chiar și un ageamiu în medicină, privindu-l cu

luare aminte, și-ar fi dat pe loc seama că Mihale nu mai are într'insul decât puțină viață.

Mi-a mărturisit atunci, cu vădită satisfacție, că mutându-se în București, și-a văzut unicul fiu realizat profesional și familial, că tot în Capitală a putut să-și completeze toți dinții pe care i-i zdrobiseră securiții în anchetă și prin pușcării.

Iată, drag confrate de suferință, că nu pot să uit cât ai fost de bun și de primitor cu mine. Și mă rog lui Dumnezeu ca să-ți așeze sufletul în lumea celor drepti, în rândul ingerilor din legiunea condusă de Arhanghelul Mihail, al cărui nume te-ai învrednicit să-l porți în viața aceasta pământească! Să-ți fie somnul lin și țărâna ușoară, iubite nea Mihale!

CUVINE-SE...

Pe Athena Radu n'a înfrânt-o nici prigoana anilor '38 - '41, nici teroarea satanică a comunismului, în ale cărei temnițe s'a purtat exemplar, pierzându-și în parte sănătatea fizică, dar triumfând moral, și apucând să vadă, cu câțiva ani înaintea morții, agonia și destrămarea Golemului roșu.

Acum, într-o dreaptă retrospectivă, figura Atherei Radu se profilează în smerita ei exponențialitate; ea a intruchipat, până în ceasul din urmă, o

realitate esențială a dăinuiri noastre: eroism feminin, ce a vegheat discret, dar energic lupta bărbătească a eroilor noștri știuți și neștiuți. Păcat că despre Femeia Româncă - s'a scris atât de puțin, fiind până astăzi insuficient înțeleasă și prețuită atât în drama, cât și în măreția ei.

Poate că se va găsi până la urmă cineva care să suprină într-o carte substanțială tot acest preaplin de dăruire, suferință și demnitate românească și creștină, mai ales așa cum s'a manifestat în vâltoirile acestui veac, mergând până la experiența limită a închisorii de femei, cu atâtea cazuri de martiraj vrednice de pomenire.

Athena Radu a plecat dintre noi cu sufletul curat și cu nădejdea trează a aureolelor viitoare. Evocarea înfiorată a figurii ei exemplare și a ultimei mărturisiri de credință către cei apropiați a fost făcută la Sibiu, în fața trupului neînsuflețit, de către vechiul camarad Gheorghe Brahoneschi. "Când rămai atât de viu în conștiința a lor tăi, se cheamă oare că ai murit cu adevărat?"

Athena Radu rămâne dreaptă și vie în fața lui Dumnezeu și în tainele inimilor noastre. Ea a devenit un crâmpel de veșnicie românească.

"PUNCTE CARDINALE"

SOCIETATEA CULTURALĂ "ȚINUTUL HERȚA" BUCUREȘTI ROMÂNIA

Frați Români,

Românii din Ținutul Herța, care în 1940 (sau 1944) au trebuit să-și părăsească pământul curat românesc pe care s'au născut și pe care au trăit din todeauna, s'au constituit în Societatea Culturală "Ținutul Herța". Prima sedință cu caracter organizatoric, la care Herțenii au fost invitați împreună cu familiile și prietenii lor, a avut loc la sediul AGIR din Str. M. Eminescu Nr. 8 (lângă Piața Romană) în ziua de 29 Mai a.c., orele 10.30.

Președintele Societății
Prof. Dr. Doc. I. GHERMAN

Secretar,
Av. V. GRIGORIU

Adresa poștală: Prof. Dr. doc. Ion GHERMAN,
București II, Of. Poștal 48, C.P.I. cod 72.150;
Tel: 6351987; Cont CEC: 45.110.934

În primăvara anului 1992, cam în același timp cu Gloga Parizianu, din falnică falangă macedoneană a mai cîșt un erou anticomunist: Mihale Hagi din satul conștanțean Sinoe.

S'a născut la 8 Octombrie 1921 în satul Georgica din Macedonia, nu departe de Sărutna (Salonic). Între 1930 și 1940 a trăit în Cadrilater, iar după aceea, până aproape de moarte, în satul Sinoe din județul Constanța. Avea puțină carte, dar multă omenie.

Fiind nespus de milostiv, a oferit merinde unor oameni bravi și hăituiți, despre care nu avea cum să știe că activau ca partizani prin Pădurea Babadagului din județul Tulcea. Dar și de-ar fi aflat dinaintea acest strășnic adevăr, Mihale Hagi, ca bun ostaș al lui Iisus Hristos, ce se învrednicea să fie, tot așa ar fi acționat, nedezmîntînd creștineasca ospitalitate a nobilei stirpe grămostene din care se trăgea.

Însă pentru niște specimene securiste - certe cu Dumnezeu și trecute definitiv în solda lui Satan, care le-a inspirat, între atâtea alte monstruoziități, și inumană teorie a luptei de clasă, adică a omului cu om - un nevinovat gest de omenie constituia o adevărată crimă, un atentat primedios la diavolicele lor ordine socială, prin care intenționau să împingă omenirea cu milenii în urmă, în sălbăticia preistoriei, a comunei primitive. Drept care, zeloșii judecatori dela Tribunalul Militar Constanța, dirijați de Securitatea deijstă, îl condamnă pe țărânul Mihale Hagi, prin sentința nr.256/1952, la 6 ani muncă silnică "pentru uneltire contra ordinii sociale", deoarece "în primăvara anului 1949 a avut legături cu persoane ce au făcut parte din bandelet teroriste ce au acționat în munții Dobrogei". Așa, ca să se leuciască de altruism, de dragoste față de aproapele nostru și să nu mai urmeze pilda samarineanului milostiv din Evanghelie, care-i fusese de atâtea ori citită și predicată de preotul din sat.

Însă Hagi nu era omul care să se sperie. Și pentru că în închisoare, descoperind că legionarii sunt cei mai buni Români și creștini, cei mai demni, mai neînfricați și mai încercați de inuți, cei mai vechi și mai consecvenți luptători anticomuniști, Mihale a devenit fără șovăire simpatizant al acestora, motiv ca să primească, la expirarea pedepsei de 6 ani, un supliment punitiv, concretizat, în 5 ani de domiciliu obligatoriu în localitatea bărăneană Rubla, sat clădit cu truda de dislocați bănațeni. Că era fără judecată, asta n'avea nici o importanță pentru teribila Securitate bolșevică a cărei unică lege o constituia bunul plac.

Însă calvarul din Bărăgan i-a fost sensibil ușurat prin prezența continuă a soției sale Zoia (ITA), care, ca o veritabilă Penelopă și ca o autentică Armăna n'a conceput în nici o clipă, în cei 11 ani de persecuții și privațiuni inimaginabile, să divorțeze, ci l-a urmat pe soț și la rău, nu doar la bine.

Abia acolo, la Rubla, mi-a fost dat să-l cunosc pe Mihale Hagi. În prima-mi noapte de deoist am fost găzduit de studentul medicinist Mihai Serdaru, pe care-l cunoscusem la Gherla. Acesta, știind din închiisoare că eu sunt Macedonean latin, mi-a dezvăluit din primul ceas că, nu departe de dănsul, pe aceeași ulicioară, locuiește Mihale Hagi, nume ce-mi devenise familiar dinaintea arestării mele (pe când mă aflam în satul Caugăgia și frecventam cursurile Liceului "Spiru Haret" din Tulcea). Auzind această veste prețioasă, mai că-mi venea să plec numaidecât la dobrogenul meu, chit că nu-l știam decât din auzite.

Însă, dându-mi pe loc seama că nu se cade să deranjezi pe cineva la un ceas de noapte adâncă, mai cu seamă în acea vreme tulbură și terifiantă, a trebuit să mă abțin. Greu, teribil de greu s'a scurs noaptea cea dintâi. N'am închis o clipă ochii. După o noapte ce-mi păru fără sfârșit (insomnia s'a datorat atât bucuriei că mă vedeam, în sfârșit, nepăzit de nici un gardian, cât și nerăbdării de a mă întâlni cu primul Armăn deoist), mă duc la familia Mihale Hagi, care mă primește cu brațele deschise. Am stat la Hagi mai bine de o săptămână, până ce mi se dădu și mie o casă liberă, de fapt un bordei, intrând astfel în rând cu toți bordeienii deoști. Și după aceea, ba chiar destul de des m'am bucurat de toată căldura ospitalității în casa mereu primitoare a admirabililor soți Hagi. Lui Mihale îi spuneam, dela o vreme, nea Mihale, înănd cont că era cu 13 ani mai vârstnic decât mine.

E mult de atunci - au trecut, iată, peste trei decenii - însă anumite trăsături și fapte ale celor din jur nu pot fi uitate nici într-un veac. Îmi amintesc cel mai bine că neas-tămpărul (în sensul bun al acestui termen) era însușirea dominantă a lui Mihale Hagi. Îi venea acest neastămpăr dela o energie de-a dreptul vulcanică. Dispunea de o vivacitate ieșită din comun. Te minunai văzând cum un om, mărunt la trup, clocoțea de energie, de vigoare, de vitalitate, putând să ridice singur o jumătate de căruță plină, asemenea lui Jean Valjan al lui Victor Hugo. Tot timpul simțea nevoia să umble, să se miște, să facă ceva. Era ca argintul viu,

Istorie de știut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ (VII)

Mihail Fotin ENESCU

Rareori s'au resimțit mai adânc raporturile dintre două țări afine ca Italia și România, de pe urma exceselor temperamentale.

Totuși, cum se vede procesul verbal din 4 Iulie 1936, al convorbirii cu ministrul României, Ciano precizează că "poporul italian face o netă distincție între România, față de care sentimentele rămân neschimbate și Domnul Titulescu." Dar chiar dacă Italia ar fi sprijinit revizionismul, decizia nu-i aparține ei singură, ci mai mult Germaniei. Iar în ceea ce privește politica Germaniei, cel mai important om de stat maghiar, Contele Bethlen, se plânge într-o convorbire cu Mussolini, din 5 Iulie 1936, de declarațiile antirevizioniste ale conducătorilor germani față de Ungaria și de atitudinea presei germane din Transilvania "nef anti-maghiară".

Nici în criza din August-Septembrie 1939, nu se manifestă o amenințare din partea Germaniei, cu toată conduita nesigură a guvernului român. Numai în cazul unei intervenții potrivnice a României, Germania este hotărâtă să o lovească.

Hitler, în convorbirea cu Ciano, din 1 Octombrie 1939, la Berlin, este explicit: "În ceea ce privește România, este exclus în stare de fapt ('allo stato delli atti') orice act străin. Aceasta, (excludere a unei posibilități de atac n.n.) dacă România va menține o atitudine de strictă neutralitate. Dacă însă Bucureștiul își va modifica o astfel de linie politică, atunci Germania va încuraja atacul împotriva României; va ajuta cu toate mijloacele Rusia, Ungaria și Bulgaria, care ar fi țările destinate să lichideze situația română. Germania nu are ambiții față de România."

Ca și cu Italia, astfel și cu Rusia au fost fixate zonele de influență și Germania înțelege să le respecte cu strictețe. Iar două luni mai târziu, la 6 Decembrie 1939, la o întrebare precisă a Contelui Ciano făcută Doctorului Ley în cursul vizitei la Roma, dacă crede într-un eventual atac sovietic pentru a anexa Basarabia, Șeful Frontului Muncii răspunde că el nu crede că U.R.S.S.-ul vrea să încerce o astfel de acțiune. "Eu nu știu ce vrea Moscova, continuă Dr. Ley, dar noi vom face totul pentru a o întoarce spre Asia, careia îi aparține prin interese și formație spirituală." O opinie asemănătoare o exprimă însuși Ministrul de Externe al Reichului, Ribbentrop, în convorbirea din 10 Martie 1940, la Roma, cu Mussolini și Ciano.

Intr'un tur de orizont asupra poziției rusești, Ribbentrop afirma categoric: "Intr'o astfel de situație, Rușii nu reprezintă nici un pericol, nici măcar pentru Balcani. Stalin ar fi dispus, desigur, să încheie oricând un acord cu România, care i-ar asigura în parte sau întreaga Basarabie. Nu s'ar lăsa însă cu siguranță atras

într'un conflict cu România, din cauza consecințelor incalculabile ce ar avea în alte țări prin întinderea conflictului ce cu siguranță ar urma în întregul Orient". Iar în convorbirea cu Ciano, din 19 Iunie 1940, la München, Ribbentrop, întrebat de Ministrul de Externe Italian asupra viitoarei așezări teritoriale a Europei, exprimă intenția Germaniei de a menține status-quo în spațiul danubiano-balcanic, inclusiv în ceea ce privește Ungaria.

Și Italia vedea necesitatea de a nu slăbi România, susținând, pe cât îi era posibil, poziția ei de echilibru în Sud-Est. Guvernul Italian recomandă moderația Ungariei și în situația critică creată de prezența activă a Sovietelor, intervine în sensul unei înțelegeri româno-maghiare, de un interes deosebit pentru ambele națiuni. În convorbirea din 26 Decembrie 1939 la Roma, cu Antonescu, (textul nu precizează care Antonescu n.n.) Ciano promite să intervină la Budapesta, recomandând moderația și spirit de conciliere. În același timp, Ciano adaugă că "dacă Rusia ar ataca România nu va lipsi să-i dea asistență cu toate mijloacele posibile". Și în adevăr, în întrevăderea dela Veneția, din 6-7 Iulie 1940, cu Ministrul de Externe maghiar, Contele Csaki, Ciano expune punctul de vedere al Italiei asupra situației. Contele Csaki, menținând integral revendicările maghiare, răspunde Contelui Ciano că guvernul ungar își dă seama de necesitatea momentului și că, deci, nu va face nimic care să poată slăbi rezistența românească față de Rusia. Prin urmare, Contele Csaki roagă pe Ciano să transmită guvernului României, cele ce urmează: "Dacă Rusia va ataca România și România va rezista cu armele, Ungaria va lua față de România o atitudine de neutralitate binevoitoare. În schimb, Ungaria va interveni imediat dacă s'ar împlini una din următoarele trei ipoteze:

1. Măcelărirea minorităților.
2. Revoluție bolșevică în România.
3. Cesiune de către România de teritorii naționale Rusiei și Bulgariei fără luptă.

Csaki adaugă că și în această eventualitate nimic nu va mai fi făcut fără consultare prealabilă și înțelegere cu Italia." La urmă, Contele Ciano conchide în procesul-verbal al convorbirii: "Din declarațiile lui Csaki am ajuns la convingerea că Ungurii continuă și vor continua să amenințe pe Români, dar că nu vor face nimic concret și nu vor lua nici o inițiativă militară decât dacă vor fi siguri că nu vor întâlni în față nici o rezistență armată inamică".

De asemenea, Mussolini, în convorbirea cu Ribbentrop, din 11 Martie 1940 la Roma, subliniază interesul Axei ca Rusia să nu întreprindă nimic contra Româ-

niei; dacă Rusia atacă Basarabia s'ar ajunge la o situație extrem de complicată și întregul bazin danubian ar risca să fie atras în conflict. Mussolini declară în plus că a recomandat Ungurilor să stea liniștiți și să nu pună "sul tappeto" chestiunea Transilvaniei" care este de altfel foarte complicată din cauza diferitelor naționalități care intră în considerație. Este interesant de notat că minoritatea germană din Transilvania inclina (propende) mai mult spre Români decât spre Unguri. Ministrul de Externe al Reichului a confirmat aceasta și a adăugat că minoritatea germană din România a avut mult mai puține reclamațiuni de prezentat decât minoritatea germană din Ungaria."

După cedarea Basarabiei fără luptă, evident situația României s'a agravat considerabil. Ingenuncherea României în fața Sovietelor întărea revendicările maghiare și bulgare. Totuși, Germania și Italia caută să tempereze pe cât posibil pretențiile maghiare și să mențină o poziție a României cât mai eficace. Hitler, în convorbirea cu Ciano, din 7 Iulie 1940, la Berlin, își arată nemulțumirea față de "nesocotitele" (incompoteste) manifestări de nerăbdare maghiare. În convorbirile dela München, din 10 Iulie 1940, cu ministrul maghiar, președintele Consiliului, Teleki și Ministrul de Externe, Csaki, în prezența Contelui Ciano, Hitler recomandă negocieri cu România, avertizând că în caz de conflict, Ungaria nu are de așteptat ajutorul Germaniei și al Italiei.

În convorbirea dela 20 Iulie 1940, dela Berlin, cu Ciano, Hitler declară că atribuie maximum de importanță menținerii păcii în sectorul danubiano-balcanic. Este în sarcina Axei să împingă Ungaria și România la negocieri directe și a le sfătui să arate moderație și prudență. El (Hitler) nu înțelege însă să se intervină, nici măcar indirect în mersul negocierilor, fiindcă "vrea să se abțină dela orice judecată față de această chestiune". Hitler se mărginește să scrie ex-Regelui Carol pentru a-i arăta, datorită situației, necesitatea de a face concesii "în interesul României și al Europei".

Dar, când pentru motivele arătate mai departe, Axa hotărăște să pună capăt tensiunii primejdioase dintre Ungaria și România printr'un arbitraj, Hitler, în convorbirea cu Ciano, din 29 August 1940, judecă "exagerate și nelogice pretențiile maghiare, față de care pronunță cuvinte severe."

Din cercetarea datelor reale ale politicii germane și italiene în Orient, rezultă așadar, eforturile de a domina iritarea provocată de politica în contrapunct a guvernului român și de a conserva cât mai intact potențialul României.

Evident, pe măsură ce

complicațiile europene creșteau și politica românească nu și găsea un punct de sprijin în realități, situația României se agrava constant. Nici după încheierea Pactului Ruso-German din August 1939 nu erau pierdute, după cum s'a văzut, toate posibilitățile de menținere a integrității teritoriale a României. În textul Pactului și chiar în interpretarea bilaterală a acestui text nu era prevăzută explicit consimțământul german de a limita zonele de influență respective pe Prut și de a ceda astfel Basarabia, Rusiei Sovietice. Și chiar dacă textul ar fi lăsat deschisă posibilitatea ca Rusia să pretindă în ultima instanță Basarabia, acest pas nu putea fi realizat decât printr'o prealabilă consultare cu Reichul.

Din asigurările date lui Mussolini și din diferitele alte afirmații ale lui Hitler, Ribbentrop și alți conducători germani, ca de pildă Dr. Ley, rezultă că prin Pactul Ruso-German se asigură mai degrabă o neutralizare a României între Rusia și Germania, sub condiția firească de altfel, ca România să aibă suficientă forță să apere această poziție.

Era însă tot atât de clar că la prima circumstanță potrivită, Rusia va interpreta Pactul cum îi convine și fără nici o prealabilă consultare, va pune Germania în fața unui fapt împlinit, dacă România n'are voința și mijloacele să se opună.

Angajarea forțelor germane în Vest crea tocmai circumstanța nimerită. Impasul foarte greu, desigur, impunea măcar în cea ultimă oră, un minimum de luciditate și de putere de decizie. Dar criza unui stat vegetativ părea că a pironit conducerea într'o abolică renunțare la supraviețuire.

Episodul ce urmează este concludent. La 23 Mai 1940, Generalul Florea Tenescu, Șeful Marelui Stat Major, se prezintă la Palat cu un memoriu redactat aproximativ în acești termeni:

Pactul Ruso-German lasă posibilitatea Rusiei să atace Basarabia. Este ultimul moment ca guvernul să comunice Marelui Stat Major dacă Basarabia va fi apărată sau evacuată; de o hotărâre sau de alta depinde pregătirea dispozitivului de apărare, sau evacuarea din timp a materialului militar și a bogățiilor mobiliare. Răspunsul pretinde o extremă urgență. Urdăreanu, însă, n'a fost de această părere. Nici măcar n'a anunțat că Șeful Marelui Stat Major dorește să-l vadă pe Rege în timp de război european. A trecut o lună. La 23 Iunie, Generalul Tenescu se prezintă din nou la Palat, cu o notă lapidară: cu începere dela ora 24.00, din cea noapte, pregătirile rusești sunt terminate și ofensiva sovietică poate fi dezlănțuită în orice clipă. Marele Stat Major așteaptă dispoziții. Nici de data aceasta Urdăreanu n'a găsit destul de importantă problema, pentru ca Șeful Marelui

Stat Major să-l deranjeze pe Rege, Comandantul Suprem al Armatei Române. Atunci, Generalul Tenescu a lăsat notă cu o apostilă: "Ministrul Palatului refuză audiența la Rege. 11 jumătate noaptea". Credem că e de prisos orice comentariu.

Sovietele n'aveau timp de pierdut. Surprins aproape cu spaimă de rapida cădere a Franței, a cărei rezistență o credeau îndelungată și profitabilă în timp scopurilor lor de exploatare a conflictului între Puterile Occidentale, Sovietele dau o dublă lovitură, la Nord și la Sud: la 15 Iunie ocupă Țările Baltice; două săptămâni mai târziu, lansează faimosul ultimatum cu răspuns în 10 ore. România, izolată total diplomatic, tot atât de total nepregătită militarmente, descompusă în interior și dezorientată în exterior, se clatină ca o biată

ființă incolțită. Rusia știa bine că în astfel de condiții n'are de riscat o rezistență. Atașatul Militar Sovietic din Helsinki comunica colegului său japonez la ora 10 dimineața, (termenul ultimatumului expira seara) că România a acceptat ultimatumul. Sovietele cunoșteau deci dinainte răspunsul, ca și cum s'ar fi încheiat un acord prealabil, ca și cum ar fi avut intuiția puținului caz ce făcea Ministrul Palatului, confidentul Regelui României, de avertismentele disperate ale Armatei, când se juca existența României. Iar Axa, ocupată în altă direcție, nelegată de România de nici o obligație, din voința însăși a guvernului român, conștientă de incapacitatea dovedită a sistemului român, prevedea și trebuia să accepte criza teritorială deschisă de Rusia.

DUPĂ MURE

Cu cofta subsuoară,
Ghimpii rugilor s'ndure,
A plecat Ileana Voinii
De cu zori s'adune mure...

Iat-o c'a intrat în codru;
Codru'i rar și plin de soare;
Peste tot e numai cântec,
Numai murmur de izvoare...

Și Ileana se tot pleacă
După fiecare mură,
Împărțindu-le'n dreptate:
Una'n cofă, șapte'n gură...

Dar, de-odată, la răsruce,
Intr'o rariște de tei,
Uite-așa pe negândite,
Iese Dinu'n calea ei:

Un flăcău voinic e Dinu,
Blând la grai, cu vorba rară,
Vânător fără pereche
Și frumos din cale-afară...

Dornic mi-o cuprinde'n brațe
Și mi-o strânge de mijloc,
Potopindu-i ochii, gura
Cu săruturi lungi, de foc...

Rumenă ca o răsură
Face-mi-se a ei gură,
Iar obraji ei se fac
Mai aprinși decât un mac.

Măniată sare'n lături,
Dojenindu-l fără grai...
Ar fugi și nu se'ndură:
Cum să fugi, când vrei să stai?

Scapătă pe nesimțite
Soarele și a'nserat...
Cu coftă fără mure
Mi s'a'ntors Ileana'n sat;

Și'ntr'înind în pragul ușii
Pe mămuca ei tunând,
Abia poate să-i mai spună,
Prefăcută suspinând:

"Tocmai când umplusem cofa
Și veneam spre sat pe vale,
Pe sub teii din răsruce
"Mi-a ieșit un urs în cale..."

"Cât p'aci să mor de frică!
Și de n'aveam să-i dau mure -
Nu m'aș mai fi'n'tors, mămică,
"Nicio dată din pădure!"

Vasile MILITARU

Din volumul de poezii
"Stropi de rouă"

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

LA UN PAHAR DE VORBĂ CU MARIAN MUNTEANU

Ne-am întâlnit din întâmplare, stând alături pe bancă, în biserica din Washington. În altar, părințele Gheorghe Calciu.

Marian Munteanu sosise invitat de "National Forum Foundation", iar eu eram în drum dela cald la căldură, cu popas "tradițional" la Biserica "Sfânta Cruce".

Ma impresionat privirea-i blândă, cu vorba liniștită a omului cu răbdare și fără ură ce-ți transmitea mesajul că duce o viață de hristofie.

În convorbirea cu liderul "Mișcării pentru România", organizație careia i s'a făcut cîineștea de a fi declarată "periculoasă" de neocomuniști - am găsit o explicație pentru "România P.T." (Post Timișoara).

"În primul rând, - spune Marian Munteanu - eu nu consider o revoluție în sensul consacrat din punct de vedere al teoriei politice; a fost mai degrabă o restaurație, după care s'a revenit la un sistem democratic. Din acest punct de vedere, este un lucru foarte bun, în sensul că s'a revenit dela sistemul comunist și s'a restaurat o democrație, cu tot ceea ce implică un sistem democratic cu libertățile și responsabilitățile respective.

Problema este că organizarea de care dispune societatea, deși există libertăți și drepturi, acestea nu sunt încă destul de puternice pentru a realiza ceea ce vrem, ca democrația să devină în adevăr eficientă. Sunt multe realizări obținute, dar nu că ni s'au dat drepturi, ni s'a dat ceea ce ni s'a luat. De fapt a fost un început de revenire la normalitate.

Mai sunt încă multe lucruri de realizat dar, ca început, totul e bun, depinde de noi toți să putem construi mai departe un țel românesc, sănătos, o societate în adevăr românească și creștină".

Cu privire la viitorul D-lui Ilescu, Dl. Munteanu adaugă:

"Rolul său politic e intern, oricum, nu-i prea vād un viitor politic, e un om în vîrstă care ar trebui să se retragă din viața politică și ar trebui să lase locul unei generații tinere".

Un enorăș, obișnuit cu "evlavioasele" fețe simandicoase în căutare de suport moral și material, aflînd că Dl. Munteanu este liderul unui partid și că va sta încă o lună în Washington l-a întrebat cu iscodală:

- O să mai veniți și Dumineca viitoare la biserică?

- Eu merg la biserică în fiecare Duminică.

Dl. Munteanu, în vizită pentru a palra oară în Statele Unite, întrebat ce l-a impresionat mai mult în Lumea Nouă, a răspuns: "Luminile".

Călătorului stîndu-i bine cu drumul, ne-am despărțit cu speranța unei noi strîngerii de mînă.

CE ÎNSEAMNĂ F.D.S.N.?

FURTUL și DEBANDA-DA care sfășie NEAMUL!

NU ERA NEVOIE

Ministrul Justiției, Dl. Petre Ninosu, a încercat să oprească răspîndirea volumului "Mein Kampf", autor Hitler. Discipolii urii nu duc nici o lipsă pentru a se hrăni cu antisemitism și alte duzini de "anti". El ascultă pe Dl. Gheorghe Funar, Primarul Clujului, și pe Dl. Vadim Corneliu Tudor, senator, citesc publicațiile "România Mare", "Politica", "Românul" și în plus, ascultă la TV emanațiile "dramacucului" Everac.

CLAUZĂ SAU PRESTIGIU?

S'a acordat scripștile pe cheia sentimentelor naționale: să iertăm, să ne pupăm și să ne opintim ca Tara Mamă să obțină Statutul de Națiune Favorizată care va asigura pui prăjiți și izvoare de lapte acru.

Să dăm cuvîntul cifrelor: pentru ieșirea din camera de urgență a Spitalului de Boli Economice, România are nevoie de o transfuzie de circa \$3,5 miliarde - cam atîtă cît ar fi furat Ceausescu - în timp ce întregul beneficiu pe un an ce l-ar aduce S.N.F. este de \$150 milioane, o bagatelă față de cele 3,5 miliarde, dar orice ajutor e bine venit. Problema e că ocupantul din Palatul Cotrocenilor vânează altceva: Dl. Ilescu visează prestigiul ca să poată spune: "Am obținut S.N.F.!" Recunoaștem că atît Dl. Ilescu cît și Dl. Văcăroiu au nevoie de obraz internațional care dacă l-am egala cu 0 (zero) ar însemna un plus.

Cînd nu vor mai exista hoția, mita, cînd cei care au ucis vor fi identificați și trași la răspundere etc. nu mai atunci vom fi mîndri de cei care ne conduc țara și vom cere Președintelui și Parlamentului American să acorde României Statutul de Națiune Favorizată.

Vrem ca din acest ajutor să se înfrupte Românul și nu să îngrășăm clica celor ce ne jefuiesc țara.

INVITAȚII DE PENTAGON

O delegație militară română, în frunte cu Șeful de Stat Major al Armatei, a vizitat Washingtonul ca invitați ai Departamentului Apărării Statelor Unite. S'a vorbit despre problemele securității zonale, precum și despre o viitoare colaborare în cadrul NATO.

Dela Washington, delegația a plecat în Canada, ca invitați ai Amiralului Anderson, avînd ca scop aceleași discuții.

LAPTELE ȘI MIEREA GINTEI LATINE

Mircea ALEXANDRESCU

Se zice că s'a născut la Timișoara, din părinți români. L-au înfărcat la două luni și el revendică sân și la trei ani, fără să-i pese că maica era oarbă și bolnavă de tuberculoză. A ajuns la București într-o Casa Copilului. În timpul săptămânii: varză, fasole și cartofi.

Sămbăta îi trimiteau la dușuri și Duminica dimineața erau incolonați - buboși, tunși chilug, legănându-se de pe un picior pe altul - și o bucatăreasă din Ilfov le dădea un polonic de lapte, un pumn de hidrazidă, un ou fierț și un pătrat de marmeladă pe o felie de pâine. Seara, adormea din amintiri: vremea cînd era sătul, cînd avea mamă și tată și-l plimbau îmbrăcat într-un costum de marinier, între Catedrală și Operă. Își amintește de o fântână artizană cu delfini și Lupoaița Romană. Într-o zi l-au chemat în biroul directorului.

Cei care făceau pipi în pat sau cei care furau cartofi cruzi, aveau teamă de domnul director. - N'ai teamă, a venit domnul părinte! Pentru un copil, pîrînte înseamnă mamă și tată și el a apucat o trăistuță făcută dintr-o față de pernă reformată în care își ținea comorile. Directorul era așezat la birou, străinul în picioare, între doi civili. - Este bu-nicul tău, vine dela închisoare! Domnul părinte era slab, tuns scurt și nebărbierit. Domnul director își ținea fruntea în palme. El era descumpănit: și adulții plîng și tușesc precum cei dela Casa Copilului. Și a înțeles, cu trăistuța strînsă în brațe, că nu are nici o scăpare și că va rămîne veșnic la Casa Copilului. - Ce ai tu aici? Domnul părinte căuta în trăistuță și așeza pe biroul directorului câteva

creioane, dintre care unul avea gumă, câteva bile de rulment, câteva pietricele colorate, oul păstrat de Duminică, câteva cutii goale de chibrituri, o pereche de șosete nou-nouțe în care ascundea o hîrtie de un leu și câteva fascicule de cărți dela băieții mari, dintr'a cincea. Părintele răsfoia paginile, căutînd să vorbească despre un subiect neutru. Se găseau și pagini din manualul de istorie: "...strămoșii noștri au fost Dacii și Romanii..." se găseau și ilustrații cu arme, stindardul cu un cap de lup, busturile celor doi și triumfătoare Lupoaița... - Da, da, dela Roma ne tragem... În vacanță i-au trimis undeva în Transilvania, la Agnita. Era un peisaj cu un fir de apă și coline împădurite la fel ca în Sudul Parisului, pe la Meudon, Issy les Moulineaux. Țăranii se numeau Traian și Vinicius, femeile, Lucreția sau Cor-

nelia. Cînd unul din copiii murea din întâmplare, boală sau disperare, îl îngropau pe cheltuiala parohiei. Sicriul era din scîndură negeluită și copilul în haine de toate zilele. Un preot îl slujea cu vocea tremurată și o bătrână din sat îl bocea și se lovea cu pumnii pe sân ca și cum îl coborau în țărână pe cel Mîntuitor. Țăranii din jur dădeau de pomană o canistră de lapte proaspăt muls și colaci de făină albă, unși cu miere. Și atunci, copiii se bucurau de moartea celui din sicriu. Lîngă biserica era o lespede scrisă într-o limbă străină. Preotul îi mîngăia pe creștet: "E'n limba Romanilor; și noi dela Roma ne tragem..."

Lîngă Biserica Romană din Jean de Beauvais se găsește statuia lui Eminescu, privind spre Sorbonne. Pe aceeași stradă, rue des Ecoles, într'un scuar din inima Cartierului Latin, numit altădată square de la

Sorbonne, se găsește un monument puțin cunoscut turiștilor sau parizienilor. Este Lupoaița - La Louve Romaine; așezată pe un piedestal relativ scund, ușor deteriorată și acoperită cu grafitti. În chioșcuri nu se găsește nici o ilustrată cu Lupoaița și Primăria Capitalei parcă a uitat de existența ei.

El o privește îndelung, așa cum privește un orfan fotografia alb-negru a unei femei care l-a adus pe lume. "Pe aici au stăpînit Romanii și noi suntem urmașii lor..." Coborînd înspre bulevardul Saint-Germain îmi mărturisește că i se întîmplă și acum să cumpere un kilogram de biscuiți, un metru de cărnați, un kilogram de ciocolată sau zahăr candel. Cele mai frumoase catedrale sunt în Franța și femei frumoase la Paris! Și eu uit răsfoitul din Freud și-l observ cum privește sînul mic și ferm al unei trecătoare.

Îl invit "La Cartofi" un restaurant cu autoservire din Maubert-Mutualite, unde se întîlnesc de obicei Românii dela Paris. Aici, în jurul unei porții de cartofi prăjiți se hotărîu manifestată și se redactau scrisori de protest. Se mănâncă iefțin și bine "La Cartofi!" Fasolea cu cărnați se cheamă cassoulet; cîolanul pe varză, choucroute a l'Alsace; vinul este un Bordeaux rosé. - Da, se mănîncă bine și iefțin "La Cartofi!"

Vin o mulțime de Români "La Cartofi"; vorbesc tare și au un fel de a fi care atrage atenția clienților și turiștilor nordici. Patronul dela "La Cartofi" este un Francez. Uneori îl înlocuiește pe casier; și cu indulgență încearcă să facă puțină liniște: "Ah, vous autres latins, les Roumains!"

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteți procura dela adresa de mai sus, următoarele cărți:

PITEȘTI DE Dumitru BACU	\$20.00	TEMLIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	\$18.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00	STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	20.00
CU ACUL PE SAPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00	POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	18.00
DIN LUPTILE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939		VORBE CU TALC de Vasile MILITARU	6.00
Culegere de texte	20.00	PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
GOOD BYE, DOMNULE PACEFA!		PĂDUREA DELA TÂNCĂBEȘTI,	
de Gh.Ionescu OLBOJAN	10.00	Poezii de Ion TOLESCU	5.00
PENTRU LEGIONARI, Cornelii Z. CODREANU	28.00	POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DEZGROPAREA CAPITANULUI de V. POSTEUCA	12.00	DESTĂRAȚII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DIN ÎMPĂRĂȚIA MORȚII de Gabriel BALĂNESCU	28.00	DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAȚĂ	5.00
ARON CROTUȘ, Opere complete	20.00	MEDITAȚII ȘI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
SÂNGELE TEMNITEI și POEME de Radu GYR	15.00	PICURI DINTR'O LUME FĂRĂ SOARE,	
ȘI CERUL PLÂNGEA, Amintiri din prigoane		Poezii de Alexandru BIDEAN	10.00
de Ion Roth JELESCU	25.00	CARUȚA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIȘOR	5.00
SĂRATA DE Nicolae ROȘCA	8.00	VREȚI SĂ RADEȚI de Florin SCARLĂTESCU	5.00
CREZ DE GENERAȚIE de Vasile MARIN	20.00	BISERICA ȘI RELIGIA LA ROMÂNII	
ÎNSEMNAȚII DE PE FRONT (1936-1937) de N.TOTU	12.00	de Horia STAMATU și Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
BĂSARABIA SUB SAPĂNIRE STRĂINĂ		PARMIȚI DE Victoria BATU	5.00
de Nicolae CIACHIR	7.00	AGAPE, Poezii de N.NOVAČ, D.ICHIM și F.BATU	6.00
POEZII PRINTRĂ GRATII de Alex. SILISTREANU	8.00	VALEA NISIPULUI DE AUR, Poezii de D-tru ICHIM	2.00
ISTORIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ A RĂZBOIULUI		SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BATU	7.00
- 22 Iunie - de G-ral Platon CHIRNOAGĂ	25.00	URMELE, Poezii de Dumitru ICHIM	2.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI		PENTRU COPII, Poezii de Florica BATU	8.00
de Nelu MANZATI	15.00	APARIȚIILE MAICII DOMNULUI LA MEDJUGORJE	
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ		de Pr. Dr. Dumitru ICHIM	5.00
de Virgil MATEIAȘ	18.00	BOLNAV DE CANCER LA MEDJUGORJE	2.00
PE MELEAGURI STRĂINE de Filon VERCA	15.00	de Florica Batu-ICHIM	2.00
POEZII DE Nicu Iancu PĂLTINIȘTEANU	10.00	FATIMA, Profeții de tragedie sau speranță pentru	
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00	lume, de Eugenia MUREȘANU	16.00
CETĂȚI SFĂRAMATE, Schițe și nuvele de N.NOVAČ	7.00	POEMS FROM COMMUNIST PRISONS	
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIȘOR	10.00	(limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
ÎNȚRE CIOCAN, SECERĂ ȘI NICOVĂLĂ		THE ANTI-HUMANS	
de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00	(Pitești, tradus în limba engleză) de Dumitru BACU	20.00
DIALOG DE ABIEȚIE de Radu N. CISMĂȘEANU	5.00	JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză)	
AMINTIRI DIN COPILĂRIE DE P.NĂMOLOASA	5.00	de Nicole DIMA	23.00
O VIAȚĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT			
de Nicolae GOLEA	7.00		

La flecare comandă se adaugă costul expediției

"Cine predă 'patriotismul' la Academia de Poliție din România?"

Alexandru SÂNDULESCU

V'ați întrebat vreodată, stimabili cititori, cine se ocupă de educația moral-cetățenească a viitorilor polițiști, studenții Academiei de Poliție dela Băneasa? V'ați întrebat vreodată cine se ocupă de formarea viitorului polițist democrat al României de mâine? Sau cu alte cuvinte, cine mai populează fosta catedră de socialism științific a Școlii dela Băneasa? Poate că v'ați întrebat, poate nu. Eu m'am întrebat și, nu numai atât, am reușit prin intermediul unui fost vecin din România să am și răspunsul.

Țin să-i anunț pe cei care și-au închipuit că la Școala dela Băneasa s'au făcut epurări masive în corpul profesoral, că se înșală. Oricum, cei mai mulți dintre profesori, instructorii bestiiilor cu ochi albaștri, securiști și milițieni (nu-i putem numi încă polițiști), au rămas aceiași și pe aceleași scaune. La început, după Revoluție, au fost ei nițelul speriați, apoi, văzând că nomenclatura P.C.R., aparatul administrativ și cea mai mare parte din cel represiv au rezistat cu succes, profii "băieților", scoși de fratele odiosului în

noaptea de 21 Decembrie 1989 să facă prăpăd în stradă, și-au recăpătat aplombul de odinioară. Și totuși, unele schimbări în atitudinea lor s'au mai produs, de bine, de rău. Par ceva mai îngăduitori cu părerile altora, deși, în creierul lor, deformat iremediabil, clocește răzburări cumplite.

Domnul profesor S. a predat înainte-vreme socialismul științific. Dl. Maior S. a rămas, însă, în istoria școlii prin cu totul altceva. Secvențele pe care ni le-a relatat fostul său elev (fostul său vecin) D.G. depășesc chiar și imaginația scâteietoare și, vail, atât de sumbră, a lui Orwell.

"În timpul orelor sale, atunci când se cita din opera Piticului, domnul profesor se ridica în picioare și ne puneă să aplaudăm sacadat: "Ceaușescu-PCR!", "Ceaușescu și poporul!" etc. Dacă nu procedam așa, eram trădători de țară și bineînțeles lipsiți de conștiință politică. În 25 Decembrie 1989, după ce dictatorul a fost executat, Dl. profesor S. și-a scos operele genialului strateg din bibliotecă, le-a dat foc

în mijlocul curții și a început să se invârtă în mijlocul curții răcînd: "M'a mințit! M'a mințit!" Chipurile, până atunci nu știuse nimic. Acum, Dl. S. recunoaște că toată știința Piticului a fost o gogoriță. Și totuși, o umbră de melancolie îl cuprinde atunci când își amintește de fratele lui N.C., fostul său șef. Crede că dacă mezinul familiei Ceaușescu n'ar fi scos trupe în noaptea de 21/22 Decembrie 1989 să tragă în demonstrații, n'ar fi pățit nimic. Nu-i exclus ca Dl. S. să aibă dreptate. Nici alții, la fel de implicați în catastrofa națională care a fost comunismul românesc, n'au pățit nimic după Revoluție, dimpotrivă, au ajuns deputați, senatori, chiar și președinți. Puterea emanată are memorie slabă.

Dl. profesor simpatizează fățiș cu "România Mare", "Europa" și bineînțeles cu F.D.S.N.-ul. Dacă-l storci, mare și gras cum e, țâșnesc din el citate din Ion Iliescu, C.V. Tudor și Ilie Neașcu, ca dintr'un burete. În cerebelul lui intoxicat de materialismul și șovinismul Piticului, nu s'a produs în

aproape patru ani de zile nici o schimbare. Trecerea dela o dictatură populară la una originală s'a făcut în mintea lui fără convulsii. Doar stăpânul este altul, nu-i așa? Ideologia a rămas aceeași. Ce nevoie avem noi de Europa? Europa să-și vadă de-ale ei, noi de-ale noastre.

Toate acestea ne-ar fi lăsat indiferenți, dacă Dl. S. ar fi un "simplu cetățean", vorba impuscatului. Dar Dl. S. este profesor. Și nu într-o școală de provincie, cu pereți coșcoviți și 3 kg de lemne pe zi pentru încălzit, ci la Academia de Poliție. Actualii studenți ai D-lui S. sunt polițiștii României de mâine (sperăm) democrați. Și mă gândesc că n'ar fi bine ca în creierul viitorilor polițiști să se afle (la fel ca în creierul profesorului lor) ghemotoace din limbarnița securisto-comunistă a actualului președinte, sau din cea a "muntelui de sou" dela "România Mare". Pentru că polițiștii trebuie să aplice legea. Iar legea e una pentru toți. Ca și patriotismul, de altfel, al cărui unici depozitari se cred toți cei din tagma D-lui SALĂGEA!

PROCESUL VA ÎNCEPE DUPĂ DISPARIȚIA MARTORILOR

George DRAGU

A cunoaște adevărul asupra evenimentelor din Decembrie 1989 și a ști unde sunt dolarii lui Ceaușescu, e lucru nesădit.

Marin-Ceausescu, fratele lui Nicolae, care administrea rezervele "Fiului Iubit" s'a "sinucis" la Viena... Gică Popa, care a prezidat procesul lui Ceaușescu s'a "sinucis" la București. Acum i-a venit rândul Colonelului Gheorghe Ardeleanu, numit de Ceaușescu, șef al USLA (Unitate Specială pentru Luptă Antiteroristă). Oficial G.A. (55 ani) ar fi murit de inimă grea, dar publicațiile locale sunt de altă părere. Se bănuiește că a fost puțin otrăvit, deoarece era gata să mărturisescă tot ce știa despre rolul armatei în timpul Revoluției.

Au mai rămas câțiva martori de toate știuturi,

dar procuratura, tot de teamă că va afla adevărul, nu se grăbește să le ceară vreo declarație. Unul e Generalul Iulian Vlad, fostul șef al Securității (care împreună cu G.A. cunoșteau basmul cu teroriști, ziși și "Cocoșii Roșii") și celălalt este Generalul Guse care s'a opus intervenției trupelor sovietice. (Pe care le dorea Președintele Iliescu, N.R.). Ambii sunt la adăpost de a da vreo mărturie pentru că procuratura știe ea ce știe! Ambii sunt bolnavi de un cancer avansat, fapt care poate fi și o coincidență neintenționată.

Când n'o mai fi un martor în viață care să contracizeze cele spuse de cei care au furat Revoluția, atunci se va începe procesul în care se afla adevărul...

ANUNȚ

Agencia de intermediari afaceri G.J.Co. Impex S.R.L. București caută parteneri cu capital, din cadrul exilului românesc pentru investiții deosebit de rentabile în București, precum: deschiderea unui restaurant, cu specific pur tradițional românesc, în centrul Capitalei (kilometrul "0"); edificarea unui imobil cu 5 nivele în Piața Mătache destinat deschiderii de magazine și birouri comerciale; alte afaceri de anvergură în domeniul turismului și alimentației publice. Relații suplimentare se pot obține la telefonul 40.1.675.5161.

A BIG STEP for small business

FEDERAL GOVERNMENT ANNOUNCES IMPROVED SUPPORT FOR SMALL BUSINESS.

Small businesses are a vital part of our economy, accounting for 80% of net job creation in Canada since 1984. To further stimulate growth in this increasingly important business sector, the Federal Government has made significant improvements to the Small Business Loans Act.

- Eligible business size increased to \$5 million in annual revenues.
- Maximum term loan size increased to \$250,000 for the purchase or improvement of land, premises or equipment.
- Financing up to 100% of cost of eligible assets.
- Refinancing of assets purchased up to 180 days previously.
- Limitation on personal guarantees to 25% of loan amount.
- All small businesses are eligible except for farming, rental real estate or purchasing real estate for resale, charitable and religious organizations.

Contact your local bank or other financial institution for full details.

Minister for Science and Minister of State (Small Businesses and Tourism)

Ministre des Sciences et Ministre d'Etat (Petites entreprises et Tourisme)

Canada

NUMELE COMPLET AL PREȘEDINTELUI ILIESCU

Aflăm din cartea "Moștenirea Kremlinului" a lui Ion Mihai Pacepa că numele întreg al Președintelui român actual este Ion-Ilici Iliescu. Părintele său, un fanatic cominternist, l-a botezat și Ilici, nu numai Ion, cum au dorit nașii, ca în modul acesta deosebit de concret și peren să-și exprime stima, prețuirea, admirația și dragostea fără margini față de întemeietorul Internaționalei Comuniste (Comintern) și cel mai mare taylor al acestui veac, Vladimir Ilici Lenin.

În fond, Domnul Iliescu

nu are nici o vină că se numește, prin botez, Ion-Ilici, dar se face cât se poate de vinovat față de numeroșii săi alegători, că-și ascunde un prenume. Faptul că se prezintă cu o identitate falsă constituie, desigur, o gravă dezinformare.

Tot Pacepa scrie că "Ion Ilici Iliescu", expertul în propagandă și dezinformare, fusese școlit la Moscova". Așadar, specialitatea Președintelui nostru este DEZINFORMAREA. Cât despre specializarea dela Moscova, Domnul Iliescu nici nu vrea să audă.

O ȘTIRE SENZAȚIONALĂ

Începând din 14 Mai 1993 citim înmărmuriți în cotidianul de mare tiraj "România Liberă" că celebrul violator și omorător de femei a fost condamnat și executat pe nedrept. Adevăratul ucigaș de femei din 1972 se crede că ar fi fost "prințul moștenitor" al clanului ceaușist, Nicu Ceaușescu. Acum se dau în vileag toate probele diabolice ticluite de iscusita Securitate, care a ținut morțiș să facă din bietul Ion Râmaru un țap ispășitor pentru "vina" de a fi avut o fizionomie oarecum asemănătoare cu cea a fiului favorit al bălbăitului cu gura strâmbă. Ca adevărul să fie cât mai adânc îngropat, s'au exercitat amenințări dintre cele mai terifiante asupra

tuturor martorilor, mergându-se până la "accidentarea mortală" a tatălui studentului Ion Râmaru, care nu voia să accepte falsa versiune oficială.

Acum, martorii timorați și siliți să tacă vreme îndelungată au început să vorbească, dezvelind adevărul cu privire la această înșenare teribilă. Aceasta datorită, în primul rând, cercetărilor pe care le întreprinde curajosul frate al lui Ion Râmaru.

Tot din "România liberă" (numărul din 26 Mai) aflăm că asasinul Nicu Ceaușescu arată excelent din punct de vedere fizic, de când a ieșit din închisoare.

M. Stere DERDENA

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

COMISIA PARLAMENTARĂ LA EXAMEN

În sfârșit o veste bună: Parlamentul Român a făcut cunoștință cu "Democrația". S'au uitat chiorăș, dar și-au dat mâna, și-au pus ochelarii pe nas și și-au ciulit urechile ca să vadă și să audă ce scrie și murmurează poporul!

Poate ca "animalele" D-lui Iliescu rămăneau în cușcă dacă ziarele din țară, scrutate peste hotar, n'ar fi provocat un cutremur 8 pe scara Richter, când au citit învinuirile aduse, pe baza de documente, de Generalul Gheorghe Florică. Fostul șef al Gărzii Financiare identifică pe Florică, în Guvern, în Parlament, în Securitate și în limbajul care sug țara și-a pus capetele înfipite în Palatul Cotrocenilor, în Guvern, în Parlament, în Securitate și în toate instituțiile. Acuzele aduse au atras atenția celor mai toate instituțiile. Acuzele aduse au atras atenția celor mai toate instituțiile. Acuzele aduse au atras atenția celor mai toate instituțiile.

DL. Adrian Vilău, Președintele Comisiei Parlamentare, compusă din toate partidele, a promis că va începe o anchetă și că va da în scurt timp un raport. Sperăm că ancheta și D-lui Vilău nu se vor asemăna cu promisiunile Procuraturii, care de aproape patru ani întrebunțează ca pernă pe scaun dosarele securiștilor, ale minerilor și ale terorștilor care au ucis tineretul. Acuzatorul recunoaște greutățile ce le va întâmpina Comisia Parlamentară: "Unii (din cei acuzați, N.R.) care sunt membri cu vechime în guvern și cei din jurul președintelui au încercat să oprească anchetările ce se refereau la cazuri de "corupție și neplătă a taxelor". Iar D-lui Iliescu pentru că să nu se impiedice în strungăreață, a cerut Parlamentului să inițieze o lege care să combată corupția. O lege care schiopătează aplicarea legilor actuale. De legi avem podul plin, dar e criză de oameni care să aplice legea".

"Adevărul" și "Evenimentul zilei" sunt ziarele care se plasează în fruntea celor ce duc lupta contra corupției. DL. Adrian Dascălu afirmă că nu poate vorbi acum de un cutremur politic, dar dacă acuzele sunt adevărate multe capete vor cădea, iar D-lui A. Vilău adaugă: "Dacă acuzele sunt adevărate atunci vorbim de o responsabilitate politică extrem de serioasă cu implicații în scena politică românească".

Ancheta "corupților și a abuzului de putere" nu-i decată un examen de "Democrație" dat de Comisia Parlamentară în fața opiniei publice mondiale.

Va trece comisia examenul?

ÎNCĂ 10 CADAVRE

La cimitirul particular al fostei secții de interogare a Securității dela Căciulești-Peleș s'au mai găsit alte 10 cadavre. (În total 300). Până acum tăragăneală. Nu s'a putut stabili exact data când dușmanii fericii comunismului s'au sinucis din remușcare. Unii au fost împușcați de aproape, cu gloanțe de calibru 7,63, iar alții, după poziția schelelor, arată că au fost schingiuiți și aruncați în groapă.

Pentru stabilirea exactă a datei (ce se tot discută), s'a apelat la laboratoarele de specialitate din străinătate. O altă amănare ce ne dă totuși speranță. Un raport va trebui înaintat până la finele lunii August.

VERDEȚ NU MINTE

Cu ocazia constituirii Uniunii Tineretului Socialist, a declarat: "Speranțele tuturor Românilor s'au năruit odată cu înlăturarea dictaturii și a totalitarismului".

DL. Verdeț mărturisește că a fost și-a rămas comunist, DL. Iliescu care a fost comunist și a rămas comunist, spune că-i democrat.

ECONOMIA-I PLINĂ DE NEVOI ȘI SPERANȚE

Capitalul străin investit până în luna Iunie se ridică la \$656 milioane, dar pentru a completa reconstruirea economică e nevoie de o investiție de \$1,4 miliarde până la 31 Decembrie 1993.

Sunt câteva semne bune în comparație cu primele luni ale anului 1992, inflația lunară a scăzut dela 11,6 la 9,7, iar numărul șomerilor s'a redus cu 11.000 în Aprilie. În primele patru luni din 1993, s'au creat 130.000 de noi locuri de muncă, iar producția din Aprilie 1993 a fost egalată cu cea din Aprilie 1992. 30 de mari întreprinderi falimentare care nu și-au plătit datoriile (circa \$2,2 miliarde) vor trece de sub controlul băncilor și vor fi restructurate sub supravegherea statului.

După restructurarea celor 30 de întreprinderi (în decursul unui an) vor fi reorganizate alte 100 de întreprinderi falimentare.

ȚIGANII ÎȘI CER DREPTURILE

Reprezentanții celor opt milioane de Țigani, împrăștiați prin Europa, s'au întâlnit la Snagov pentru a protesta contra persecuțiilor. Uciși, bătuți, alungați din casele lor, zeci de mii de Țigani au fost siliți să emigreze, dar nimeni nu i-a primit cu brațele deschise. Țigani cer acum un ajutor internațional, iar guvernul dela București este primul din Europa care recunoaște existența lor ca minoritate. Romii au emigrat acum 1000 de ani din India, azi nu mai au o limbă comună și la congres a fost nevoie de traducători.

UN BĂTRÂN, O BINEFACERE

Bătrânii și-au reluat rolul important de altă dată. Acum avem aceleași cozi interminabile în fața magazinelor, iar bunicul sau bunica sunt singurele persoane care au timp să aștepte, ore întregi, la coadă ca să aducă o felie de brânză.

NU NE-AM SCHIMBAT

Dintre fostele țări satelite, doar România și-a păstrat aproape intactă politica, iar securiștii au ajuns oameni mari. Unul e actualul ministru de Interne, fost colonel de Securitate, alți opt au fost informatori ai Securității, iar privatizarea a fost dată pe mâna altor informatori și agenți ai Securității, declară Ion Mihai Pacepa într'un interviu acordat ziarului "Lumea Liberă".

O BANCĂ INTERNAȚIONALĂ

Cercurile financiare plănuiesc înființarea unei bănci care să servească țările din Balcani și cele din jurul Mării Negre (BSESO). Bulgaria ar fi țara favorită: are o lege avantajoasă pentru investiții și o situație financiară stabilă. Salonic, Istanbul și București sunt pe lista de a fi considerate ca viitor centru financiar. Scopul băncii e de a încheia o cooperare economică între cele 11 țări care formează BSESO.

Numărul șomerilor pe luna Martie 1.045.531.

Se va lua în discuție legea care va permite străinilor să aibă proprietăți în România.

DL. Napoleon Pop este șeful noului departament de Integrare a României în sânul țărilor europene!

Deputatul Vasile Văcaru (FDSN) l-a acuzat pe deputatul Nicolae Mischie (FDSN) că i-a furat din birou 400.000 de lei. Poliția l-a găsit vinovat, așa că deputatul Mischie își va urma cariera...

Pentru o mai bună rezonanță, DL. Petre Roman și-a rebotezat FSN-ul în "Partidul Democrat Român" (P.D.R.). Membrii se vor numi... pederiști.

Autorul volumului "Orizonturi Roșii", Colonelul Ion Mihai Pacepa, va scoate un nou volum "Moștenirea Kremlinului".

Profesorul universitar Ion I. Inuleț din Canada și fiul președintelui Statului Țării din Basarabia în 1918 a fost numit Membru al Academiei Române.

Dela Comisia Națională de Statistică: o familie cheltuiește 56% din salariu, pentru hrană.

Furt premieră: trei muncitori din portul T.F. Mangalia au fost trimiși în judecată pentru sustragerea șinelor de cale ferată. Ei au socotit că 34 metri de șină le aducea un profit de 134.000 de lei.

În București s'a instalat a doua centrală telefonică digitală care permite altor 14.000 de abonați să intre în circuitul internațional.

Numărul Țiganilor se apropie de un milion. 35% din copiii lor nu merg la școală, iar 15% vitează școala când au timp și voie.

Ministerul Finanțelor anunță: la sfârșitul anului rata inflației va fi de 100%.

La Policlinica de diabetologie din București lipsește doar insulina, iar autoritățile nu știu când vor primi medicamentele necesare.

DL. Gheorghe Antoniadă a fost numit Șeful Casei Regale a României.

Dolarii falși continuă să invadeze piața.

Din cauza apei ce conține concentrații neadmise de pesticide organoclorurate se așteaptă o epidemie de hepatită. O singură picătură de ulei de motor aruncată în Dâmbovița deteriorează 100 de litri de apă.

Din motive financiare, Ministerul Sănătății va pensiona 1857 de persoane. În majoritate, medici de dispensare, specialiști și doctori primari.

Ungaria a introdus la vamă un control sever al autoturismelor. Trebuie să ai cauciucuri la fel, becurile și culoarea farurilor la fel, centura de siguranță, apărătoare de noroi la roți etc.

Ce-aduce ziua, n'aduc cinci luni. Bursa de mărfuri a tranzacționat într'o singură zi o valoare de 1.540 miliarde lei mai mare decât toate cele efectuate de când a fost înființată. Este vorba de 6 avioane de tip Antonov 24, construite de TAROM și vândute unei societăți române-ruse.

Animalele, păsările vii și laptele de vacă au rămas încă subvenționate. Pentru un litru de lapte, statul acordă o subvenție de 30 de lei.

Muncitorii dela Întreprinderea de Autocamioane Roman S.A. Brașov au refuzat să lucreze Sâmbăta și Duminică, deși li se oferise o plată mai mare.

România are cel puțin șapte companii dedicate turismului.

Pentru \$200 poți petrece un weekend în castelul lui Dracula.

Numărul întreprinderilor particulare cu capital străin a crescut în fiecare an. În prezent, numărul lor trece de 25.000.

În comparație cu alte țări, România are un procentaj scăzut de bolnavi de SIDA. 94% din bolnavi sunt copii din orfelinate. Acesta este un caz unic și se datorește neglijenței.

Federația Română de Fotbal a dat afară pe antrenorul Cornel Dinu pe motiv că a pierdut multe meciuri și a scăzut șansele de a participa în meciul semifinal.

CU TOȚII ÎN PAGUBĂ

Din cauza embargoului impus Iugoslaviei, țările danubiene au pierdut \$13 miliarde, dintre care România, \$7 miliarde, în timp ce Belgradul numai \$4 miliarde. Portul Giurgiu, care servea în medie 8 vapoare pe zi, acum e plin cu vase ancorate, fabricile sunt închise pentru că nu primesc materii prime și lucrătorii din port stau cu brațele încrucișate. La Ruscuc, aceeași situație.

EXACT CE NE LIPSEA

Statele Unite au oferit României și Bulgariei câte trei vase, neînarmate, ca să întorzească embargoul impus Iugoslaviei. Bulgaria întrebuințează una din nave pentru amuzamentul schiorilor pe apă, iar România a mutat o navă pe lacul Snagov ca să plimbe turiștii.

DUNĂREA SUB CONTROL

După ce Sârbii au ocupat cam tot ce-au vrut, s'au luat măsuri serioase pentru impunerea sancțiunilor: cinci nave de patrulă (două cu echipaj german, două cu echipaj italian și una cu Spaniolii), vor inspecta la Galați vapoarele de mărfuri.

Uniunea Europei de Vest, compusă din 11 țări, va contribui cu 300 de vameși și polițiști pentru întărirea blocaei.

"AURUL NEGRU"

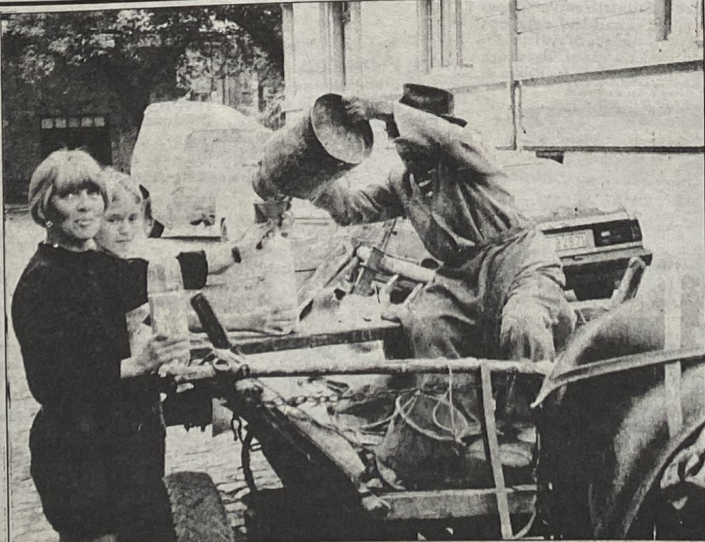
Producția de petrol a crescut și se speră că va atinge cifra de 7 milioane tone anual. Cum rezervele interne sunt pe terminate, se intensifică extracția de petrol din Marea Neagră care contribuie cu 12-13% la întreaga producție.

TIMPURI CRITICE

Țările foste comuniste se plâng că Vestul nu le ajută. La conferința dela Luxemburg, s'a hotărât suprimarea unor taxe vamale și de asemenea, li s'a reamintit că și Europa de Vest trece printr'o criză economică. Totuși li s'a promis, cu condiții, acceptarea lor în "Comunitatea Europeană".

UN SPITAL ROMÂNESC ÎN SOMALIA

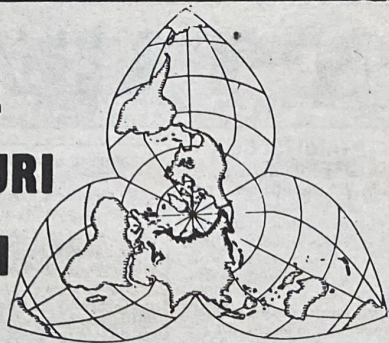
230 de doctori civili și militari, având în dotare echipament necesar pentru un spital de câmp de 100 de paturi, au plecat din portul Constanța către Somalia, ca ajutor trimis de România în cadrul organizației UNOSOM (ONO în Somalia). În grupul trupelor internaționale care mențin pacea în Somalia nu se găsește nici un soldat român.

Laptele a revenit în București în căruțele țăranilor

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

ABANDONAREA TREPTATĂ A BOSNIEI

Președintele Izetbegović

Felul cum se desfășoară evenimentele din fosta Iugoslavie, ca și reacția majorității puterilor occidentale, arată că Bosnia este treptat abandonată și probabil va înceta să apară pe harta Europei ca un stat independent în viitorii ani.

Pe teren, au continuat bombardamentele și atacurile asupra orașelor și satelor complet încercuite ale musulmanilor bosniaci. Croații, care și-au părăsit fostii aliați, caută și ei să-și extindă cât mai mult zonele ce consideră că trebuie să le aparțină. Noua poziție croată, pare să adevărească zvonul lansat încă de doi ani în urmă, că Președintele Serbiei Milosević și Președintele Croației, Tudjman, ar fi semnat un acord secret de împărțire a Bosniei-Herțegovinei.

După ce Lordul Owen a anunțat că planul Vance-Owen (pe care s'a mizat de luni de zile) este nerealizabil, el și noul sponsor, Suedezul Stenbäck, au îndemnat pe Bosniaci să accepte un plan de împărțire a Bosniei, plan propus de Milosević și Tudjman. Planul propune crearea a trei state separate, sârb, croat și musulman, într-o confederație. Sârbii ar urma să dețină 50% din teritoriul, Croații 30%, iar Musulmanii doar 20%, cea mai mare parte în centrul Bosniei și o mică enclavă în Nord-Vest, în zona orașului Bihać. Croații au anunțat că vor accepta un coridor de trecere până la M. Adriatică.

Planul a fost respins de Președintele Bosniei, Izetbegović ca inacceptabil, deoarece recunoaște dezmembrarea prin forță a republicii și contravine rezoluțiilor Consiliului de Securitate.

Administrația Clinton a avut din nou o penibilă schimbare de poziție, anunțând că ar putea să accepte o astfel de împărțire, dacă cele trei părți ajung la o înțelegere.

De reamintit că președintele declarase până atunci că nu va recunoaște niciodată modificarea frontierelor cu forță, iar în campania electorală l-a acuzat pe George Bush de pasivitate în problema Bosniei și a cerut ca SUA să impulsioneze Consiliul de Securitate să autorizeze lovituri aeriene.

Administrația americană, după ce prin Secretarul de Stat, Christopher, nu a reușit să convingă țările Comuni-

tații Europene să accepte nici atacuri aeriene limitate, nici ridicarea embargoului de arme pentru Bosnia ca să permită acestuia să se apere, s'a retras într-o condamnată expectativă.

SUA nu a mai avut ca altă dată rolul de lider, iar Christopher, ca și șeful său, a făcut declarații în care adopta de fiecare dată altă poziție. De altfel Secretarul de Stat american a avut mai mult sarcina de curier între țările vestice și administrația americană. În problema Bosniei el a jucat rolul pasiv al unui cioclu diplomatic.

tele Izetbergovici a refuzat să se ducă la Geneva să discute cu partea croată și sârbă planul Milosević-Tudjman de împărțire a Bosniei, șapte din membrii au fost de acord să se prezinte pentru discuția acestui plan.

Statele Unite și puterile europene au arătat până în prezent că nu sunt în stare să asigure mult trâmbițata ordine mondială, acolo unde li se opune o forță bine organizată și ele nu au interese majore. Neutralizarea bandelor desculse din Somalia sau bombardarea Irakului sunt încercări de a abate atenția publică

Planul Milosević-Tudjman, de împărțire a Bosniei

La întrunirea liderilor Comunității Europene s'a văzut la majoritatea membrilor o poziție precaută, ei fiind pur și simplu iritați de poziția cancelarului Kohl care a declarat că singura soluție corectă este să se dea posibilitatea Musulmanilor bosniaci să se apere singuri. El a spus că prin faptul că Germania are 350.000 de refugiați și 800.000 de emigranți din fosta Iugoslavie, ea se simte oarecum identificată cu conflictul. I s'a mai reproșat cancelarului că Germania a fost aceea care a recomandat comunității să recunoască noua republică, ceea ce a dus la actualul conflict. Franța și M. Britanie au fost categoric împotriva unor măsuri energice, ambele temându-se pentru trupele lor din forțele ONU. De reamintit că în contrast cu atitudinea lui Major, fostul Prim-ministru Margaret Thatcher a acuzat încă de anul trecut de lășitate pe liderii vest-europeni, pentru lipsa lor de decizie în curmarea masacrelor din Bosnia. Aceleași divergențe de păreri s'au semnalat și la nivel NATO.

În disperare de cauză s'a produs o separare de opinii în președinția colectivă a Bosniei. După ce Președin-

dela probleme importante care însă nu pot fi rezolvate ușor.

În Consiliul de Securitate, la propunerea de ridicare a embargoului de arme pentru Bosnia, numai SUA și cinci state nealinate au votat pentru. Neîntrunind cele opt voturi necesare (din 15), mișcarea a căzut, deoarece M. Britanie, Franța, Rusia și China s'au abținut.

Președintele Milosević

UN NOU ATAC AERIAN ASUPRA IRAKULUI

Statele Unite au lansat un atac aerian prin surprindere, cu rachete, asupra Bagdadului, având ca scop distrugerea Cartierului General al Serviciului Secret de Informații irakian.

Atacul a avut loc pe data de 27 Iunie, Duminică noaptea, când 23 de rachete Tomahawk lansate de pe distrugătorul Peterson (M. Rosie) și cruciătorul Chancellorsville au ajuns la ora 2

descoperirile kuweitiene. Au fost prezentate o serie de fotografii de bombe și dispozitive de declanșare electronică. Președintele Clinton a considerat că o încercare de atentat asupra unui președinte american, este o încercare de atac direct asupra SUA și a dat ordin de contra-atac conform articolului 51 al Cartei.

Ambasadorul Irakului a respins acuzațiile declarând

declarat după atac, că CIA nu a putut dovedi concludent, până în prezent, că Saddam Hussein sau șeful Serviciilor de Informații ale Irakului ar fi ordonat o acțiune de atentat asupra lui Bush.

La trei zile dela bombardament, în zona de zbor interzis din Sudul Irakului a fost atacată cu rachete o baterie antiaeriană irakiană care își îndreptase radarul spre un avion american de patrulare.

Clădire a Serviciului de Informații irakian

noaptea deasupra Bagdadului, după două ore de zbor. Racheta Tomahawk (care costă 1,1 milioane dolari) are șapte metri lungime, o viteză de 800km/h și are o rază de acțiune de 1.100 km.

S'a comunicat că 16 rachete și-au atins ținta, patru au lovit clădiri marginase ale complexului, iar trei au explodat într-un cartier rezidențial, omorând șase civili și rănind alți zece.

La o ședință specială a Consiliului de Securitate, delegația americană a invocat articolul 51 al Cartei ONU care dă dreptul la autapărare în cazul unui atac asupra unui membru ONU.

După cum se știe, serviciile de informații kuweitiene au anunțat cu două luni în urmă că au descoperit pe data de 14 Aprilie pregătiri pentru o încercare de asasinare a fostului președinte american George Bush, care se găsea atunci într-o vizită în Kuwait. Erau implicați 11 irakieni și 3 Kuweitieni.

Delegația americană a declarat că serviciile de informații ale SUA au verificat și au găsit că fiind autentice

că totul a fost o inscenare făcută de către Kuwait.

Trebuie remarcat că la început Americanii și-au exprimat scepticismul asupra aserțiunilor kuweitiene, considerând că a fost o acțiune de evidente planificate de către Kuwait, pentru a pune astfel SUA în situația de a ataca Irakul. Au fost dubii și asupra felului cum s'au obținut declarațiile de vinovăție a celor suspecți.

Liderii guvernelor occidentale au aprobat acțiunea americană cu excepția unor personalități din opoziție.

Țările arabe, în afară de Kuwait, au avut în general o atitudine critică față de noul atac aerian asupra Irakului, remarcându-se în același timp lipsa de fermitate pentru împiedicarea genocidului din Bosnia. La Bagdad au avut loc mari demonstrații anti-americane.

Unii critici consideră că Președintele Clinton a vrut să-și îmbunătățească imaginea subrezită în urma atitudinii șovăitoare în politica externă și cea oscilantă în problemele domestice.

Un oficial american a

Americanii au căutat să pedepsească Irakul pentru acte de terorism dar neglijează Iranul care subvenționează

onează toate mișcările teroriste ale fundamentalistilor musulmani din o serie de state arabe, culminând cu acțiunile din Egipt și cu un început chiar în SUA.

COMUNITATEA EUROPEANĂ PRIMEȘTE NOI MEMBRI

CE a invitat șase țări din fostul bloc comunist ca să devină membre ale acestui grup regional economic. Astfel Polonia, Ungaria, Cehia, Slovacia, România și Bulgaria au posibilitatea să adere la CE înainte de anul 2000, dacă condițiile lor economice și politice vor permite acest lucru.

Intrarea este condiționată de o democrație stabilă cu respectarea drepturilor omului și a minorităților conlocuitoare. Totodată, se cere o economie de piață liberă cu produse competitive pe piețele vestice.

Austria, Suedia, Finlanda și Norvegia se vor alătura comunității până la 1 Ianuarie 1995. Dacă cele șase țări fost-comuniste vor îndeplini condițiile de primire, în Europa se va crea o adevărată uniune, care se va întinde dela Cercul Arctic până la Marea Neagră.

C'E a fost de acord să facă

noi concesii comerciale în ceea ce privește reducerea cotelor și taxelor pentru produsele de bază care vin

din cele șase țări est-europene. Se duc negocieri și pentru condițiile de participare ale Rusiei.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

INTOARCERE SPRE DREAPTA

— Lucian G. COSTI —

Scena politică franceză a fost dominată, în toată perioada de mari transformări ce marchează deceniul al secolului, de guvernarea socialistă. Apariția politică a însuși Președintelui Mitterrand la partidul socialist este încă o probă că opțiunea electoralului francez s'a îndreptat preponderent spre stânga, în contrast cu evoluția generală a stângii pe continentul european. Prăbușirea partidului comunist din URSS și faptul de evenimente declanșate de răsturnarea bolșevismului rus au constituit o veritabilă surpriză pentru Francezi, care au reacționat tardiv, abia în primăvara lui 1993, când alegele legislative au maturat practic pe socialistii de conducere Franței. Există desigur numeroase explicații asupra cauzelor acestei lungi domnii socialiste în Franța. În primul rând, stânga a apărut, în accepțiunea sa modernă, odată cu Revoluția Franceză, al cărei bicentener fusese sărbătorit în vara lui 1989, în timpul guvernării socialiste, desemnându-se în felul acesta o lungă continuitate a prevalenței aceleiași mentalități politice pe parcursul celor două secole. Franța acceptă dreapta nu neapărat ca o alternativă care să reflecte o preferință ideologică, ci mai degrabă ca o pedepsire a exceselor sau corupției de care dădeau dovadă guvernanții de stânga. Doar timpul ne va spune dacă zdrobitoarea înfrângere a socialistilor francezi din acest an oglindește o schimbare de fond în preferința politică a Francezilor, sau este vorba de o îndepărtare dela putere a reprezentanților unui partid care excellează în scandaluri de proporții și corupție generalizată, în sensul punitiv amintit mai sus.

Preponderența stângii franceze în viața politică a țării a fost pregătită de filosofii raionaliști și materialisti ai secolului al XVIII-lea și îmbrățișată cu fervoare de o mare parte a elitei intelectuale franceze pe tot parcursul a două secole; s'a cristalizat astfel o doctrină politică ce a influențat profund întreaga evoluție a gândirii social-politice europene. Dacă pe plan social-economic, stânga a profasat ideea egalității de avere și a redistribuirii bogăției înspre cei defavorizați, pe plan ideologic

ea a dus o luptă acerbă contra religiei creștine, introducând noțiunea de stat neutru, practic ateu, care cel mult tolerează practicarea religiei. Stânga a reușit astfel să modifice radical alcătuirea de principii a statului european tradițional de tip creștin, așa cum fusese stabilit încă din secolul IV, de Constantin cel Mare. Din această perspectivă, opțiunea politică de dreapta însemna în primul rând o reechilibrare a valorilor tradiționale aflate în permanentă defensivă și regres.

Ideile profasate de stânga franceză au ajuns să reprezinte etalonul modern al conceptului de stat, opus celui de tip tradițional. Imbrățișând noțiunea de libertate umană într'un spirit ateist, ideologia stângii a impus conceptul libertății individuale până la absurd: se proclama libertatea totală a persoanei umane, mergându-se până la dreptul femeii de a ucide pruncu nenăscut. Avortul a devenit, mai întâi în Franța, nu o crimă, ci un drept. Plata n'a întârziat să apară din cea mai numeroasă națiune europeană, Franța a devenit o națiune de rangul doi, depășită numeric și de Anglia (care era de cinci ori mai puțin populată decât Franța în ultimii ani ai monarhiei franceze, la finele secolului XVIII), și de Germania, mai apoi de Rusia. Lupta pentru supremație politică în Europa avea să fie din ce în ce mai dură pentru Franța. Consecințele dezastruoase pe plan istoric ale ideologiilor antitraditionale de stânga sunt greu de măsurat; cert este că cea mai importantă țară latină, de care soarta noastră este strâns legată, a pierdut singura cursă pentru supremație în Europa, înainte de a fi învinsă pe câmpurile de luptă de către puterile rivale.

Dacă Franța a pierdut rolul de putere politică de prim rang, influența majoră exercitată de ideile politice născute acolo nu poate fi neglijată; revirimentul dreptei franceze poate fi acompaniat de o modificare a gândirii politice a intelectualității franceze. Aceasta ar însemna un recul important al stângii în tot Vestul Europei, la unison cu cele ce se petrec în Est unde respingerea ideologiei de stânga este unanimă. Gestul disperat al Primului mi-

nistru socialist Beregovoi este așadar în concordanță cu starea de spirit generală a stângii franceze. Ceea ce este mai greu de explicat este acceptarea de către Biserica Catolică a oficioze serviciile funerare în catedrala din Nevers unei personalități ce a ales să se sinucidă, știută fiind poziția oficială a Bisericii. Este foarte probabil că și catolicii încearcă să se adapteze timpurilor spre a fi placul stăpânirii lumesti, care pune Biserica Catolică pe plan de egalitate cu animismul african, spre exemplu. Privită din perspectiva istoriei, formula modernă pe care au născocit-o Francezii este o negare a propriei istorii, în care s'au scris pagini glorioase pentru apărarea creștinătății contra invaziilor islamice a Maurilor, mai apoi pentru salvarea catolicismului și păstrarea sa ca religie oficială a statului francez. Este prematur să afirmăm că victoria dreptei franceze, reunită în coaliția numită Uniunea pentru Franța, înseamnă o vindecare a răului ce a cuprins societatea franceză, dar e un început promițător.

Răsturnarea dela putere a socialistilor vine să complice eforturile grupurilor internaționaliste de a construi suprasatul european, care e un fel de lume a marii finanțe, fără nici un punct de referință cu neamurile europene. Speranțele de progres în direcția Maastricht se bazează însă pe prezența a numeroși adepți ai internaționalismului în rândul politicianilor de dreapta, ceea ce face ca spectrul politic să nu fie net diferențiat, tonurile de gri fiind suficiente spre a nu permite delimitarea tranșantă a liniei politice.

Dacă ceea ce s'a petrecut în Danemarca nu este o lecție pentru cei care mai au iluzii despre "democrația" ce se prepară Europei occidentale, atunci vraja exercitată de prosperitatea materială a Vestului poate fi luată drept etalon moral-politic. Este eroarea fundamentală a oamenilor din Răsărit, abia scăpați din coșmar, care pun semnul egalității între abundența materială din Vest și ideile politice dominante acolo în acest fine de mileniu. Realitatea este cu totul alta: progresul material este dublat de un declin notabil al ideilor politice. Cum se poate

explica oare încăpățânarea cu care s'a nesocotit votul negativ al Danezilor privitor la Tratatul dela Maastricht, aducându-se din nou tot poporul la urne, spre a fi salvate aparențele democratice (după un scenariu binecunoscut nou și de sumbră tradiție) ca să se obțină acea aderare la un stat supranational, care înseamnă dispariția suveranității Danemarcei, Sinistra farsă a democrației începe să-și dea arama pe față; vai celor care se îndreaptă cu bună știință spre un asemenea liman.

Dacă națiunile importante ale Europei de Vest au căzut deja în cursă, mirajul noului internaționalism poleit cu gijă de presă și televiziune poate să fie molipsitor și pentru depozitații Europei de Răsărit. N'a fost oare comunismul cel mai reușit laborator pentru crearea omului de tip nou, fără Dumnezeu și indiferent față de neamul din care face parte? Chiar dacă reacția de echilibrare a avut în fine loc, nu e mai puțin adevărat că experimentul malefic și-a atins de cele mai multe ori scopul, omul din lagărul comunist devenind un robot insensibil, preocupat de lipsa hranei, cazat în celule de bloc, depozitat de tradiția neamului său și menervat fără greutate de statul anticreștin. Calea deschisă Vestului a fost mai nuanțată și lipsită de brutalitate. Acolo omul a căzut pradă numeroaselor tentații oferite cu generozitate de societatea de consum: i s'a creat iluzia că progresul tehnologic va aduce un paradis material, terestru și ușor accesibil. Ce rost mai are să fie urmată dificila cale a mântuirii personale propagată de Biserica, care și așa nu promite nimic de pământ, ci doar undeva în niște ipotetice Ceruri pe care simțurile umane le ignoră? De aici până la marasmul ideilor politice și confuzia în care se complăce omul Vestului nu mai e decât un pas. Ceea ce e demn de subliniat e faptul esențial că la baza ambelor căi, cea brutală, din Est, sau cea blândă, amăgitoare din Vest, stă aceeași doctrină a stângii, ce-și are originea în Franța, odată cu seismul anticreștin declanșat în 1789. Revizuirea trebuie așadar să o facă chiar cei care au întors spatele tradiției și au instaurat Cultul păgân al Rațiunii.

EFEMERIDE

De peste cinci decenii, România trăiește sub zodia blestemelor pentru păcatele omuciderilor de stat nepedepsite, a desfrânării conducătorilor ridicată la rangul de virtute, a corupției îmbrăcată în hainele cinstei, a trădărilor numite patriotism, a ierarhilor ipocriți, a haosului organizat.

Se răsucesc sub țărână ostașii făuritori ai României Mari când peste moaștele lor calcă cizmele moscovite, iar vânzătorii de țară au ajuns să hotărească destinele unei patrii pentru care nu au nici un pic de sentiment, alături de indivizii care nu au nici un strop de sânge românesc în vinele lor.

Ca și Carol al II-lea, Iliescu ar vinde întreaga țară pentru a-și păstra scaunul. Datorită lipsei de conducători, Românii au fost vânduți ca vitele la abator mai întâi de către gansterii dela Moscova și Berlin, mai târziu de către cei trei geambași ai secolului la talmacurile dela Teheran și Yalta, au fost de curând târguiți și la Malta și nu au fost uitați nici la Vancouver, în anul de grație 1993, când ciolovecul din Moscova a cerut mai marele dela Casa Albă desființarea Organizației Națiunilor Captive, asociație scoasă cu forcepsul în idilica moșire a Președintelui Eisenhower.

Faptul că marile puteri dau cu tifla tratatelor și declarațiilor internaționale de drepturi ale țărilor și indivizilor după cum le dictează interesul lor, nu poate justifica acceptarea lor de către cei lezați, așa cum nu se poate justifica înjugarea pe motivul că la vecini este mai rău.

Lecțiile de dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial nu trebuiesc uitate. Să ne amintim doar de Liga Națiunilor, Înțelegerea Balcanică și Mica Înțelegere din care făceau parte România, Iugoslavia și Cehoslovacia. Pact încheiat, parafat și șnuruit de insistența lui Titulescu ca a împiedica expansiunea Germaniei (nu și a Uniunii Sovietice). Celebra Mică Înțelegere a plesnit ca un balon de săpun când Germanii au anexat regiunea Sudeților din Cehoslovacia, iar când din această țară, mai târziu, nu mai rămăsese decât un Protectorat al Boemiei și Moraviei, din Mica Înțelegere nu rămăsese decât dureroasa amintire a multi-milioanelor cheltuite cu mâna de nabab Titulescu, din sudoarea stoarsă a țăranilor care din cauza crimelor mondiale nu-și puteau plăti nici datorile pentru pământul care le-a fost dat. România a plătit prea scump ridicola aventură a lui N. Titulescu de a face o politică "europeană".

După drama Cehoslovaciei, n'a întârziat atacul nici împotriva României, a cărei politică era a unei bărci fără lăptei și cârmă prinsă de furtună în largul mării.

În acele vremuri, în locul unei politici naționale de salvare a țării amenințată la toate hotarele ei, Carol al II-lea, după ce desființează partidele politice, își face propriul său partid, secundat de nefasta figură a Chiorului în fruntea tuturor departamentelor cheie, fără a ține seamă de furtuna ce se ridică la frontiere.

Oponându-ne Rușilor în 1940, la cererea lor de cedare a Basarabiei și Bucovinei de Nord, chiar dacă am fi fost învinși, nu am fi avut o soartă mai rea decât aceea de după dezastruoasa capitulare necondiționată dela 23 August 1944, dar s'ar fi scris o pagină de bravură în istorie. Mult citatul exemplu al Finlandei este o întărire a acestei credințe.

După 53 de ani situația din România este mai rea decât atunci.

Fără nici un ultimatum din partea Rușilor, Iliescu s'a dus și a semnat la Moscova, alături de Gorbaciov, cedarea Basarabiei, a Bucovinei de Nord, a Ținutului Herța și a Insulei Șerpilor și numai norocul Românilor ca să intervină pucul din Rusia, a făcut ca acest act de trădare națională să nu fie adus spre ratificare în fața unui parlament lipsit de orice spirit național. Ce se întâmplă însă în România dela Răsărit de Prut, care își zice Republica Moldova, este încă tot mai îngrijorător.

Politica antinațională dusă de comuniștii din România (vechi sau noi) este aceea de a se lepăda de toți Românii care nu sunt cuprinși în teritoriul administrat cândva de PCR, iar acum FDSN. Românii din afara actualelor hotare ale țării sunt considerați ca etnii aparte: Moldveni, Aromâni, Timocenii, Bănățeni etc. cu intenția vădită de a ajunge ceea ce vor dușmanii Românilor, a fi considerați etnii de limbă latină dar nu Români, ruși din trupul și sufletul României de invaziile barbare.

Nerozia aceasta a prins și la unii semidocti, încât un imbecil, ajuns prin politică și cadru universitar la Belgrad, pretins filolog român, afirma într'o conferință la universitatea de acolo că a "considera vorbirea aromână a fi un dialect al limbii române, ar echivala cu a spune că limba sârbă este un dialect al limbii ruse"...

Dacă din lașitate sau interes Iliescu nu intervine în conflictele din Basarabia, nu are nici un cuvânt de spus când Grecii invadează comunitățile aromâne din Albania, după ce i-au adus la tăcere pe cei din țara lor, iar Sârbii sunt gata să mute focul din Bosnia în Macedonia și Timoc, nici Opoziția nu are chiar nimic de spus?

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresa, anunțati redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

OFENSIVA ADEVĂRULUI

— Ion BOIERU —

Premizele problemei.
Adevărul este o categorie a realului, este imperceptibil dacă nu apare în cuprinsul realității sau al realităților. Adevărul nu poate fi acoperit sau falsificat, decât în anumite împrejurări și numai de o categorie de oameni. Pentru acei care au acces la "realitate", adevărul se descoperă fără mare greutate. Deci, pentru a cunoaște adevărul este unora nevoie de un contact substanțial cu realitățile, sub orice formă s'ar prezenta ele. Mai există câteva corelativități, care ajută la perceperea adevărului, cum ar fi obiectivitatea și buna credință, adică elemente caracteristice demnității umane. Aceste elemente (în de categoria eticii, în lumina căreia se desfășoară existența umană, care pe lângă adevăr, implică și binele, impus de condiția existenței umane. De demnitatea omului este legată și valoarea libertății, al cărei izvor este dragostea. Condiția omului în viața socială se poate concepe numai ca "rodul comunității sufletești între cetățeni, a simpatiei și dragostei din care naște familia și apoi CETATEA" (Traian Brăileanu). Aceste câteva note preliminare ne ajută să înțelegem mai bine problema pe care o evidențiază acest scurt articol introductiv, la o serie de analize pe care le vom face unor cărți apărute recent, care cer imperios o severă obiectivitate și bună credință, care ar trebui să fie la îndemâna oricui om (era să spun a oricărui intelectual, dar nu este cazul).

Perspectiva istorică.
Țara românească a fost stăpânită de invazia comunistă timp de 40 de ani. Această invazie a fost o amalgamare de mediocrități, de lășități umane, de înstrăinări de neamul românesc, de dușmani de moarte ai neamului, de incompetenți și de ucigași în sensul deplin al cuvântului, care au intronat genocidul culturii, civilizației și al naționalității române. În mod deliberat, cei mai mulți dintre ei, au falsificat adevărul asupra trecutului românesc și asupra realităților naționale și au pângărit sufe-

tul național, prin ideologia marxistă, care nu avea nici un fel de legătură cu suflul românesc. Dar, pe lângă acestea, au fost uciși zeci de mii, dacă nu sute de mii de Români, din toate straturile sociale, și mulți dintre ei aruncați în gropi comune, fără nici o liturghie și fără de cruce, la capătul mormântului. Toți marii conducători de astăzi, care au fost membri ai Comitetului Central al Partidului Comunist, din România, au fost asociați cu crimele care s'au săvârșit pe întreg cuprinsul țării, pentru că nimic nu se făcea fără știința Comitetului Central.

Toate crimele și asasinările din cei 40 de ani de guvernare dictatorială comunistă s'au făcut sub tutela partidului comunist, prin diferitele agenții care au lucrat după indicațiile centrale ale partidului. Din perspectiva națională, politică și, mai ales, morală, acest partid comunist nu mai are dreptul de guvernare sau de incriminare a celorlalte formațiuni politice. Prezența foștilor comuniști în conducerea politică a țării este o sfruntare morală a națiunii române. Este o adevărată rușine națională, o capitulare neînțeleasă a personalităților care n'au ieșit în arenă să vorbească pe limba adevărului, să arate națiunii "starea reală". Să fie scoase la iveală contradicțiile, nepotrivirile între conducerea politică și nevoile și aspirațiile poporului. Căci nomenclatura operează cu sloganuri, etichete și sofisme, ca și pe vremea dictaturii lui Ceaușescu. Victimele din perioada celor 40 de ani de înjugare comunistă, de teroare, de abuz, de imoralitate, de crime și de satanism intelectual, sunt și astăzi în postura de victime. Glasurile lor sunt simple strigări în pustiu. În timp ce nomenclatura jubilează în fiecare clipă sub umbrela binefăcătoare a lui Iliescu.

Ce este de făcut? Este greu de răspuns la o astfel de întrebare. Căci dacă este posibilă o răsturnare a actualelor stări de lucruri, aceasta se poate realiza numai prin voința poporu-

lui de a-și hotărî propria sa soartă. Și, desigur că și acest moment va veni la vremea lui.

Ofensiva adevărului.
Până la "plinirea vremii" se întâmplă ceva deosebit de semnificativ în viața de azi a poporului român. Se scot la suprafață, în forme directe, mărturii despre cele ce s'au săvârșit în cadrul genocidului național, adus în România și aplicat de partidul comunist român. Adică, se publică fragmente, mai mult sau mai puțin legate între ele, din "cronicile trăite, și nescrise până astăzi". Poate, în special responsabilii din nomenclatură, credeau că toate faptele trecutului, pline de sânge și moarte, vor fi îngropate sub lînțolul tăcerii. Și nimeni nu a putea reconstitui acest trecut. S'au ars dosare în tregi din arhivele partidului comunist, s'au ars documente uluitoare din arhivele Securității, s'au schimbat nume de persoane, pentru a-și ascunde identitatea, acei care au făcut parte din crime. Genocidul a avut atâtea ramificații, și a fost înscris cu toate detaliile pe răboaje multiple, încât nu a fost posibil să se piardă, sub nămolul așa-zisei "civilizații marxiste".

Documentele care dau socotalea despre dezmățul criminal al partidului comunist din România sunt așa de grăitoare și așa de multe, încât nimeni nu va mai putea să-l acopere cu minciuni și falsificări, produse de propaganda comunistă sau de propaganda celor ce s'au atașat partidului comunist, dintr'un motiv sau din altul.

Vom aduce mărturii zdrobitoare, care vor lumina cele mai întunecate zone din activitățile partidului comunist, și vom aduce mărturii care vor lumina întunericul din mințile altora, care au fost de rea credință și au contribuit la răspândirea neadevărurilor, și la confuzia generală din mințile oamenilor. Nimeni nu va putea rămâne indiferent față de probele care se vor prezenta cititorilor. Căci vom lua o sumedenie de cărți și publicații, în cuprinsul cărora s'au adunat ele-

mente prin care se poate reconstitui "adevărul".

Dela bun început se va vedea raza mare, orizontul larg, în interiorul căruia se vorbeste despre rezistența omenească față de "invazia pământ românesc, se va vedea calvarul poporului în perioada de dictatură comunistă. Literatura închisorilor este extrem de bogată și nu se limitează la poezii, ci cuprinde fapte extraordinare și revelații uluitoare.

Este greu de înțeles de ce nu s'a scris până acum, mai mult despre genocidul comunist, dar există o explicație care rezidă în psihologia autorilor despre care vom vorbi. Acești autori vin dintr'o lume care a fost condamnată la moarte și fiecare își aștepta ziua de execuție. Toți aceștia își încheiaseră bilanțul vieții lor, și nici prin cap nu le trecuse ideea de a scrie despre cele trăite și văzute în temnițele comuniste. Mulți dintre ei nu erau scriitori și nu nutreau ambiția de a deveni scriitori. Erau resemnați în viața lor, pe temeiul unei credințe creștine. Eliberarea de sub dictatura lui Ceaușescu i-a dezmeticit numai parțial, căci s'au îngrozit când au văzut aceleași fiare sălbatice ajunse în fruntea țării, ca și când nu ar fi fost tot ei tortionarii de până atunci. După o leacă de răgaz, și-au dat seama că evoluția evenimentelor va duce la un final de lichidare a regimului comunist și au trecut la "ofensiva adevărului", adică la ceea ce știe fiecare dintre ei, mai bine, să facă: "să depună mărturie" despre cele văzute și trăite. Cu convingerea că nimeni nu va putea tăgădui sau revizui "istoria" cea adevărată a lor și a celor ce au fost cu ei în fundul temnițelor.

Într'un șir de articole viitoare vom da seama de aceste mărturii, pentru știerea tuturor și vom căuta să scoatem lumea din confuziile în care au domnit până acum. Toate acestea vor fi numai pentru oamenii de bună credință, nu și pentru falsificatorii mercenari, ai adevărului, care se întâlnesc în toate mahalalele și în crucșăuri de drumuri.

NOTE ȘI COMENTARII

ROMÂNIA -

O HIROȘIMĂ MORALĂ

Ceea ce se petrece astăzi în România lui Ion Iliescu, este de neconceput. E mai degrabă de domeniul coșmarului. Un vis urât. Niciodată în istoria poporului nostru nu s'a pomenit ca oamenii care dețin puterea să fie implicați în acte compromițătoare și murdare ca acum, sub domnia neo-comuniștilor. Și nu numai unul sau doi, ci întreaga pleavă de miniștri, secretari de stat, directori de birouri etc., toți, dar absolut toți neisprăviți și incompetenți, ridicăți peste noapte și puși în posturi de conducere, se dedau la acte incompatibile cu pozițiile pe care le ocupă. Toți fac averi și devin milionari pe spinarea sărmanului popor.

Dezvăluirile Generalului Gheorghe Florică, fost Comisar Șef al Gărzii Financiare, sunt - și rămân deocamdată - doar vârful ghețarului.

Elocvent pe această temă este articolul semnat de Dl. Bogdan Burileanu și publicat pe prima pagină a ziarului "România Liberă" în numărul 945 din care reproducem mai jos câteva fragmente:

"O listă întreagă - adevărat pomelnic politic - pare a fi scăpat de sub controlul vigilant al celor ce se regăsesc în ea. Lovitura Generalului Gheorghe Florică, ex-comisarul șef al Gărzii Financiare, este mult mai devastatoare decât își închipuie cei arătați cu degetul pentru hoțiile săvârșite. Documentația vastă și profundă scoate la iveală pătoreziile întregii guvernări post-decembriste, încheată într'un sistem pe care-l alcătuiesc și-l reprezintă oameni de genul Triță Făniță, Cornel Dinu și restul. Ministrul Finanțelor, Florin Georgescu (același care dăscălise nația la TV în privința noilor prețuri și a revendicărilor sindicale) sare acum ca ars, străduindu-se să arunce pisica moartă înapoi în ograda expeditorului. Domnia sa încearcă să-l înfrunte pe "dezvăluitor", reproșându-i "lipsa cunoștințelor de specialitate și de eficiență." Eficient a fost Dl. Văcăroiu, când l-a dat afară din funcție pe nabădoiosul comisar. Și la fel de eficienți se vor a fi cei care-l amenință că-l omoară dacă nu-și ține gura."

Și Dl. Burileanu își încheie astfel articolul: "...ce-o fi zicând Dl. Iliescu de "bomba" Florică? Și, mai ales, cum o va dezamorsa dumnealui? Că doar n'o să-l lase pe ex-șeful său de campanie electorală, Dl. Viorel Hrebenciuc - actualul Secretar general al guvernului - să fie acuzat și (Doamne ferește!) cercetat, cot la cot cu Doamnele Andronic și Stolojan..."

Cu toate că Dl. Ovidiu Gherman, Președintele Frontului Democrat al Salvarii Naționale, deciză partidul dela guvernământ, a cerut anchetarea imediată a cazurilor de corupție, n'ar fi exclus ca totul să fie mușamalizat.

Cu era și de așteptat, partidul dela putere, FDSN, s'a grăbit să dea un "Comunicat" publicat de ziarul "Evenimentul zilei", în numărul 267, în care se spune, printre altele: "...Conducerea FDSN este hotărâtă să nu intervină în desfășurarea cercetărilor și să pună la dispoziția organelor abilitate probele și declarațiile solicitate." Și asta, după ce mai înainte se spusese că FDSN-ul "...urmărește depistarea faptelor de corupție indiferent de nivel și persoană..."

Până aici, "toate-s bune și frumoase". Numai că, după ce ni se spune că partidul n'o să intervină și că urmărește "depistarea și sancționarea faptelor", se adaugă în zisul "Comunicat" că: "... FDSN se pronunță pentru respectarea principiului prezumției de nevinovăție împotriva acuzelor nefundate și neverificate..."

Și comunicatul se termină, după cum urmează: "Subiectul se pretează foarte bine la speculații și dezinformări. (Dezinformările bată-le norocul să le bată, de care puterea a făcut și face caz, ori de câte ori se află în corn de capră), dar Biroul Executiv Central al partidului este hotărât să nu menajeze în nici un fel pe cei a căror moralitate se va dovedi îndoieală și este hotărât să acționeze pentru instaurarea unui climat de legalitate și transparență în viața politică și socială a țării."

Asta chiar că am vrea s'o vedem și noi. Și, odată cu noi, întreaga țară. Și chiar, întreaga lume democratică. Cu adevărat DEMOCRATĂ și nu spoiată numai cu o "democrație originală" care s'a dovedit în acești trei ani și jumătate inefectivă, bună doar de adormit prostimea și sugaci.

Dar, îndopați, ani și ani la rând cu comunismul imoral și deșantat, ca niște gânsaci pregătiți pentru zile mari, nu te poți aștepta la altceva dela cei ce au transformat România într'o Hiroșimă morală.

Zadarnic se miră și se mai întreabă "tovarăși" de ce România nu-i primită în rândurile popoarelor civilizate, când știut este că, așa cum e Turcul, e și pistolul.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

ISSN 0705-8385

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL

OUTLET

HAMILTON, ONTARIO

CANADA

L9C 7N5

TELEFON: (416) 387-1832

FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNUIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. ....

ORAȘUL.....

STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL.....

ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$35 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$30 ABONAMENT INSTITUȚIONAL

\$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)